

Potencjał i wyzwania zachodniopomorskiego ekosystemu startupowego

Raport zrealizowany na zlecenie:

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego,
Centrum Inicjatyw Gospodarczych

Opracowanie Raportu:

COBIN Angels | Tomasz Laskowicz, Dominik Krawczyk, Aleksandra Pietrzykowska

Projekt graficzny i skład:

Natalia Twardy

Fotografia na okładce:

Artur Kowalczyk/Adobe Stock

Szczecin 2026

Fundusze Europejskie
dla Pomorza Zachodniego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Pomorze
Zachodnie

Przedmiot zamówienia został realizowany w ramach projektu pn. „Pomorze Zachodnie – nowy wymiar innowacji”, ze środków Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego 2021–2027, Priorytet 1 – Fundusze Europejskie na rzecz przedsiębiorczego Pomorza Zachodniego, Działanie 1.4 Wzmocnienie procesu przedsiębiorczego odkrywania i rozwój ekosystemu innowacji.

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	5
Streszczenie	6
Potencjał i atuty regionu	7
Kluczowe problemy i bariery	7
Wnioski strategiczne i rekomendacje	8
Wprowadzenie	9
Metodyka i źródła badawcze	10
Cel i zakres badania	12
Źródła danych ankietowych	13
Potencjał województwa zachodniopomorskiego do rozwoju startupów	15
Atuty regionu	16
Położenie geograficzne i potencjał przestrzenny	16
Dostępność transportowa i koncentracja infrastruktury	19
Rozmieszczenie ludności i główne miasta oraz uczelnie	22
Analiza perspektywicznych branż i specjalizacji	29
Ocena potencjału rozwoju ekosystemu startupowego w województwie zachodniopomorskim	37
Atuty regionu z perspektywy ekosystemu startupowego	38
Ograniczenia i bariery rozwojowe	41
Ograniczenia i bariery rozwojowe z perspektywy ekosystemu startupowego	45
Infrastruktura startupowa	48
Ocena dostępności wydarzeń startupowych z perspektywy ekosystemu startupowego	54
Klimat inwestycyjno-gospodarczy regionu	57
Ocena ekosystemu wsparcia na linii współpracy uczelni, startupów i inwestorów	58

Dostęp do finansowania i mentoringu	63
Dostęp do finansowania i mentoringu z perspektywy ekosystemu startupowego	65
Możliwości ekspansji międzynarodowej	68
Możliwości ekspansji międzynarodowej z perspektywy ekosystemu startupowego	71
Kluczowe kompetencje i kadry	74
Charakterystyka ekosystemu startupowego	84
Analiza branż i sektorów	85
Ogólna charakterystyka ekosystemu startupowego w województwie zachodniopomorskim na tle Polski	85
Typologia i profil startupów	90
Rola kobiet	92
Case studies	95
Podsumowanie rozmów z przedstawicielami ekosystemu startupowego województwa zachodniopomorskiego	103
Fragmentaryczność działań jako główna bariera systemowa	104
Niedostateczna profesjonalizacja instytucji publicznych i programów wsparcia	106
Niska widoczność sukcesów i ograniczona kultura przedsiębiorczości	108
Niewykorzystany potencjał geograficzny i międzynarodowy	109
Trudności w pozyskiwaniu kapitału i brak systemowych zachęt inwestycyjnych	111
Luki kompetencyjne w nauce i komercjalizacji technologii	112
Niedobór miejsc spotkań i regularnych formatów networkingowych	113
Analiza danych platformowych i komunikacyjnych	115
Mapowanie ekosystemu (instytucje wsparcia)	119
Rekomendacje	127
Ocena i propozycja zmian z perspektywy ekosystemu startupowego	127
Rekomendacje (problem → rozwiązanie → wdrożenie)	134
Matryca wykonalności i źródła finansowania	138
Literatura i źródła	145
Aneksy	146
Kwestionariusz ankiety, scenariusze wywiadów	146
Bibliografia	151
Przypisy	153
Abstract	156

WYKAZ SKRÓTÓW

AI	Artificial Intelligence
AS	Akademia Sztuki
B+R	Badania i Rozwój
B2B	Business to Business
FENG	Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki
FEPZ	Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego
GUS	Główny Urząd Statystyczny
HRST	Human Resources in Science and Technology
HRSTC	Human Resources in Science and Technology – Core
HRSTE	Human Resources in Science and Technology – Education
HRSTO	Human Resources for Science and Technology – Occupation
ICT	Technologie Informacyjno-Komunikacyjne
IOB	Instytucja Otoczenia Biznesu
IoT	Internet of Things
IDI	Individual In-depth Interview (indywidualny wywiad pogłębiony)
MŚP	Małe i Średnie Przedsiębiorstwa
PARP	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
PFR	Polski Fundusz Rozwoju
PK	Politechnika Koszalińska
PM	Politechnika Morska
PUM	Pomorsku Uniwersytet Medyczny
S&E	(science and engineering), nauka i inżynieria
TSL	Transport, Spedycja, Logistyka
TEN-T	Trans-European Transport Network (Transeuropejska sieć transportowa)
ZUT	Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny
VC	Venture Capital

1

Streszczenie

Potencjał i atuty regionu

Zachodniopomorskie pełni funkcję bramy między Polską, Niemcami i Skandynawią: bliskość Berlina, Kopenhagi i Hamburga, dostęp do Morza Bałtyckiego oraz nowoczesna infrastruktura transportowa (A6, S3, S6, główne linie kolejowe, port lotniczy Szczecin–Goleniów) tworzą dobre warunki dla biznesu o orientacji międzynarodowej. Zintegrowany zespół portowy Szczecin–Świnoujście oraz Kołobrzeg stanowią bazę dla rozwoju „niebieskiej gospodarki”, offshore wind, logistyki intermodalnej i rozwiązań smart ports, które mogą być naturalnym rynkiem pilotażowym dla startupów.

Region ma silny potencjał akademicki – ok. 34 tys. studentów w kilkunastu uczelniach, z dominującą rolą ośrodków w Szczecinie i Koszalinie¹. Uniwersytet Szczeciński (US), Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie (ZUT), Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie (PUM), Politechnika Morska w Szczecinie (PM), Politechnika Koszalińska (PK) i Akademia Sztuki w Szczecinie (AS) tworzą szeroki portfel kompetencji w obszarach inżynierii, technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), medycyny, logistyki, biotechnologii i przemysłów kreatywnych, spójny z inteligentnymi specjalizacjami regionu.

Gospodarka województwa opiera się na kilku filarach: nowoczesnych usługach biznesowych i ICT, przemyśle metalowo-maszynowym i elektromaszynowym, zaawansowanej chemii, gospodarce morskiej i logistyce, przetwórstwie naturalnym oraz turystyce i jakości życia. Obecność dużych, często międzynarodowych firm (m.in. Asseco Poland S.A., 3Shape Poland Sp. z o.o., DGS Diagnostics Sp. z o.o., Bridgestone Stargard Sp. z o.o., Kalmar Poland Sp. z o.o., Vestas Blades(Poland) Sp. z o.o., Kronospan Polska Sp. z o.o., Polska Żegluga Morska P.P., Morska Stocznia Remontowa „Gryfia” S.A., Coloplast Business Centre Sp. z o.o.) tworzy bazę potencjalnych klientów B2B, partnerów pilotażowych i źródło kadr dla startupów.

Na poziomie instytucjonalnym funkcjonuje sieć instytucji otoczenia biznesu: parki technologiczne, inkubatory, centra transferu technologii, fundusze regionalne, organizacje branżowe oraz jednostki samorządowe odpowiedzialne za rozwój gospodarczy. W badaniu ankietowym jako główne atuty regionu wskazano współpracę z uczelniami, korzystną lokalizację, dostęp do infrastruktury biurowej, relatywnie niższe koszty prowadzenia działalności oraz sieci kontaktów.

Kluczowe problemy i bariery

Mimo zasobów, udział województwa w krajowym ekosystemie startupowym jest marginalny, liczba startupów zarejestrowanych w regionie jest bardzo niska, a tylko ok. 2,0% firm w skali Polski wskazuje zachodniopomorskie jako najlepsze miejsce rozwoju lub istotny rynek². Region pozostaje w cieniu głównych metropolii (Warszawa, Wrocław, Kraków, Trójmiasto, Poznań, Lublin), które mają większą masę krytyczną kapitału, talentów i programów akceleryacyjnych.

Zgodnie z przeprowadzonym w ramach niniejszego Raportu badaniem, poważną barierą dla rozwoju ekosystemu startupowego w województwie zachodniopomorskim jest brak dostępu do kapitału prywatnego na wczesnym etapie: 63,8% respondentów ankiet wskazało trudności w pozyskaniu finansowania od funduszy VC i aniołów biznesu. Dodatkowo 46,8% badanych podkreśla niedostateczną współpracę z inwestorami, a 44,7% – ograniczony dostęp do publicznych instrumentów finansowania na etapie pre-seed/seed.

Dalsza analiza wyników badań, prowadzi do wniosku, że ekosystem wsparcia jest rozdrobniony i mało wyspecjalizowany – wiele instytucji traktuje startupy jako jedną z wielu grup docelowych, prowadząc działania głównie projektowe, zależne od zewnętrznych programów. Tylko 2,1% respondentów ocenia infrastrukturę startupową jako w pełni rozwiniętą; prawie połowa widzi ją jako „częściowo dostępną”, a znacząca grupa deklaruje brak dostępu do kluczowych przestrzeni (coworkingi, laboratoria, prototypownie).

Na poziomie współpracy kluczowych aktorów 51,1% badanych wskazuje na słabą współpracę startupów z korporacjami i sektorem MŚP, 36,2% – na niewystarczającą kooperację ze środowiskiem akademickim, a podobny odsetek na bariery instytucjonalne i regulacyjne. Dodatkowo region mierzy się z wyzwaniami demograficznymi – odpływem młodych i starzeniem się społeczeństwa – oraz koncentracją personelu B+R w sektorze publicznym, co ogranicza skalę komercjalizacji i rozwój spin-offów.

Wnioski strategiczne i rekomendacje

Analiza całego opracowania prowadzi do wniosku, że zachodniopomorski ekosystem startupowy znajduje się w fazie „niewykorzystanego potencjału”: zasoby, specjalizacje i instytucje są obecne, ale brakuje masy krytycznej oraz mechanizmów łączenia nauki, przemysłu, kapitału i startupów w spójny system. Rozwój wymaga przejścia od rozproszonej, projektowej logiki wsparcia do kilku kluczowych priorytetów: budowy regionalnego kapitału wysokiego ryzyka, specjalizacji i wzmocnienia wybranych hubów (ICT, blue economy/offshore, medtech/biotech, Przemysł 4.0), rozwoju akceleratorów powiązanych z dużymi firmami oraz systemowego włączenia uczelni w przedsiębiorczość akademicką.

Równolegle konieczne jest adresowanie wyzwań demograficznych i kompetencyjnych poprzez działania na rzecz zatrzymania i przyciągania talentów (w tym zagranicznych), rozwój kształcenia ustawicznego i programów rozwoju kompetencji startupowych, a także poprawę jakości usług publicznych dla biznesu. Wykorzystanie unikalnej lokalizacji przy granicy z Niemcami i węzła bałtyckim powinno przełożyć się na wyspecjalizowane programy internacjonalizacji, tworzące z regionu naturalne „zaplecze” ekspansji dla startupów z Polski na rynki niemieckie i skandynawskie oraz odwrotnie.

2

Wprowadzenie

Gospodarka światowa wchodzi dziś w okres przełomu technologicznego i społeczno-ekonomicznego, w którym kluczowe znaczenie mają wiedza, innowacje i umiejętność szybkiego adaptowania się do zmian. Rozwój sztucznej inteligencji, automatyzacji, transformacji energetycznej i cyfrowej redefiniuje nie tylko modele biznesowe, lecz także układ globalnej konkurencji. W tym kontekście Polska, w tym województwo zachodniopomorskie, znajduje się w wyjątkowym momencie – posiadając zarówno zasoby, jak i położenie sprzyjające przekształceniu w silny ośrodek gospodarki opartej na wiedzy i technologiach.

Obecnie otwierają się unikalne możliwości rozwoju dzięki synergii trzech źródeł finansowania: środków unijnych (FENG, Horizon Europe, Interreg), krajowych programów publicznych zarządzanych m.in. przez Polski Fundusz Rozwoju (PFR) oraz kapitału prywatnego, w tym funduszy VC i sieci aniołów biznesu. To właśnie te instrumenty stanowią impuls dla nowych firm technologicznych i startupów, które w ciągu najbliższej dekady zadecydują o kształcie polskiej i europejskiej gospodarki innowacji.

Województwo zachodniopomorskie ma szczególny potencjał, by uczestniczyć w tym procesie. Położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Niemiec, Skandynawii i krajów basenu Morza Bałtyckiego, dostęp do infrastruktury portowej, rozwinięte szkolnictwo wyższe oraz tradycje przemysłowe i inżynierskie – wszystko to tworzy warunki do budowania klastra wiedzy i technologii, który może konkurować nie tylko w skali krajowej, ale również międzynarodowej.

Aby jednak w pełni wykorzystać ten przełomowy moment, region musi zająć właściwą pozycję startową. Pozycja geograficzna jest bez wątpienia sprzyjająca, ale nie wystarczająca – równie istotne są czynniki instytucjonalne, edukacyjne i inwestycyjne. Potrzebne jest zintegrowane działanie sektora publicznego, prywatnego i nauki, które wzmocni zdolność Pomorza Zachodniego do generowania i skalowania innowacji.

Metodyka i źródła badawcze

Niniejszy raport został przygotowany na podstawie kompleksowego badania diagnostyczno-analitycznego przeprowadzonego przez zespół badawczy COBIN Angels na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, Centrum Inicjatyw Gospodarczych, w oparciu o zatwierdzony Raport Metodologiczny pt. „Potencjał i wyzwania zachodniopomorskiego ekosystemu startupowego”. Badanie miało charakter triangulowany – łączący dane ilościowe i jakościowe, analizę statystyczną, opiniotwórczą oraz studia przypadków.

Wykorzystane zostały następujące metody badawcze:

1. **Desk research** – pogłębiona analiza danych wtórnych z raportów krajowych i regionalnych (Startup Poland, PARP, PFR, GUS, Regional Innovation Scoreboard, European Innovation Scoreboard, Regionalna Strategia Innowacji Województwa Zachodniopomorskiego 2030 i Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030). Pozwoliła ona określić kontekst gospodarczy, zidentyfikować kluczowe atuty, bariery i luki kompetencyjne w regionie.
2. **Badanie ankietowe online** – przeprowadzone wśród 26 startupów działających w województwie zachodniopomorskim oraz 21 przedstawicieli ekosystemu startupowego (uczelnie, inwestorzy i instytucje otoczenia biznesu). Ankieta została zrealizowana z wykorzystaniem narzędzia Typeform i obejmowała zarówno pytania zamknięte (badanie ilościowe), jak i otwarte (badanie jakościowe), umożliwiające swobodną wypowiedź i komentarz. Taka forma prowadzonego badania pozwoliła wypełnić kryterium badania ilościowego (dane liczbowe) i jakościowego (wypowiedź wolna). Uczestniczyli w niej przedstawiciele startupów, inwestorów, uczelni, instytucji otoczenia biznesu i administracji publicznej.
3. **Analiza jakościowa (IDI)** – przeprowadzono analizę jakościową na grupie 25 osób z Pomorza Zachodniego i z Polski; w tym wywiady pogłębione z 13 przedstawicielami ekosystemu z Pomorza Zachodniego i z Polski oraz realizację badania w grupach fokusowych z udziałem 12 przedstawicieli ekosystemu z Pomorza Zachodniego i z Polski. W ramach analizy jakościowej prowadzono wywiady i grupy fokusowe z kluczowymi interesariuszami: liderami startupów, przedstawicielami uczelni, inwestorami VC i aniołami biznesu, instytucjami otoczenia biznesu oraz administracją regionalną. Wywiady zrealizowano metodą „snowball sampling”, co pozwoliło uzyskać dostęp do najbardziej wpływowych uczestników ekosystemu.
 - a. **Wywiady pogłębione (IDI)** – moderowane wywiady pogłębione strukturyzowane przeprowadzone z 6 istotnymi przedstawicielami ekosystemu: startupów, uczelni i instytucji wspierających. Wywiady prowadzone były indywidualnie w formie spotkań wideo poprzez aplikację MS Teams lub rozmowę telefoniczną. Wywiad prowadzony był według ustalonego scenariusza, pozostawiał także dużą przestrzeń do swobodnej wypowiedzi.
 - a. **Grupy fokusowe (FGI)** – moderowane dyskusje z przedstawicielami startupów, uczelni i instytucji wspierających, w których zakładano uczestnictwo maksymalnie 12 osób w ramach jednej grupy. Ostatecznie badanie zrealizowano z udziałem 12 uczestników, podzielonych na trzy osobne grupy fokusowe (od 3 do 6 osób w jednej grupie), co umożliwiło pogłębioną dyskusję oraz konfrontację zróżnicowanych perspektyw uczestników.
4. **Case studies** – analiza czterech studiów przypadków, w tym dwóch startupów z województwa zachodniopomorskiego oraz dwóch z innych regionów Polski. Opisy przypadków obejmowały czynniki sukcesu i przyczyny porażek, rolę ekosystemu wsparcia oraz wpływ otoczenia biznesowego na rozwój firm.

5. **Mapowanie ekosystemu startupowego** – identyfikacja i wizualizacja powiązań między uczelniami, startupami, inwestorami, instytucjami wsparcia i administracją publiczną. Efektem prac jest graficzna mapa ekosystemu Pomorza Zachodniego, przedstawiająca kluczowych aktorów, obszary współpracy i luki w systemie.
6. **Dane platformowe** – analiza ilościowa została oparta na danych z platformy Crunchbase i Dealroom, co umożliwiło benchmarking hubów szczecińskiego i gdańskiego w zakresie liczby organizacji oraz dynamiki ich rozwoju. Równolegle wykorzystano platformę LinkedIn do opracowania szczegółowych studiów przypadku, weryfikując ścieżki zawodowe założycieli oraz etapy rozwoju startupów

Zastosowanie różnych metod pozwoliło osiągnąć pełną triangulację danych – połączenie obserwacji ilościowych (np. liczba startupów, poziom zatrudnienia w sektorach wiodących, liczba inwestycji) z jakościowym kontekstem wynikającym z opinii i doświadczeń praktyków rynku.

Cel i zakres badania

Celem opracowania jest diagnoza potencjału województwa zachodniopomorskiego do tworzenia i rozwoju startupów oraz identyfikacja warunków sprzyjających budowie nowoczesnego ekosystemu innowacji. Analiza obejmuje zarówno mocne strony regionu, jak i ograniczenia strukturalne i instytucjonalne, które mogą hamować jego rozwój.

Raport został zaprojektowany w sposób umożliwiający przejście od diagnozy do działania. Struktura dokumentu obejmuje między innymi:

- analizę atutów regionu i branż perspektywicznych,
- ocenę barier rozwojowych i ograniczeń strukturalnych,
- opis infrastruktury startupowej i klimatu inwestycyjnego,
- analizę kompetencji kadr i zasobów ludzkich,
- wyniki badań ankietowych, wywiadów i case studies,
- mapowanie ekosystemu oraz propozycje działań strategicznych.

Raport stanowi próbę zrozumienia i opisanie procesów zachodzących w ekosystemie startupowym Pomorza Zachodniego – jego dynamiki, potencjału oraz barier wzrostu. W centrum analizy znaleźli się przedstawiciele rzeczywistych ról budujących ekosystem startupowy na lokalnym i krajowym szczeblu – inwestor, przedsiębiorca i naukowiec.

Głos praktyków, zebrany w ramach badań ankietowych, wywiadów i grup fokusowych, został zestawiony z danymi liczbowymi oraz analizą polityk publicznych. Dzięki temu raport łączy perspektywę inwestorów, przedsiębiorców i akademii, tworząc pełny obraz ekosystemu innowacji regionu.

W czasie, gdy sztuczna inteligencja, automatyzacja i cyfrowe modele biznesowe stają się fundamentem nowej gospodarki, województwo zachodniopomorskie ma realną szansę zająć trwałą pozycję w sieci europejskich centrów innowacji. Kluczem będzie zdolność do integracji nauki, biznesu i kapitału oraz konsekwentne wykorzystanie swojego położenia geograficznego, kompetencji i dostępnych funduszy.

Celem raportu jest wskazanie możliwości wykorzystania tej szansy poprzez diagnozę obecnych warunków, zrozumienie barier oraz wyznaczenie ścieżki dojścia do pozycji lidera innowacji w Polsce północno-zachodniej.

Źródła danych ankietowych

Na temat ekosystemu startupowego w województwie zachodniopomorskim nie są dostępne kompleksowe dane ilościowe ani szczegółowe analizy, które pozwalałyby jednoznacznie ocenić jego aktualny stan rozwoju. Z drugiej strony, obserwuje się ogólną potrzebę zwiększenia efektywności działań oraz stworzenia spójnej strategii rozwoju tego obszaru, co jest akcentowane zarówno przez lokalnych interesariuszy, jak i ekspertów branżowych. Mając na uwadze te ograniczenia, w ramach badania ankietowego dążono przede wszystkim do wypracowania kluczowych rekomendacji działań wzmacniających ekosystem innowacji na Pomorzu Zachodnim, odpowiadających na realne potrzeby innowacyjnych przedsiębiorstw i instytucji otoczenia biznesu. Jego celem jest pogłębione rozpoznanie obecnego stanu ekosystemu startupowego w regionie oraz wskazanie kierunków pożądanych zmian. Do udziału w badaniu zaproszono kluczowe podmioty tworzące ekosystem startupowy w województwie zachodniopomorskim, dzięki czemu uzyskane opinie stanowią cenną podstawę do dalszych działań rozwojowych oraz rekomendacji dla regionalnych instytucji wsparcia.

Poniższe dane prezentują wyniki z 47 zebranych ankiet, które stanowią podstawę dalszej analizy ekosystemu startupowego w województwie zachodniopomorskim. W dalszych częściach raportu zaprezentowane zostaną szczegółowe wnioski dotyczące m.in. potencjału regionu, jego atutów, barier rozwojowych, dostępnych zasobów oraz rekomendacji zgłoszonych przez podmioty aktywnie funkcjonujące na tym rynku.

Najliczniejszą grupę stanowiły startupy – 55,2% wszystkich odpowiedzi. Drugą co do wielkości grupą były instytucje otoczenia biznesu, które reprezentowało 27,7% uczestników badania. Kolejną grupę stanowili przedstawiciele uczelni (12,8%). Najmniejszy udział miały fundusze oraz inne podmioty inwestycyjne – łącznie 4,3% próby. Taki rozkład wskazuje na silną reprezentację środowiska startupowego, przy jednoczesnym mniejszym, lecz istotnym udziale instytucji wsparcia biznesu oraz sektora nauki.

W ramach badania 87,2% spośród wszystkich respondentów kieruje swoją ofertę do klientów z województwa zachodniopomorskiego. Pozostałe 12,8% uczestników badania nie realizuje aktywności skierowanej bezpośrednio do podmiotów z badanego regionu. Analiza procentowa odpowiedzi

jednoznacznie wskazuje, że zdecydowana większość badanych grup uwzględnia w swoim zasięgu klientów z województwa zachodniopomorskiego, podczas gdy tylko niewielka część nie kieruje na ten moment tam swoich działań.

W badaniu 84,4% respondentów zadeklarowało rejestrację swojej działalności w województwie zachodniopomorskim. Mazowieckie wskazało 6,7% uczestników badania. Pozostałe województwa, czyli dolnośląskie, lubelskie, pomorskie oraz wielkopolskie, zostały wybrane przez po 2,2% ankietowanych każde. Celowym zabiegiem było przedstawienie badania z dominującą grupą z Pomorza Zachodniego, podczas gdy pozostałe regiony mają marginalny udział w strukturze odpowiedzi.

3

Potencjał województwa zachodniopomorskiego do rozwoju startupów

ATUTY REGIONU

Położenie geograficzne i potencjał przestrzenny

Województwo zachodniopomorskie zajmuje strategiczną pozycję w północno-zachodniej części Polski, stanowiąc bramę komunikacyjną między Polską, Niemcami i Skandynawią. Bliskość kluczowych metropolii europejskich – Berlina (ok. 150 km), Kopenhagi (ok. 300 km) i Hamburga (ok. 400 km) – oraz relatywnie dobra dostępność do Warszawy (ok. 550 km) lokuje region w strefie silnych powiązań z głównymi ośrodkami biznesowymi w regionie. Dla startupów może to oznaczać ułatwiony dostęp do znacznie większych i bardziej dojrzałych rynków, co sprzyja ich powstawaniu z wbudowaną już mentalnością transgraniczną (cross-border) i obniża bariery ekspansji. Ta geograficzna pozycja, wzmocniona dostępem do Morza Bałtyckiego, stanowi jeden z ważnych czynników determinujący rozwój gospodarczy regionu, potencjał inwestycyjny i innowacyjny. W efekcie, lokalizacja województwa pozytywnie wpływa na możliwość internacjonalizacji, dając regionalnym przedsiębiorstwom realną szansę na rywalizację i czerpanie z dojrzałych rynków technologicznych na europejskim poziomie.

Dostęp do morza, portów i zaplecza przemysłowego stanowi unikalny zasób dla województwa zachodniopomorskiego. Dwa porty morskie o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej – Szczecin i Świnoujście – tworzą zintegrowany zespół portowy, obsługujący zarówno handel morski, jak i transport śródlądowy. Wspólnie z portem w Kołobrzegu oraz siecią mniejszych przystani i terminali (Police, Stepnica, Darłowo) budują potencjał regionu w nowoczesnych sektorach „niebieskiej gospodarki” (Blue Economy), w tym przede wszystkim nowy sektor morskiej energetyki wiatrowej, który stanowi istotny impuls rozwojowy dla Pomorza Zachodniego, generując miejsca pracy i popyt na nowe usługi.

Ta unikalna infrastruktura wymusza i umożliwia sektorową specjalizację. Porty są naturalnym poligonem doświadczalnym dla innowacji w zakresie logistyki, transportu multimodalnego i Smart Ports. Startupy mają pole do rozwoju rozwiązań opartych na Internecie Rzeczy (IoT), Sztucznej Inteligencji (AI) i Big Data w celu optymalizacji przeładunków, zarządzania ruchem morskim oraz predykcyjnej konserwacji infrastruktury. Ponadto, bliskość morza otwiera drogę do innowacji w „niebieskiej gospodarce”, szczególnie w kontekście dynamicznie rozwijającej się energetyki wiatrowej na morzu (Offshore Wind). Historyczne zaplecze przemysłowe, związane ze stoczną, sprzyja także powstawa-

niu startupów z obszaru Przemysłu 4.0 i MarineTech. Połączenie zasobów branż tradycyjnie osadzonych w regionie, które posiadają zasoby kapitałowe i zaplecze, może tworzyć korzystne warunki dla pozyskania klientów. Istniejące przedsiębiorstwa stanowią naturalną bazę pierwszych klientów B2B i partnerów pilotażowych, mających swoich odbiorców „na wyciągnięcie ręki”. Ponadto, władze regionalne, świadome tych unikalnych zasobów, kierują programy dotacyjne do Inteligentnych Specjalizacji związanych z działalnością morską i logistyką, co ma na celu ułatwienie startupom pozyskanie dedykowanego finansowania.

Porty morskie i terminale w województwie zachodniopomorskim

Źródło: Transport wodny, Centrum Inicjatyw Gospodarczych Województwo Zachodniopomorskie.

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- Województwo zachodniopomorskie zajmuje strategiczną pozycję bramową między Polską, Niemcami (Berlin 150 km) i Skandynawią (Kopenhaga 300 km), bliżej Berlina niż Warszawy, co obniża bariery ekspansji startupów i buduje mentalność cross-border.
- Dostęp do Morza Bałtyckiego i zintegrowane porty Szczecin-Świnoujście (z Kołobrzegiem, Policami) tworzą potencjał blue economy, zwłaszcza offshore wind, generując miejsca pracy i popyt na innowacje.
- Porty mogą służyć jako poligon dla startupów w IoT, AI, Big Data (optymalizacja przeładunków, Smart Ports, predykcyjna konserwacja), z historycznym zapleczem stoczniovym dla MarineTech i Przemysłu 4.0.
- Duże przedsiębiorstwa regionu stanowią naturalnych klientów B2B i partnerów pilotażowych, ułatwiając walidację produktów. Współpraca wpisuje się w regionalne inteligentne specjalizacje, wynikające z RIS3 WZ, zatem może stanowić cel dofinansowania ze środków publicznych.

Dostępność transportowa i koncentracja infrastruktury

Region charakteryzuje się dobrą dostępnością transportową: autostrada A6, drogi ekspresowe S3 i S6, linie kolejowe E59 i E65, porty w Szczecinie i Świnoujściu oraz lotnisko Szczecin-Goleniów. Taka infrastruktura wzmacnia mobilność talentów, ułatwia ekspansję zagraniczną i podnosi atrakcyjność regionu dla startupów i inwestorów.

Coraz silniej rozwija się również komponent logistyki innowacyjnej – łączącej przemysł, technologie cyfrowe i zrównoważony transport, co wpisuje się w trend „green logistics” i europejskiej polityki klimatycznej.

Mapa połączeń lotniczych realizowanych przez Port Lotniczy Szczecin-Goleniów.

Źródło: Port lotniczy Szczecin Goleniów im. NSZZ Solidarność.

Z analizy Regionalnego Planu Transportowego wynika, że Szczecin pełni funkcję rdzenia przestrzenno-gospodarczego, wokół którego koncentrują się procesy urbanizacyjne, inwestycyjne i naukowo-badawcze. Jego położenie w odległości 2-3 godzin od Berlina i Hamburga oraz bezpośrednie powiązania promowe i kolejowe ze Skandynawią predestynują miasto do pełnienia roli nowoczesnego hubu logistycznego w wymiarze transgranicznym. Bliskość Berlina, wiodącego hubu technologicznego, umożliwia lokalnym startupom łatwiejszy dostęp do międzynarodowych inwestorów, renomowanych akceleratorów i globalnych sieci mentoringowych. Berlin może służyć jako brama

do niemieckiego rynku i do walidacji produktu i ekspansji, szczególnie dla firm IT i logistycznych. Położenie w niedalekiej odległości od portu w Świnoujściu sprzyja powiązaniom gospodarczym ze Skandynawią, co przekłada się na liczne inwestycje zagraniczne w regionie, także w nowoczesnych sektorach, w tym farmacji³.

Fakt, że geograficznie region zlokalizowany jest bliżej Berlina niż Warszawy, wymusza międzynarodową orientację i koncentrację na innowacjach sektorowych, ale jednocześnie wymaga od regionu proaktywnych działań w celu utrzymania talentów i rozwoju wysoko wykwalifikowanych kadr.

Eksperti biorący udział w badaniu wielokrotnie i zgodnie wskazywali Berlin i kraje skandynawskie, jako źródło potencjalnej wiedzy i kapitału, mogące zasilić zachodniopomorski ekosystem startupowy. Wskazywano jednocześnie na potrzebę systemowego wsparcia i animacji tego rodzaju aktywności:

Startupy jeżdżą do Berlina na własną rękę, ale brakuje współpracy instytucjonalnej. Berlin to kopalnia dobrych praktyk i gotowych programów, z których można korzystać.

Paweł Żebrowski

Właściciel Do More! Business Advisory

Szczecin jest blisko Berlina i Sztokholmu. Uważam, że ten region powinien możliwie blisko spaść się z Berlinem. Podobnie Kopenhaga i Sztokholm – są blisko, a to dziś topowe miejsca do czerpania dla ekosystemu startupowego. To wynika z mapy.

Bartek Sobota

Co-founder & CEO Petsy

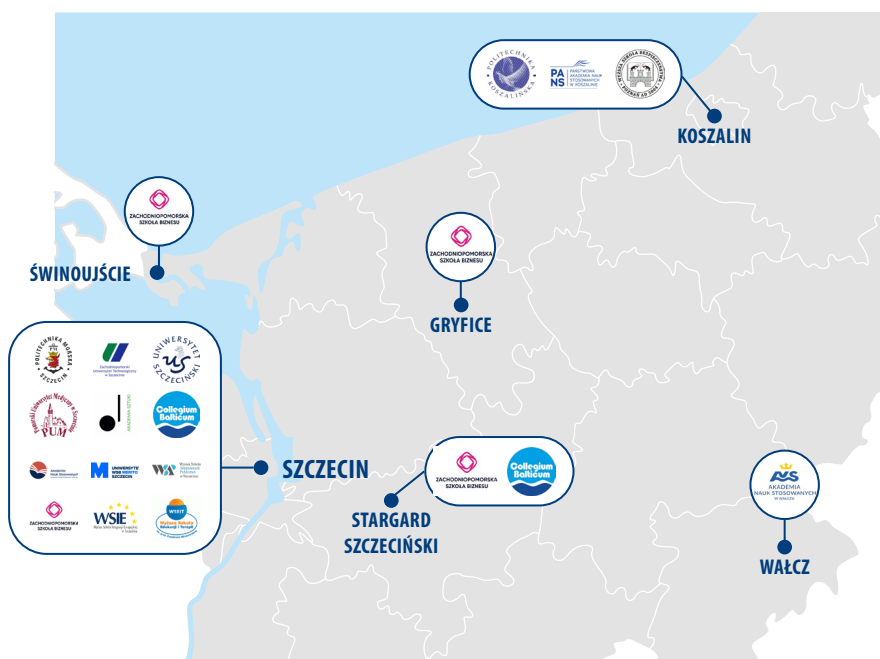
PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- Województwo zachodniopomorskie ma doskonałą dostępność transportową: A6, S3/S6, E59/E65, porty Szczecin-Świnoujście i lotnisko Goleniów, wzmacniając mobilność startupów i ekspansję zagraniczną.
- Szczecin jako rdzeń koncentruje inwestycje, z bliskością Berlina (2-3 godz.) i Skandynawii, czyniąc region potencjalnym hubem transgranicznym dla IT/logistyki i networkingu z VC.
- Połączenia promowe i „green logistics” przyciągają inwestycje nordyckie, wpisując się w RIS3 WZ, lecz wymagają retencji talentów wobec konkurencji z Warszawą.
- Bliskość Berlina predestynuje do walidacji produktów i cross-border innowacji, podnosząc atrakcyjność dla inwestorów i akceleratorów.

Rozmieszczenie ludności i główne miasta oraz uczelnie

Struktura osadnicza województwa ma charakter policentryczny, jednak dominującą pozycję zajmuje Szczecin jako stolica regionu i główny ośrodek akademicki, gospodarczy i administracyjny. Miasto pełni rolę rdzenia rozwojowego, wokół którego koncentrują się funkcje usługowe, badawcze i przemysłowe. Koszalin, Stargard, Świnoujście, Kołobrzeg i Wałcz stanowią ośrodki uzupełniające, wzmacniające sieć miejską regionu. Z badań Regionalnego Biura Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego wynika, że w promieniu 30 minut od głównych miast województwa występuje największa koncentracja kapitału ludzkiego, inwestycji i infrastruktury, co sprzyja tworzeniu się lokalnych ekosystemów innowacji. Wskaźniki nakładów inwestycyjnych potwierdzają, że najwyższy poziom aktywności gospodarczej obserwuje się w powiatach polickim, goleniowskim, gryfińskim, stargardzkim i świnoujskim, które stanowią kluczowe zaplecze przemysłowe i logistyczne regionu⁴.

Jednym z najważniejszych czynników rozwojowych Pomorza Zachodniego jest potencjał akademicki. W województwie działa kilkanaście szkół wyższych, z czego osiem to jednostki publiczne o kluczowym znaczeniu dla kształcenia, badań naukowych i transferu wiedzy. Tworzą one zróżnicowany ekosystem kompetencji obejmujący nauki techniczne, społeczne, humanistyczne, artystyczne, przyrodnicze i medyczne. Główna koncentracja uczelni w województwie zachodniopomorskim występuje w Szczecinie, które jest zdecydowanie największym ośrodkiem akademickim w regionie oraz w Koszalinie.

Rozmieszczenie uczelni w województwie zachodniopomorskim.

Źródło: Zachodniopomorska Mapa Akademicka.

Największą uczelnią regionu jest **Uniwersytet Szczeciński**, który kształci ponad 10,7 tysiąca studentów na kierunkach humanistycznych, społecznych, ekonomicznych, przyrodniczych i prawnych⁵. Jego interdyscyplinarny profil pozwala łączyć kształcenie w zakresie nauk ścisłych i społecznych, tworząc zaplecze kadrowe dla administracji, edukacji i biznesu. Uczelnia prowadzi także działalność badawczą w obszarach gospodarki morskiej, ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, co wpisuje się w regionalne specjalizacje. Uniwersytet Szczeciński współpracuje z jednostkami akademickimi z Niemiec, z którymi prowadzi także wymiany akademickie, w tym między innymi z uczelniami w Stralsundzie i Eberswalde, w ramach projektu Interreg. Za budowanie współpracy między naukowcami a otoczeniem gospodarczym oraz komercjalizację wyników badań naukowych odpowiada Centrum Transferu Technologii Uniwersytetu Szczecińskiego. Zespół Centrum wspiera pracowników uczelni w procesie ochrony własności intelektualnej, oferując profesjonalne doradztwo w zakresie patentowania i licencjonowania innowacyjnych rozwiązań. Poprzez identyfikację potencjału rynkowego projektów akademickich, jednostka ta ułatwia transfer wiedzy do przedsiębiorstw i promuje postawy przedsiębiorcze w środowisku uniwersyteckim. Ważną rolę w budowaniu relacji nauki z otoczeniem gospodarczym odgrywa także Centrum Badań i Rozwoju na rzecz Uniwersytetu Szczecińskiego (CEBiR), spółka celowa uczelni, która wspiera prace naukowe i rozwojowe („B+R”) oraz uczestniczy w projektach innowacyjnych, prowadząc badania w dziedzinach nauk społecznych, humanistycznych, przyrodniczych i technicznych; identyfikuje potrzeby gospodarki, administracji i społeczeństwa, łącząc jednostki US z partnerami zewnętrznymi; zapewnia obsługę instytucjonalną, finansową i organizacyjną przedsięwzięć badawczych; wspomaga transfer technologii i komercjalizację wyników badań, rozwijając kompetencje uczelni i jej otoczenia.

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie stanowi filar zaplecza inżyniero-badawczego województwa. Uczelnia kształci około 6 tysięcy studentów na wydziałach technicznych, takich jak budownictwo, informatyka, elektrotechnika, mechanika i mechatronika, technologia chemiczna czy biotechnologia⁶. ZUT jest liderem badań i komercjalizacji w zakresie automatyzacji procesów, energetyki, robotyki i przemysłu 4.0. Współpracuje z przedsiębiorstwami regionu w ramach licznych projektów B+R, stanowiąc główne zaplecze dla inteligentnych specjalizacji „technologie i usługi przyszłości” oraz „inteligentne metody wytwarzania wyrobów i maszyn”. Na uczelni funkcjonują wyspecjalizowane laboratoria i Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii, które pełni rolę pomostu między nauką a gospodarką. Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii koncentruje się na komercjalizacji wyników badań, zarządzaniu własnością intelektualną oraz wspieraniu naukowców w tworzeniu spółek typu spin-off. Poprzez organizację współpracy doradczej i projektowej, centrum umożliwia firmom dostęp do nowoczesnych technologii inżynierskich, chemicznych oraz informatycznych opracowywanych na uniwersytecie.

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie jest jedyną uczelnią medyczną w północno-zachodniej Polsce. Kształci ponad 5 tysięcy studentów na kierunkach medycznych, stomatologicznych, farmaceutycznych i zdrowia publicznego, przyciągając również wielu studentów zagranicznych⁷. Dysponuje nowoczesnym zapleczem klinicznym i badawczym, a jego działalność naukowa koncen-

tuje się na badaniach biomedycznych, neurobiologii, chorobach cywilizacyjnych i biotechnologii medycznej. PUM stanowi kluczowy element inteligentnej specjalizacji regionu „Turystyka i jakość życia”, a jego doświadczenie w zakresie współpracy z sektorem farmaceutycznym i medtech tworzy naturalne powiązania z ekosystemem startupów medycznych. Centrum Innowacyjnych Technologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie Sp. z o.o. (CIT PUM) pełni wyspecjalizowaną funkcję w obszarze komercjalizacji wyników badań naukowych, ze szczególnym uwzględnieniem innowacji medycznych, farmaceutycznych i biotechnologicznych. Działalność centrum koncentruje się na przekładaniu rezultatów prac badawczych na rozwiązania możliwe do wdrożenia w praktyce klinicznej oraz w sektorze ochrony zdrowia. CIT PUM wspiera zespoły badawcze w przygotowaniu projektów o wysokim potencjale wdrożeniowym, obejmując m.in. etap analizy rynkowej, modelowania ścieżek komercjalizacji oraz budowy strategii wejścia na rynek. Natomiast Centrum Symulacji Medycznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie to nowoczesny ośrodek dydaktyczny, który umożliwia studentom kierunków medycznych naukę praktycznych umiejętności w bezpiecznym i w pełni kontrolowanym środowisku. Placówka dysponuje zaawansowanymi technologicznie symulatorami pacjenta, które realistycznie odwzorowują reakcje fizjologiczne, takie jak tętno czy oddech, pozwalając na trenowanie skomplikowanych procedur medycznych. Dzięki profesjonalnemu wyposażeniu, obejmującemu sale operacyjne i oddziały intensywnej terapii, przyszli lekarze oraz pielęgniarki mogą przygotowywać się do pracy w warunkach klinicznych bez ryzyka dla zdrowia pacjentów.

Politechnika Morska w Szczecinie, będąca kontynuatorem tradycji morskiego szkolnictwa wyższego, kształci inżynierów w zakresie nawigacji, mechaniki morskiej, transportu i logistyki. Uczelnia, kształcąca prawie trzy tysiące studentów⁸, odgrywa kluczową rolę w rozwoju sektora gospodarki morskiej, logistyki i technologii. Dysponuje nowoczesnym symulatorem nawigacyjnym i laboratoriami morskimi, a jej badania koncentrują się na bezpieczeństwie żeglugi, energetyce morskiej i cyfryzacji transportu. Jej profil ściśle koresponduje z inteligentną specjalizacją „niebieska gospodarka i zielony transport”. Centrum Transferu Technologii Morskich (CTTM) działa przy Politechnice Morskiej w Szczecinie i skupia się na komercjalizacji wyników badań naukowych uczelni oraz budowaniu mostów między nauką a branżą morską. Realizuje swoje zadania poprzez oferowanie usług eksperckich, takich jak analizy (w tym laboratoryjne), ekspertyzy, raporty, usługi badawcze oraz doradztwo naukowe i techniczne w dziedzinach inżynierii morskiej, nawigacji, logistyki i technologii morskich. Wspiera współpracę z biznesem poprzez promocję wynalazków, organizację warsztatów i szkoleń, identyfikację potrzeb rynkowych oraz ułatwianie partnerstw między naukowcami a przedsiębiorstwami, w tym poprzez biuletyny informacyjne o źródłach finansowania B+R+I i wydarzeniach branżowych. InnoPM sp. z o.o. (dawniej Centrum Innowacji Akademii Morskiej w Szczecinie) pośredniczy w relacjach między nauką a biznesem, koncentrując się na komercjalizacji innowacji oraz ochronie własności intelektualnej w obszarze gospodarki morskiej. Jednostka wspiera badaczy w patentowaniu odkryć i ułatwia przedsiębiorcom wdrażanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych opracowanych na uczelni.

W Koszalinie funkcjonuje **Politechnika Koszalińska** – uczelnia techniczna i ekonomiczna, która kształci ok. 3 tysięcy studentów⁹. Posiada wydziały z zakresu inżynierii mechanicznej, informatyki, ekonomii, architektury i wzornictwa. Politechnika odgrywa ważną rolę w zapewnianiu kadr inżynierskich dla północno-wschodniej części województwa i rozwija współpracę z przedsiębiorstwami produkcyjnymi regionu. Jej działalność edukacyjna i badawcza wpisuje się w obszary inteligentnych specjalizacji związanych z technologiami wytwarzania i przetwórstwem naturalnym. Centrum Druku 3D Politechniki Koszalińskiej to nowoczesna jednostka badawczo-rozwojowa, która koncentruje się na wdrażaniu innowacyjnych technologii przyrostowych w przemyśle i nauce. Ośrodek dysponuje zaawansowanym zapleczem technicznym, pozwalającym na tworzenie precyzyjnych modeli z szerokiej gamy materiałów, od tworzyw sztucznych po proszki metaliczne. Dzięki swojej działalności placówka pełni kluczową rolę w kształceniu nowej kadry inżynierskiej, oferując studentom praktyczny kontakt z najnowocześniejszymi maszynami typu Rapid Prototyping.

Akademia Sztuki w Szczecinie, najmłodsza publiczna uczelnia w regionie kształcąca ponad 800 studentów¹⁰, rozwija działalność artystyczną i projektową w zakresie muzyki, sztuk wizualnych i nowych mediów. Uczelnia odgrywa znaczącą rolę w rozwoju przemysłów kreatywnych i designu, tworząc pomost między kulturą a biznesem. Jej Centrum Przemysłów Kreatywnych jest przykładem skutecznego modelu współpracy uczelni z otoczeniem gospodarczym i sektorem kreatywnym. Głównym celem centrum jest komercjalizacja projektów artystycznych i wzorniczych oraz wsparcie twórców w ochronie ich praw autorskich i własności intelektualnej. Poprzez współpracę z biznesem i instytucjami kultury, jednostka ta promuje wykorzystanie innowacyjnego designu oraz nowoczesnych multimediów w rozwoju gospodarczym regionu.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Koszalinie jest publiczną uczelnią zawodową, która koncentruje swoją działalność na kształceniu w obszarach nauk medycznych, zdrowotnych oraz społecznych. Placówka kształci ponad 600 studentów¹¹. Głównym atutem dydaktycznym placówki jest Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej, gdzie studenci pielęgniarstwa i ratownictwa medycznego ćwiczą procedury ratujące życie na zaawansowanych fantomach w warunkach odwzorowujących szpitalny oddział ratunkowy.

Akademia Nauk Stosowanych w Wałczu to publiczna szkoła wyższa o profilu praktycznym, która łączy kształcenie akademickie z wymaganiami nowoczesnego przemysłu i sektora usług. W murach akademii kształci się ponad 450 studentów¹². Specyfika uczelni przejawia się w silnym powiązaniu z infrastrukturą sportową regionu, dzięki czemu kierunek wychowanie fizyczne realizowany jest w oparciu o obiekty Centralnego Ośrodka Sportu – Ośrodka Przygotowań Olimpijskich. Uczelnia oferuje kierunki zarówno techniczne, ekonomiczne, jak i humanistyczne. Akademia dysponuje Centrum Technologii (RCBR), które skupia się na badaniach i rozwoju w inżynierii mechanicznej i materiałach poprzez specjalistyczne laboratoria. Centrum realizuje prace B+R w czterech kluczowych laboratoriach: szybkiego prototypowania (modele 3D, skanowanie, analiza geometrii), zaawansowanych tech-

nik pomiarowych (jakość spoin, topografia powierzchni), technik hydrostrumieniowych (cięcie wodą, czyszczenie niskociśnieniowe, odzysk ścierniwa) oraz technologii wytwarzania (optymalizacja parametrów obróbki z dokładnością poniżej 1 mikrometra).

Poza sektorem publicznym, w województwie działa kilkanaście uczelni niepublicznych, które uzupełniają regionalny ekosystem edukacyjny. Należą do nich m.in. **Zachodniopomorska Szkoła Biznesu – Akademia Nauk Stosowanych, Uniwersytet WSB Merito Szczecin, Collegium Balticum – Akademia Nauk Stosowanych Szczecin** czy **Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Koszalinie**. Uczelnie te koncentrują się głównie na kierunkach menedżerskich, ekonomicznych, informatycznych i administracyjnych, dostarczając specjalistów dla sektora usług, finansów i nowych technologii.

Łącznie w województwie zachodniopomorskim kształci się ponad 33 tysiące studentów¹³. Wysoki odsetek kierunków technicznych, logistycznych, informatycznych i medycznych w ofercie regionalnych uczelni wskazuje na rosnącą specjalizację w dziedzinach odpowiadających na potrzeby gospodarki innowacyjnej. Uczelnie, centra badawcze i jednostki transferu technologii tworzą sieć powiązań z przedsiębiorstwami regionu, wspierając proces komercjalizacji badań i rozwoju startupów akademickich. Szczecin jako największy ośrodek akademicki, posiada potencjał do pełnienia roli lidera w tworzeniu zintegrowanego środowiska współpracy nauki, biznesu i sektora publicznego.

W toku rozmów w ramach prowadzonych grup fokusowych i wywiadów pogłębionych, eksperci zwracali uwagę na duży potencjał generowania innowacji na uczelniach, jednocześnie podkreślając konieczność zwiększenia nacisku na edukację w zakresie komercjalizacji i przedsiębiorczości oraz potrzebę poprawy działania centrów transferu technologii.

Studenci mają chęci, ale brakuje im praktycznej ścieżki, wsparcia i kontynuacji po hackathonach. Wiele dobrych pomysłów gaśnie, bo brakuje opiekunów i jasnego następnego kroku.

dr Katarzyna Kazojć

adiunkt – Uniwersytet Szczeciński

Uniwersytet Szczeciński to ogromna uczelnia, ale nie wiem, czy istnieje tam jakiegokolwiek system wspierania przedsiębiorczości naukowej. Jeśli jest inkubator, to nie pełni roli IOB. To zmarnowany potencjał.

dr Hubert Dyba

adiunkt – Zachodniopomorska Szkoła Biznesu w Szczecinie

Centra TT boją się podejmować decyzje, bo nie mają wiedzy. Problemem nie jest system, tylko brak ekspertyzy. Ludzie boją się odpowiedzialności i nie wiedzą, jak skonstruować dobrą licencję.

dr hab. n. med., prof. PUM Tomasz Wojdacz

kierownik – Samodzielna Pracownia Epigenetyki Klinicznej PUM

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- Struktura osadnicza województwa zachodniopomorskiego jest policentryczna z dominacją Szczecina jako rdzenia akademicko-gospodarczego, wspieranego przez Koszalin, Stargard, Świnoujście i Kołobrzeg, gdzie w promieniu 30 min koncentrują się inwestycje i kapitał ludzki.
- Najwyższa aktywność gospodarcza występuje w powiatach polickim, goleniowskim, gryfińskim i stargardzkim, tworząc zaplecze przemysłowo-logistyczne kluczowe dla lokalnych ekosystemów innowacji.
- Uniwersytet Szczeciński (ok. 10,7 tys. studentów) kształci w naukach humanistycznych, społecznych i ekonomicznych, z Centrum Transferu Technologii wspierającym komercjalizację i współpracę z Niemcami via Interreg.
- Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny (ok. 6 tys. studentów) jest liderem inżynieryjnym w automatyzacji i Przemysł 4.0, z Regionalnym Centrum Innowacji i Transferu Technologii ułatwiającymi spin-offy i transfer do firm.
- Pomorski Uniwersytet Medyczny (ok. 5 tys. studentów) dominuje w medtechu i biotechnologii, z Centrum Transferu Technologii komercjalizującym badania kliniczne dla sektora zdrowia.
- Politechnika Morska (ok. 2,9 tys. studentów) specjalizuje się w logistyce morskiej i offshore, z InnoPM chroniącym własność intelektualną i wdrażającym innowacje w niebieskiej gospodarce. Przy Politechnice Morskiej działa także Centrum Transferu Technologii Morskich.
- Politechnika Koszalińska (ok. 3 tys. studentów) zapewnia kadry inżynieryjne dla północnego wschodu, z centrum transferu wspierającym mechanikę i przetwórstwo naturalne.
- Akademia Sztuki w Szczecinie rozwija kreatywne branże via Centrum Przemysłów Kreatywnych, komercjalizując design i multimedia dla gospodarki kulturalnej.

- Poza sektorem publicznym, w województwie działa kilkanaście uczelni niepublicznych, które uzupełniają regionalny ekosystem edukacyjny. Należą do nich m.in. Zachodniopomorska Szkoła Biznesu – Akademia Nauk Stosowanych, Uniwersytet WSB Merito Szczecin, Collegium Balticum – Akademia Nauk Stosowanych Szczecin czy Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Koszalinie.
- Łącznie w województwie zachodniopomorskim kształci się ponad 33 tysiące studentów¹⁴. Wysoki odsetek kierunków technicznych, logistycznych, informatycznych i medycznych w ofercie regionalnych uczelni wskazuje na rosnącą specjalizację w dziedzinach odpowiadających na potrzeby gospodarki innowacyjnej.

Analiza perspektywicznych branż i specjalizacji

Rozwój gospodarki województwa zachodniopomorskiego opiera się na sektorach, które wpisują się w założenia regionalnych inteligentnych specjalizacji (RIS3) oraz wykazują zdolność do generowania wysokiej wartości dodanej, tworzenia miejsc pracy i przyciągania inwestycji. Ich siłę stanowią zarówno lokalne zasoby i kompetencje naukowe, jak i obecność dużych przedsiębiorstw, które tworzą jądro innowacyjnych ekosystemów branżowych. W województwie zachodniopomorskim szczególnie istotne znaczenie mają: technologie i usługi przyszłości, przemysł metalowo-maszynowy, chemia i materiały dla zrównoważonego rozwoju, działalność morska i logistyka, przetwórstwo naturalne nowej generacji oraz turystyka i jakość życia, wpisują się one również w ramy krajowych inteligentnych specjalizacji. Wybrane specjalizacje z kategorii: niebieska gospodarka i zielony transport oraz turystyka i jakość życia, mają również istotne znaczenie w skali kraju.

	Kryteria identyfikacyjne dla inteligentnych specjalizacji					
	obowiązkowe	alternatywne				Liczba spełnionych kryteriów
	Znaczenie w skali województwa	Znaczenie w skali kraju	Konkurencyjność	Dynamika	Trwałość	
Produkty chemiczne dla zrównoważonego rozwoju						2
Inteligentne metody wytwarzania wyrobów i maszyn						2
Przetwórstwo naturalne nowej generacji						2
Niebieska gospodarka i zielony transport						2
Technologie i usługi przyszłości						2
Turystyka i jakość życia						2

Wartość wyróżniająca
 Osiągnięta wartość progowa
 Wartość alarmowa

Identyfikacja Inteligentnych Specjalizacji województwa zachodniopomorskiego

Źródło: Inteligentne Specjalizacje Województwa Zachodniopomorskiego,
Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego.

Technologie i usługi przyszłości (ICT, KPO, B+R)

Sektor usług przyszłości jest jednym z najbardziej dynamicznych i najszybciej rosnących filarów gospodarki regionu. Koncentruje się w Szczecinie, który stał się największym ośrodkiem usług biznesowych i technologii informacyjnych w północnej Polsce. Działa tu szereg globalnych firm IT, centrów usług wspólnych (BPO/SSC) i hubów badawczo-rozwojowych, zatrudniających łącznie kilka tysięcy pracowników.

W Szczecinie mieści się biuro **Asseco Poland S.A.** i siedziba spółki zależnej – **Asseco Cloud sp. z o.o.** Asseco jest jednym z liderów krajowego sektora IT, realizując projekty w zakresie integracji systemów informatycznych, cyberbezpieczeństwa i oprogramowania dla sektora publicznego. **3Shape Poland sp. z o.o.** rozwija zaawansowane technologie cyfrowe dla stomatologii i diagnostyki medycznej, łącząc działalność programistyczną z projektowaniem sprzętu medycznego. **Arvato Polska sp. z o.o.** (grupa Bertelsmann) i **Concentrix CVG International Sp z o.o.** prowadzą w Szczecinie globalne centra obsługi klienta, logistyki procesów i rozwiązań IT w modelu outsourcingu, obsługując rynek europejski i amerykański.

Warto odnotować działalność **DGS Diagnostics sp. z o.o.**, należącej do duńskiego koncernu **Demant Operations Poland Sp. z o.o.**, specjalizującej się w produkcji i rozwoju technologii słuchowych. Przedsiębiorstwo to jest przykładem nowoczesnej integracji B+R z produkcją wysokiej jakości urządzeń medycznych. Z kolei **Salling Group SSC** prowadzi centrum usług wspólnych wspierające operacje duńskiej sieci handlowej, co potwierdza, że Szczecin stanowi atrakcyjną lokalizację dla inwestorów z krajów nordyckich.

Coloplast Business Centre sp. z o.o. jest ważnym elementem gospodarczej mapy Pomorza Zachodniego, opierając swoją działalność na nowoczesnym ośrodku: globalnym centrum usług wspólnych w Szczecinie (zatrudniającym ponad 800 specjalistów)¹⁵. Od 2009 roku spółka systematycznie rozwija skalę operacji, zarządzając ze Szczecina procesami IT, HR i finansami dla rynków światowych.

Ten ekosystem tworzy potencjał synergii między nauką, biznesem i inwestorami. Obecność tych firm umacnia pozycję regionu jako jednego z głównych centrów nowoczesnych usług biznesowych w Polsce, stanowiąc praktyczną realizację inteligentnej specjalizacji „Technologie i usługi przyszłości”. W dalszej perspektywie sektor ten będzie rozwijał się w kierunku automatyzacji procesów (RPA), analityki danych i sztucznej inteligencji, a jego rozwój wzmocni proces cyfryzacji innych gałęzi gospodarki regionu – od logistyki po przemysł przetwórczy.

W ramach tego obszaru Inteligentnych Specjalizacji WZ postawać mogą nowe technologie / startupy takie jak:

- Software & AI: AI/ML, Big Data, Cybersecurity, Cloud/SaaS, Low-code/No-code, ERP/CRM dla MŚP, GovTech.
- DeepTech & infrastruktura: edge computing, 5G/IoT, Digital Twin, VR/AR, High-Performance Computing.
- B+R-as-a-service: platformy do zarządzania projektami badawczymi, open innovation, living labs, narzędzia do komercjalizacji IP, marketplace'y usług badawczych.
- KPO / usługi wiedzochłonne: consulttech (automatyzacja doradztwa), legaltech, edtech dla kompetencji cyfrowych, HRTech (reskilling, upskilling w IT).

Inteligentne metody wytwarzania wyrobów i maszyn

Przemysł metalowo-maszynowy, motoryzacyjny i elektrotechniczny stanowi kolejny filar gospodarki regionu. To właśnie w tym sektorze ulokowani są kluczowi inwestorzy zagraniczni, którzy tworzą tysiące miejsc pracy i generują znaczną część eksportu województwa.

Bridgestone Stargard to istotny inwestor przemysłowy Pomorza Zachodniego – japoński koncern produkujący opony do samochodów osobowych i ciężarowych. Zakład ten, zlokalizowany przy głównych korytarzach transportowych, stanowi modelowy przykład wdrażania technologii przemysłu 4.0 w produkcji masowej. Obok niego funkcjonuje **Kalmar Poland sp. z o.o.** w Stargardzie, dostarczający urządzenia dla logistyki portowej i transportu morskiego, w tym dźwigi, systemy załadunkowe i pojazdy przeładunkowe.

Faymonville Polska sp. z o.o. w Goleniowie produkuje naczepy i pojazdy specjalistyczne, obsługując rynki europejskie, a **Vestas Blades (Poland) Sp. z o.o.** – również z Goleniowa – jest jednym z największych pracodawców regionu i światowym liderem w produkcji łopat do turbin wiatrowych. W 2025 roku duński koncern Vestas oficjalnie przejął od LM Wind Power fabrykę łopat do lądowych turbin wiatrowych. Transakcja ta pozwoliła Vestas na umocnienie swojej bazy produkcyjnej w Polsce oraz zabezpieczenie około 400¹⁶ miejsc pracy w regionie. Obecność Vestas Blades (Poland) Sp. z o.o. czyni Pomorze Zachodnie jednym z kluczowych punktów na mapie europejskiego przemysłu offshore i potwierdza znaczenie regionu w globalnych łańcuchach dostaw dla energetyki wiatrowej.

Kabel-Technik-Polska w Czaplinku wytwarza systemy elektryczne i wiązki kablowe dla przemysłu motoryzacyjnego, kolejowego i energetycznego, a **Kronospan Polska Sp. z o.o.** w Szczecinku – producent płyt drewnopochodnych i materiałów budowlanych – jest jednym z największych eksporterów regionu. Te przedsiębiorstwa stanowią trzon regionalnego przemysłu wytwórczego, który – dzięki wdrażaniu automatyzacji, robotyzacji i systemów zarządzania produkcją – staje się coraz bardziej zaawansowany technologicznie i konkurencyjny na rynkach zagranicznych.

W ramach tego obszaru Inteligentnych Specjalizacji WZ postawać mogą nowe technologie / startupy takie jak:

- Industry 4.0: Industrial IoT, predictive maintenance, systemy MES/SCADA, digital twin dla linii produkcyjnych.
- Robotyka i automatyzacja: cobots, mobilne roboty AGV/AMR, vision systems, automatyzacja kontroli jakości (AI vision).
- Additive manufacturing: 3D printing metali i kompozytów, szybkie prototypowanie, customizacja krótkich serii.
- Smart factory software: APS/planowanie produkcji, energy management w zakładach, traceability i śledzenie partii.

Produkty chemiczne dla zrównoważonego rozwoju

Ważny filar gospodarki regionu tworzy sektor chemiczny i materiałowy, z centrum w Policach i Szczecinie. **Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A.** to największe przedsiębiorstwo przemysłowe Pomorza Zachodniego, specjalizujące się w produkcji nawozów mineralnych, tworzyw sztucznych i chemikaliów przemysłowych. W obliczu wymagającej sytuacji rynkowej i wyzwań finansowych, Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. realizuje kompleksowy plan naprawczy mający na celu przywrócenie stabilności oraz efektywności operacyjnej zakładów. Proces restrukturyzacji koncentruje się przede wszystkim na optymalizacji kosztowej oraz poprawie płynności finansowej, co stanowi bezpośrednią odpowiedź na niestabilne ceny surowców oraz napływ tańszych produktów spoza Unii Europejskiej. Spółka znajduje się w restrukturyzacji jednak nadal rozwija nowe inwestycje w tym m.in. projekt Polimery Police – jedna z największych inwestycji petrochemicznych w Polsce, która znacząco wzmacnia krajową niezależność surowcową i potencjał eksportowy. Spółka realizuje programy mające na celu podnoszenie kompetencji talentów, w tym m.in. Akademię Wodorową oraz Akademię Liderów.

Fabryka Zieleni S.A. w Szczecinie kontynuuje tradycje przemysłu chemicznego regionu, produkując nawozy rolnicze i ogrodnicze, natomiast **Weber Polska Sp. z o.o.** w Goleniowie rozwija technologie chemii budowlanej. Te firmy stanowią fundament regionalnej specjalizacji „Produkty chemiczne dla zrównoważonego rozwoju”, łącząc przemysł ciężki z trendami gospodarki cyrkularnej i zielonej transformacji. Sektor chemiczny Pomorza Zachodniego jest jednym z najbardziej zaawansowanych technologicznie w kraju i tworzy silne powiązania z branżami przetwórczymi, budownictwem i energetyką.

W ramach tego obszaru Inteligentnych Specjalizacji WZ postawać mogą nowe technologie / startupy takie jak:

- Green chemistry: eko-formulacje dla farb, klejów, detergentów, bio-smary, low-VOC coatings.
- Circular / waste-to-value: technologie odzysku surowców z odpadów przemysłowych, miejskich i rolniczych, recykling chemiczny.

- Clean materials: biopolimery, biodegradowalne opakowania, alternatywy dla plastiku, materiały kompozytowe o niskim śladzie węglowym.
- EnviroTech: oczyszczanie wody i ścieków, wychwyt azotu/fosforu, rozwiązania ograniczające emisje z procesów chemicznych.

Niebieska gospodarka i zielony transport

Sektor gospodarki morskiej i logistyki ma w województwie zachodniopomorskim charakter strategiczny. Obejmuje działalność portową, stoczniową, offshore, transportową oraz usługi towarzyszące, w tym logistykę intermodalną. Największymi pracodawcami branży są: **Stocznia Szczecińska „Wulkan” sp. z o.o.**, zajmująca się budową i remontami statków; **Morska Stocznia Remontowa „Gryfia” S.A.** – jeden z najstarszych i największych podmiotów remontowych w Polsce; oraz **Polska Żegluga Morska P.P.** w Szczecinie – narodowy armator i lider transportu morskiego w rejonie Bałtyku i Północnej Europy.

Uzupełniają je firmy żeglugowe i logistyczne, takie jak **Polska Żegluga Bałtycka S.A. (Polferries)** z Kołobrzegu, **EuroAfrica Services Limited sp. z o.o.** oraz **Vestnes Poland sp. z o.o.** – operator usług transportowych, spedycyjnych, logistycznych (TSL) w regionie. Ich działalność wzmacnia potencjał Pomorza Zachodniego jako bramy transportowej Polski Północno-Zachodniej. Sektor ten jest szczególnie ważny w kontekście rozwoju morskiej energetyki wiatrowej. Porty w Świnoujściu i Szczecinie dysponują terenami, które pozwalają na rozwój terminali instalacyjnych i serwisowych dla morskich farm wiatrowych. To właśnie w tym obszarze region może osiągnąć pozycję krajowego centrum logistyki i serwisu offshore, współpracującego z portami niemieckimi i skandynawskimi.

W ramach tego obszaru Inteligentnych Specjalizacji WZ postawać mogą nowe technologie / startupy takie jak:

- Blue economy: maritime tech, rozwiązania dla portów (port community systems, optymalizacja przeładunków), monitoring środowiska morskiego, ocean cleanup, blue carbon.
- Zrównoważona akwakultura i żywność z morza: technologie dla hodowli ryb/alg, alternatywne białka z mórz, monitoring jakości wody.
- Green transport: e-mobility (EV, e-bikes, łodzie elektryczne), zielona logistyka i optymalizacja tras, platformy multimodalne, carbon accounting dla transportu.
- Offshore energy: rozwiązania dla morskiej energetyki wiatrowej i falowej, serwisowanie offshore, drony i roboty podwodne.

Przetwórstwo naturalne nowej generacji

Biogospodarka Pomorza Zachodniego łączy tradycję z nowoczesnością. W sektorze przetwórstwa naturalnego działają zarówno duże zakłady przemysłowe, jak i przedsiębiorstwa lokalne, które stawiają na produkty wysokiej jakości i innowacje ekologiczne. **Drobimex Sp. z o.o. Zakład Przetwórstwa**

Mięsnego w Szczecinie jest jednym z liderów branży spożywczej w regionie, a **Spółdzielcza Agrofirma Witkowo** stanowi wzorcowy przykład nowoczesnego rolnictwa i przetwórstwa w modelu zrównoważonym.

W sektorze drzewno-meblarskim kluczowe znaczenie mają **Kronospan Polska Sp. z o.o.** – zakład w Szczecinku, **Barlinek Inwestycje Sp. z o.o.** i **Homanit Polska Sp. z o.o Sp. k.** w Karlinie – firmy, które eksportują wyroby drewniane i materiały ekologiczne na rynki europejskie. **Koszalińskie Przedsiębiorstwo Przemysłu Drzewnego Szczecinek S.A.** oraz **Barlinek Inwestycje** rozwijają technologie odzysku i produkcji biopaliw z odpadów drzewnych, co wpisuje się w ideę gospodarki obiegu zamkniętego. W regionie funkcjonuje także **IKEA Industry Poland sp. z o.o.** oddział w Goleniowie, który produkuje meble sosnowe. Przemysł spożywczy i meblarski pozostają jednocześnie ważnymi filarami zatrudnienia w mniejszych ośrodkach regionu, szczególnie w południowej i środkowej jego części.

W ramach tego obszaru Inteligentnych Specjalizacji WZ postawać mogą nowe technologie / startupy takie jak:

- Przetwórstwo naturalne nowej generacji
- FoodTech: precision fermentation, nowe białka, składniki funkcjonalne, smart packaging, shelf-life extension.
- AgriTech: sensory i IoT w rolnictwie, zarządzanie uprawami, regeneratywne rolnictwo, wykorzystanie side-streams (upcycling odpadowych strumieni).
- Bio-based processing: technologie łagodnego przetwarzania (HPP, pulsed electric fields), enzymatyczne procesy, ekstrakcja ziół i roślin.
- Traceability & quality: blockchain w łańcuchu dostaw żywności, systemy jakości, monitoring bezpieczeństwa żywności.

Turystyka i jakość życia

Sektor turystyczny jest naturalnym uzupełnieniem struktury gospodarczej Pomorza Zachodniego. Opiera się na unikalnych walorach przyrodniczych i rozwiniętej infrastrukturze wypoczynkowej. Wiodące ośrodki to Kołobrzeg, Świnoujście, Międzyzdroje, Darłowo i Połczyn-Zdrój, które koncentrują usługi hotelarskie, sanatoryjne i rekreacyjne. **Polska Żegluga Bałtycka S.A. (Polferries)** obsługuje połączenia promowe, łącząc funkcję transportową i turystyczną. **Barlinek Inwestycje Sp. z o.o.** rozwija z kolei ekologiczne produkty i tereny rekreacyjne wokół zakładów, łącząc działalność przemysłową z dbałością o środowisko.

Rozwój turystyki prozdrowotnej, rehabilitacyjnej i wellness jest spójny z regionalną specjalizacją „Turystyka i jakość życia” oraz ze Strategią Rozwoju Województwa, która zakłada rozszerzenie oferty całorocznej i integrację turystyki z sektorem zdrowia. Branża ta, mimo sezonowego charakteru, generuje tysiące miejsc pracy i ma silny efekt mnożnikowy, wspierając usługi lokalne, gastronomię i transport.

W ramach tego obszaru Inteligentnych Specjalizacji WZ postawać mogą nowe technologie / startupy takie jak:

- TravelTech: platformy rezerwacyjne niszowe (np. turystyka morska, slow tourism), dynamic pricing, narzędzia dla DMO/regionów.
- HealthTech & wellbeing: telemedycyna, diagnostyka zdalna, aplikacje wellbeing/mental health, spa & wellness tech, medical tourism management.
- Smart city & quality of life: mobilność miejska, aplikacje miejskie, civicTech, bezpieczeństwo publiczne, monitoring jakości powietrza/hałasu.
- Culture & experience: XR/VR do zwiedzania, grywalizacja szlaków turystycznych, platformy eventowe i community dla mieszkańców.

Rozmowy z ekspertami potwierdzają kluczowe znaczenie Inteligentnych Specjalizacji Pomorza Zachodniego dla dalszego rozwoju innowacji i wykorzystania potencjału regionalnego. Wskazywano także, w jaki sposób lepiej wykorzystywać istniejące zasoby w ramach Inteligentnych Specjalizacji:

Działania startupowe mogą się skupiać wokół Inteligentnych Specjalizacji Pomorza Zachodniego. To tam są realne szanse rozwojowe.

Paweł Szeremet

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

Mamy silną branżę chemiczną, energetyczną i automotive. To obszary, w których już istnieje naturalne zapotrzebowanie na innowacje. Trzeba je świadomie rozwijać.

Paweł Żebrowski

Do More! Business Advisory

Możemy już dziś organizować konferencje dotyczące oszczędności energetycznej i chemicznej dla startupów – są środki i jest zielone światło ze strony partnerów niemieckich.

Magdalena Mikołajczak

Technopark Pomerania

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- Województwo zachodniopomorskie opiera rozwój na RIS3 WZ: technologie przyszłości (ICT), przemysł metalowo-maszynowy, chemia zrównoważona, niebieska gospodarka/logistyka, biogospodarka i turystyka/jakość życia, z naciskiem na niebieską gospodarkę i zielony transport o znaczeniu krajowym.
- Sektor ICT w Szczecinie (Asseco Poland S.A., 3Shape Poland Sp. z o.o., Arvato Polska Sp. z o.o., DGS Diagnostics Sp. z o.o.) tworzy hub usług biznesowych i B+R, z potencjałem w RPA, AI i cyberbezpieczeństwie, synergizując z nauką i eksportem do Skandynawii.
- Przemysł metalowo-maszynowy (Bridgestone Stargard Sp. z o.o., Kalmar Poland Sp. z o.o., Vestas Blades (Poland) Sp. z o.o.) wdraża Przemysł 4.0, offshore i logistykę portową, generując eksport i miejsca pracy, z globalnymi łańcuchami dostaw.
- Chemia zrównoważona (Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A., Fabryka Zieleni S.A.) inwestuje miliardy w petrochemię i zieloną transformację, wzmacniając niezależność surowcową i gospodarkę cyrkularną.
- Niebieska gospodarka (Stocznia Szczecińska „Wulkan” sp. z o.o., Morska Stocznia Remontowa „Gryfia” S.A., Polska Żegluga Morska P.P., Polferries – Polska Żegluga Bałtycka) pozycjonuje porty Szczecin-Świnoujście jako centra offshore wiatrowego, z synergiami z Niemcami/Skandynawią.
- Biogospodarka (Drobimex Sp. z o.o., Kronospan Polska Sp. z o.o., Barlinek Inwestycje Sp. z o.o.) łączy tradycję z innowacjami ekologicznymi (biopaliwa, obiegu zamkniętego), wspierając zatrudnienie w mniejszych ośrodkach i eksport mebli/drewna.
- Turystyka (Kołobrzeg, Świnoujście) rozwija prozdrowotną ofertę całoroczną, z efektem mnożnikowym dla usług, integrując z sektorem zdrowia i transportem promowym.
- Specjalizacje tworzą ekosystemy branżowe z dużymi firmami jako kotwicami dla startupów (medtech, green tech, logistyka), lecz wymagają lepszego transferu z nauki (ZUT, PUM) do komercjalizacji.
- Potencjał perspektywiczny leży w cross-sektorowych innowacjach (ICT+offshore, chemia+biogospodarka), wykorzystując geografę i fundusze UE, by skalować startupy na rynki eksportowe

OCENA POTENCJAŁU ROZWOJU EKOSYSTEMU STARTUPOWEGO W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM

Województwo zachodniopomorskie dysponuje solidnym zestawem czynników sprzyjających rozwojowi ekosystemu startupowego. Położenie na styku rynków polskiego, niemieckiego i skandynawskiego, dostęp do portów morskich i nowoczesnej infrastruktury transportowej oraz obecność dużych ośrodków akademickich tworzą fundament, na którym można budować regionalną gospodarkę innowacji. Szczecin, Koszalin i kilka mniejszych miast stanowią zaplecze kompetencyjne i biznesowe, które koncentruje kapitał ludzki, działalność naukową i inwestycje.

Jednocześnie Pomorze Zachodnie funkcjonuje w krajowym układzie silnie zdominowanym przez największe metropolie. W Polsce dynamika rozwoju startupów koncentruje się przede wszystkim w Warszawie, Wrocławiu i Krakowie – ośrodkach o dużej masie krytycznej kapitału, talentów i infrastruktury okołobiznesowej. Zachodniopomorskie posiada wiele z tych elementów, ale ich skala jest mniejsza, a integracja – wciąż niewystarczająca, aby konkurować z największymi ekosystemami w kraju.

Potencjał regionu opiera się w dużej mierze na branżach tradycyjnie obecnych na Pomorzu Zachodnim: chemicznej, stoczniowej, morskiej, logistycznej, maszynowej czy przetwórczej. To one tworzą zaplecze przemysłowe, dostęp do pierwszych klientów B2B i naturalne środowisko dla powstawania innowacji sektorowych (np. w logistyce, offshore, zielonych technologiach, medtechu). Kluczowe uczelnie – ZUT, US, PUM, Politechnika Koszalińska oraz Politechnika Morska w Szczecinie – kształcą dużą liczbę specjalistów technicznych, medycznych i informatycznych, ale ich orientacja międzynarodowa oraz zdolność do generowania startupów akademickich jest nadal ograniczona. Absolwenci w większości zasilają lokalny rynek pracy, a rzadziej – wchodzi w ścieżki przedsiębiorcze lub projekty o ambicjach europejskich.

To ważny aspekt, bo perspektywa międzynarodowa jest kluczowym elementem każdego dynamicznie rozwijającego się ekosystemu startupowego. Zbyt mała skala rynkowa (lokalna czy nawet krajowa) szybko staje się barierą dla projektów technologicznych, a brak regionalnych funduszy VC i doj-

rzałych programów akceleryacyjnych dodatkowo utrudnia przechodzenie od fazy pomysłu do fazy skalowania. W regionie funkcjonuje wiele instytucji wsparcia i inicjatyw, jednak ich oferta jest w dużej mierze rozproszona, projektowa i skierowana szeroko do przedsiębiorców – nie tylko startupów.

Na tym tle szczególnie istotne staje się wsparcie publiczne. W warunkach wczesnego stadium rozwoju ekosystemu nie powstaje jeszcze naturalny, samonapędzający się obieg kapitału, kompetencji i sieci kontaktów. Potrzebne są interwencje celowane – zarówno inwestycyjne, jak i instytucjonalne – które pomogą stworzyć warunki do rozwoju wyspecjalizowanych programów mentoringowych i akceleryacyjnych, funduszy współinwestujących, inicjatyw cross-border i platform współpracy nauki z biznesem. Region potrzebuje również programów zachęt do podejmowania ryzykownych przedsięwzięć technologicznych, tak aby startupy powstawały częściej, a ich ambicje były od początku większe niż rynek lokalny.

Ostateczna ocena i rekomendacje dla województwa zachodniopomorskiego powinny uwzględniać nie tylko twarde wskaźniki infrastrukturalne i gospodarcze, lecz również głos aktorów ekosystemu. Opinie przedstawicieli uczelni, startupów, inwestorów, instytucji wsparcia i administracji – zebrane w badaniach ankietowych, wywiadach i grupach fokusowych – wskazują, że region posiada solidną bazę, ale wymaga ukierunkowanego impulsu, aby wykorzystać swoje położenie i zasoby. To właśnie te perspektywy i doświadczenia uczestników ekosystemu stanowią najważniejszy punkt odniesienia dla dalszej analizy barier i kierunków rozwoju.

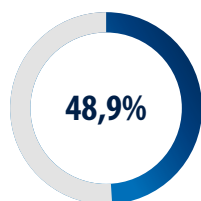
Atuty regionu z perspektywy ekosystemu startupowego

Największym atutem województwa dla rozwoju startupów, wskazanym przez respondentów, jest możliwość współpracy z uczelniami – tę odpowiedź wybrało 48,9% uczestników badania. Niemal równie wysoko oceniono lokalizację regionu oraz związany z nią dostęp do rynków zagranicznych (46,8%), co podkreśla znaczenie położenia geograficznego województwa w kontekście rozwoju biznesu.

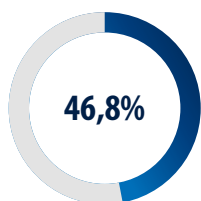
Dostęp do infrastruktury – w tym biur coworkingowych, laboratoriów, prototypowni oraz parków technologicznych – został wskazany przez 34,0% respondentów. Taki sam odsetek (34,0%) zwrócił uwagę na konkurencyjne koszty prowadzenia działalności, które sprzyjają rozwojowi młodych firm technologicznych w porównaniu z innymi regionami Polski. Na pulę talentów, czyli dostępność wykwalifikowanej kadry, wskazało 31,9% ankietowanych. Istotnym elementem są również sieci kontaktów oraz wydarzenia branżowe, takie jak meetupy, konferencje czy hackathony – tę kategorię wskazało 27,7% osób. Pozostałe, mniej liczne atuty regionu, wymieniło 10,6% respondentów.

Wyniki wyraźnie wskazują, że kluczowymi przewagami województwa zachodniopomorskiego są silne zaplecze akademickie oraz korzystna lokalizacja ułatwiająca ekspansję zagraniczną. Jednocześnie dostęp do infrastruktury, zasobów ludzkich oraz lokalnych inicjatyw networkingowych stanowi istotne, choć nieco mniej dominujące, wsparcie dla rozwoju startupów.

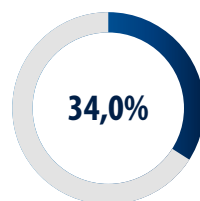
Jakie są największe atuty województwa zachodniopomorskiego?

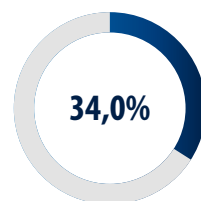
Możliwość współpracy
z uczelniami wyższymi

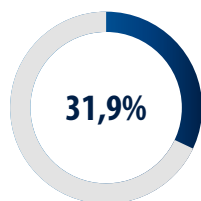
Lokalizacja i dostęp
do rynków zagranicznych

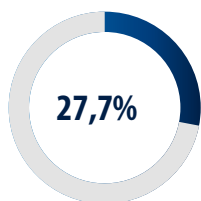
Dostęp do infrastruktury
(biura coworkingowe,
laboratoria, prototypownie,
parki technologiczne)

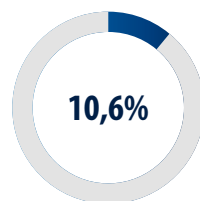
Konkurencyjne
w porównaniu z innymi
regionami Polski koszty
prowadzenia działalności

Dostęp do
wykwalifikowanej kadry
(pula talentów)

Sieci kontaktów i wydarze-
nia (mmentupy, konferencje,
hackatony)

Inne

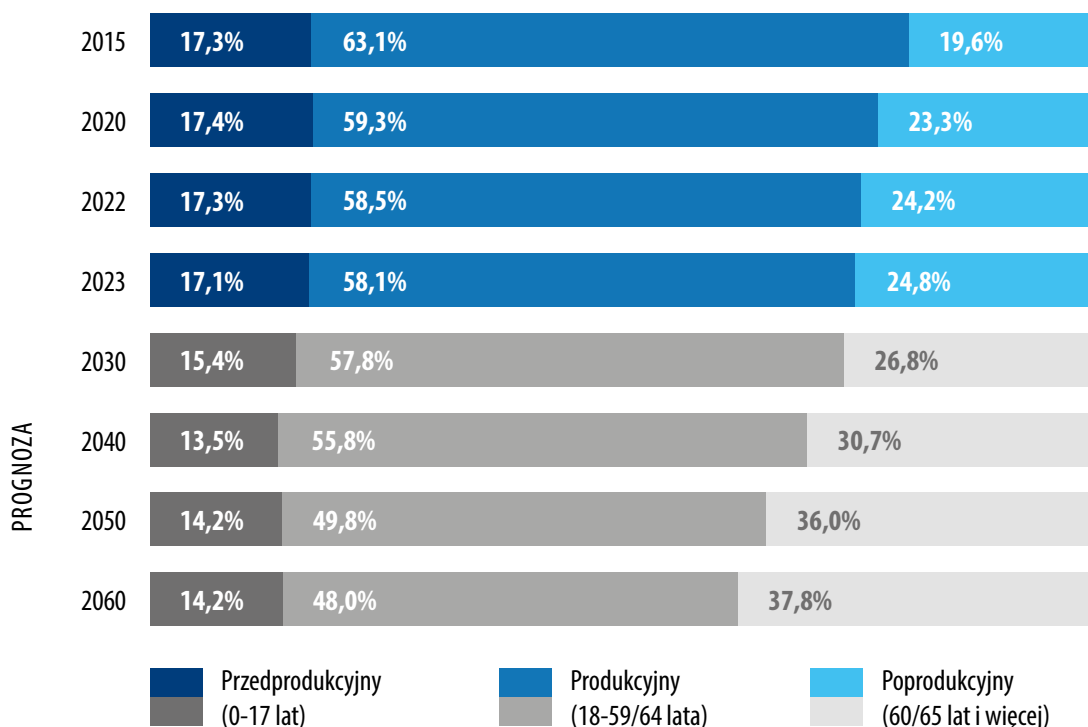
PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- Województwo zachodniopomorskie posiada potencjał startupowy dzięki położeniu na styku rynków PL-DE-Skandynawia, portom morskim i ośrodkom akademickim (ZUT, US, PUM), tworzącym zaplecze kompetencyjne w branżach morskiej, logistycznej i medtech.
- Szczecin i Koszalin koncentrują kapitał ludzki, naukę i inwestycje, lecz ich mniejsza skala i słaba integracja uniemożliwiają rywalizację z dominującymi hubami jak Warszawa czy Wrocław, gdzie masa krytyczna kapitału jest większa.
- Tradycyjne branże (chemia, stocznia, logistyka) oferują pierwszych klientów B2B i grunt dla innowacji sektorowych (offshore, zielone tech), lecz absolwenci uczelni rzadko wchodzi w przedsiębiorczość, zasilając głównie lokalny rynek pracy.
- Brak funduszy VC i dojrzałych akceleratorów blokuje skalowanie – oferty IOB są rozproszone i projektowe, skierowane szeroko do przedsiębiorców, nie wyspecjalizowane pod startupy o ambicjach międzynarodowych.
- Wsparcie publiczne jest kluczowe na wczesnym etapie: potrzebne celowane interwencje w mentoring, fundusze współinwestujące, cross-border i platformy nauka-biznes, by ambicje startupów przekraczały rynek lokalny.
- Największe atuty wg respondentów: współpraca z uczelniami (48,9%) i lokalizacja/dostęp do rynków zagranicznych (46,8%), podkreślające akademicki i geograficzny fundament rozwoju ekosystemu.
- Infrastruktura (coworking, laboratoria – 34,0%), niskie koszty działalności (34,0%) i talenty (31,9%) to istotne wspomagacze, lecz networking (27,7%) wymaga wzmocnienia dla pełnej dynamiki.
- Ocena wskazuje na solidną bazę wymagającą impulsu: głos aktorów ekosystemu (ankiety, wywiady) potwierdza potencjał, lecz konieczność ukierunkowanych działań, by wykorzystać przewagi i nadrobić dysproporcje krajowe.

OGRANICZENIA I BARIERY ROZWOJOWE

Bariery demograficzne i rynek pracy

Województwo zachodniopomorskie od lat zmaga się z systematycznym ubytkiem ludności, który według prognoz GUS do 2030 r. osiągnie nawet 80 tys. osób względem 2017 r. Źródłami tego trendu są zarówno odpływ młodych, wykształconych osób (najwyższe ujemne saldo migracji, zwłaszcza do regionów takich jak Mazowsze i Wielkopolska), jak i przewaga zgonów nad urodzeniami, przyspieszająca po 2010 r. Problem pogłębia szybkie starzenie się populacji – udział osób w wieku poprodukcyjnym na przestrzeni lat ma wzrosnąć do poziomu znacznie przekraczającego 25,0%, co rodzi ryzyko niedoboru siły roboczej i presji na dostępność usług publicznych.

Prognoza ludności w województwie zachodniopomorskim.

Źródło: Województwo zachodniopomorskie w liczbach, Urząd Statystyczny w Szczecinie.

W szczególnie trudnej sytuacji są wsie popegeerowskie oraz średnie i małe miasta – tam kumulują się efekty depopulacji, bezrobocia strukturalnego (zwłaszcza na południu i wschodzie regionu) i bierności zawodowej. Długoterminowo przewidywane jest dalsze ograniczenie potencjału demograficznego, co osłabia bazę innowacyjności i ogranicza rezerwy rynkowe, szczególnie w kontekście zjawiska tzw. „drenażu mózgów” do większych ośrodków lub zagranicy.

Bariery inwestycyjne i gospodarcze

Gospodarka regionu bazuje na dominacji mikro- i małych firm (ponad 99,0% podmiotów), z relatywnie niskim udziałem średnich i dużych przedsiębiorstw. Skutkuje to niską kapitalizacją, ograniczonymi środkami na inwestycje, słabą aktywnością B+R i niedostateczną budową powiązań kooperacyjnych czy klastrów. Taka struktura utrudnia generowanie i absorpcję innowacji oraz korzystanie ze wsparcia międzynarodowego.

Nakłady sektora prywatnego na inwestycje należą do najniższych w kraju, a udział wydatków na B+R w PKB regionu pozostaje kilkukrotnie niższy niż średnia krajowa czy unijna. Istotnym problemem jest umiarkowany poziom internacjonalizacji, mimo korzystnego położenia przy granicy – eksport stanowi relatywnie niewielki udział w wartości polskiego eksportu. Dominuje też wymiana z Niemcami, Danią, Francją i krajami bałtyckimi, jednak sieci kooperacyjne oparte są na pojedynczych branżach.

Ryzykiem dla stabilności finansowej regionu po 2027 r. jest ograniczenie strumienia środków unijnych i konieczność wykształcenia nowych narzędzi inwestycyjnych, np. regionalnych funduszy rozwoju, publiczno-prywatnych platform finansowych.

Bariery infrastrukturalne i cyfrowe

Województwo dotyka duża polaryzacja dostępności infrastrukturalnej: nowoczesne inwestycje koncentrują się wokół Szczecina, Koszalina i głównych korytarzy transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T), podczas gdy centrum, południe i wschód regionu cechuje niska gęstość sieci transportowej i słabe powiązania z głównymi ośrodkami.

Parametry dróg i sieci kolejowej są często poniżej standardów, a wykluczenie komunikacyjne części powiatów ogranicza mobilność innowacyjną i podaż pracy. Stan sieci kolejowej wymaga modernizacji – szczególnie na odcinkach obsługujących porty, terminale przeładunkowe i centra logistyczne.

Cyfryzacja wykazuje dobre wskaźniki na tle kraju (wysoki odsetek firm z dostępem do Internetu), lecz wykluczenie cyfrowe jest wyraźnie obecne w obszarach popegeerowskich, wśród osób starszych i bezrobotnych. Brakuje spójnych regionalnych standardów TIK w administracji i monitorowania zmian cyfryzacji na poziomie lokalnym.

Bariery instytucjonalne i systemowe

Region zмага się z atomizacją struktur samorządowych i brakiem skutecznej koordynacji działań zwłaszcza w ramach obszarów funkcjonalnych; gminy i powiaty często skupiają się na własnych celach zamiast budowania zintegrowanych polityk miejskich-wiejskich.

Kluczową blokadą rozwoju jest zbyt niskie zaangażowanie instytucji otoczenia biznesu, brak strategii ponadlokalnych oraz zbyt mały rozwój sieci klastrów i wspólnych projektów. Niezadowalający poziom kapitału społecznego przejawia się w ograniczonej aktywności obywatelskiej, niskim poziomie współpracy branżowej oraz fragmentaryczności relacji samorządowych z biznesem i nauką.

W perspektywie programowania unijnego groźna jest pogłębiająca się luka finansowa pomiędzy zadaniami JST a ich środkami budżetowymi, co ogranicza absorpcję zewnętrznych funduszy.

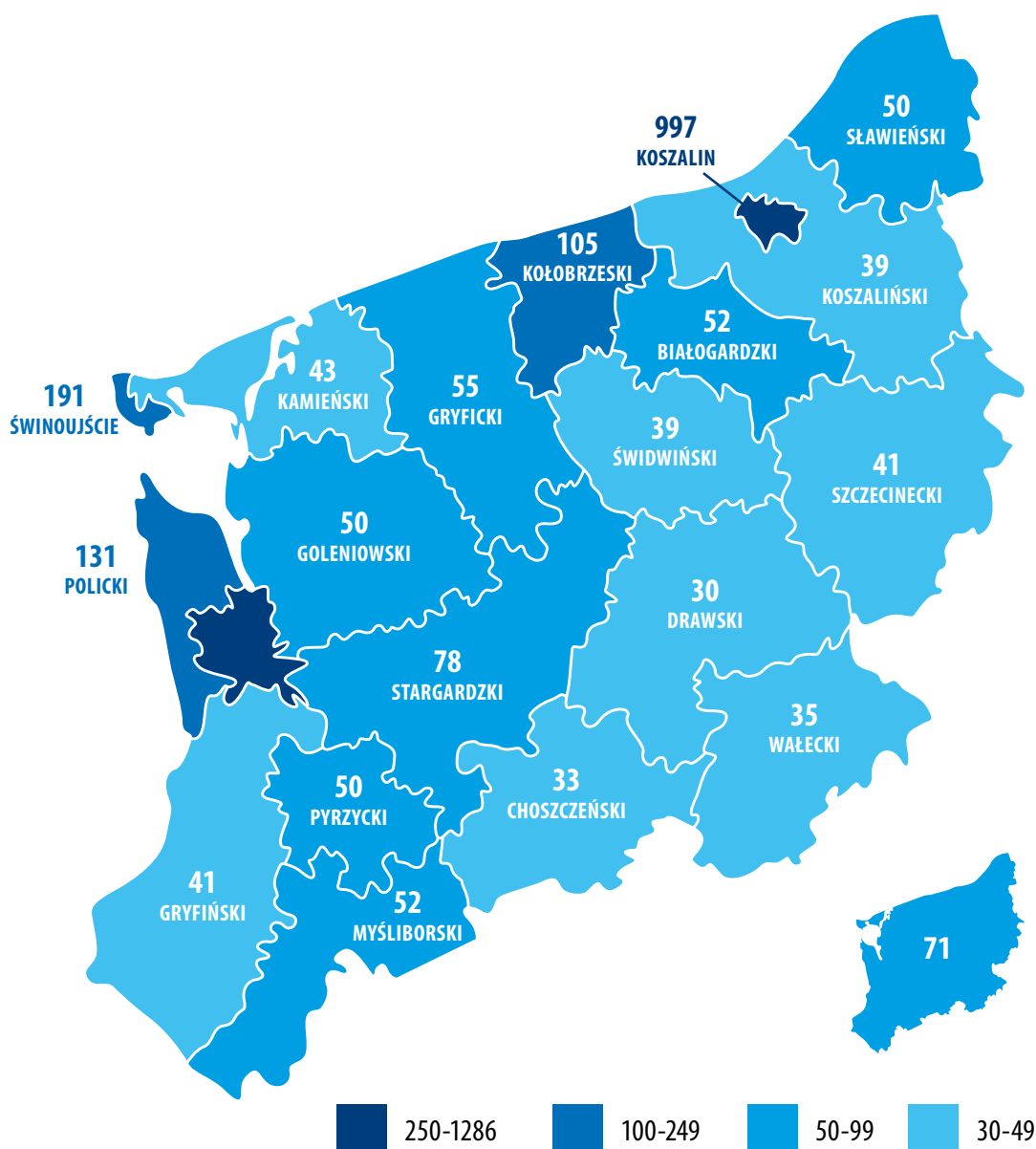
Bariery edukacyjne i kompetencyjne

Województwo notuje jedno z najniższych wskaźników liczby studentów i absolwentów na tysiąc mieszkańców w kraju, a wskaźniki szkolnictwa ustawicznego są poniżej średnich. Odczuwalny jest problem niedosytu kadr – aż połowa firm przemysłowych zgłasza barierę niedoboru pracowników, w tym wykwalifikowanych technicznie.

System edukacji zawodowej nie jest dostosowany do potrzeb rynku pracy, a niewystarczająca współpraca szkół z przedsiębiorcami powoduje niedopasowanie kompetencji absolwentów do lokalnych specjalizacji przemysłowych. Niski poziom aktywności naukowej (publikacji, wdrożeń, patentów), ograniczony do kilku uczelni (głównie w Szczecinie), hamuje rozwój nowoczesnych ekosystemów innowacyjnych i powstawanie start-upów.

Bariery terytorialne i dywergencje wewnętrzne

Województwo charakteryzuje silna dywergencja rozwojowa: większość potencjału gospodarki, nauki i usług koncentruje się w Szczecinie, w mniejszym stopniu w Koszalinie oraz w nadmorskich gminach. Centralny pas i południowo-wschodnia część regionu są zdegradowane społecznie i gospodarczo – występuje tam dużo wyższe bezrobocie, niższe dochody i gorsza jakość życia.

Gęstość zaludnienia w przeliczeniu na 1km² w 2024 roku.

Źródło: Stan i ruch naturalny ludności w województwie zachodniopomorskim w 2024 r., Główny Urząd Statystyczny.

Przez trudności z dojazdem do miast i ucieczkę mieszkańców na przedmieścia, małe i średnie miejscowości pustoszeją i tracą na znaczeniu. Tworzy się ogromna przepaść: bogate centra rozwijają się same dla siebie, a nowoczesne pomysły i postęp nie docierają do biedniejszych regionów, które przez to powoli zamierają.

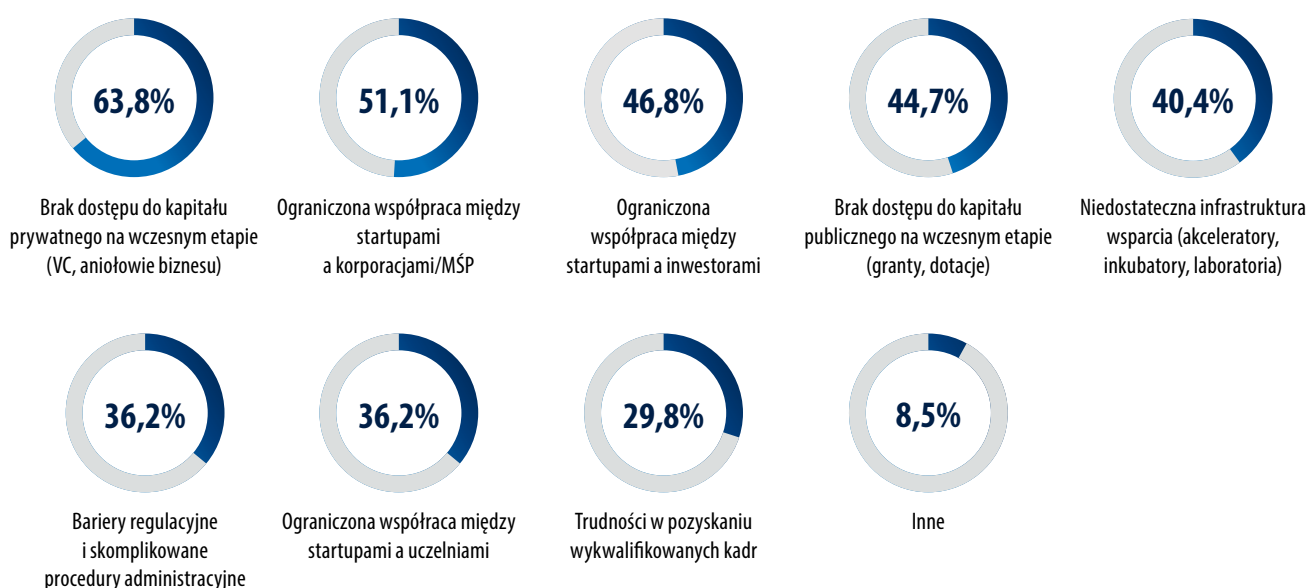
Ograniczenia i bariery rozwojowe z perspektywy ekosystemu startupowego

Za najpoważniejszą barierę ograniczającą rozwój startupów w regionie uznano brak dostępu do kapitału prywatnego na wczesnym etapie, co wskazało 63,8% respondentów. Drugą najczęściej wymienianą przeszkodą była ograniczona współpraca pomiędzy startupami a korporacjami oraz sektorem MŚP, którą wskazało 51,1% uczestników badania.

Problemy związane z niewystarczającą współpracą między startupami a inwestorami dostrzegło 46,8% ankietowanych, natomiast brak dostępu do publicznych instrumentów finansowania na wczesnym etapie, takich jak granty czy dotacje, zaznaczyło 44,7% respondentów. Niedostateczna infrastruktura wsparcia, obejmująca akceleratorzy, inkubatory oraz laboratoria, została uznana za istotną barierę przez 40,4% badanych. Bariery regulacyjne oraz skomplikowane procedury administracyjne, a także ograniczona współpraca ze środowiskiem akademickim, zostały wskazane przez po 36,2% uczestników. Trudności w pozyskaniu wykwalifikowanych kadr były problemem dla 29,8% respondentów, natomiast 8,5% zwróciło uwagę na inne bariery, nieujęte w głównych kategoriach, które zostały wymienione poniżej.

Z zebranych odpowiedzi jasno wynika, że najważniejszymi wyzwaniami dla startupów w województwie zachodniopomorskim są ograniczony dostęp do kapitału, niewystarczająca współpraca pomiędzy kluczowymi podmiotami ekosystemu oraz niedostatki infrastruktury wspierającej rozwój młodych firm technologicznych. W ramach innych wskazań respondenci wymieniali niewystarczającą liczbę terenów inwestycyjnych i obiektów przemysłowych, brak przejrzystej informacji o dostępnych ścieżkach wsparcia oraz oczekiwania większego wsparcia ze strony instytucji publicznych. Oczekiwania przedsiębiorców i inwestorów wykraczają także poza aktualne, formalne kompetencje instytucji, co może skutkować powstawaniem luki informacyjnej w obszarze oferowanego wsparcia.

Jakie bariery najbardziej utrudniają rozwój startupów w województwie?

Prowadzone wywiady i spotkania grup fokusowych pozwoliły na pogłębienie prowadzonej analizy, która pozwala potwierdzić wnioski, płynące z przeprowadzonych ankiet. Widać jednak, że ocena w zakresie niektórych elementów ekosystemu – takich jak dostęp do kapitału może się różnić pomiędzy badanymi, także zależnie od roli w środowisku: tzn. przedstawiciele startupów częściej podkreślali dostęp do kapitału jako barierę wzrostu niż inwestorzy czy instytucje otoczenia biznesu. Founderzy i przedsiębiorcy zwracali uwagę nie tylko na możliwość sięgnięcia po kapitał, ale także koszt operacyjny uzyskania finansowania zewnętrznego; preferowane są elastyczne formy finansowania, które nie pochłaniają energii zespołów na ich pozyskanie i rozliczenie:

Jeśli projekt jest dobry, znajdzie finansowanie. Lokalny kapitał pomaga, ale to nie jest kluczowa bariera rozwojowa.

Andrzej Kołodziejczyk

Polska Fundacja Przedsiębiorczości

Najbardziej potrzebny jest dostęp do kapitału, który da się łatwo pozyskać i sensownie rozliczyć. Aniołowie biznesu są naturalnym partnerem, bo tu działa zaufanie i praktyczne podejście, którego w systemie publicznym brakuje.

Katarzyna Kuczko

Prezes Zarządu w Pay Profit

Zamiast kierować wsparcie bezpośrednio do młodych firm, lepiej byłoby wzmocnić lokalnych aniołów biznesu i prywatny kapitał. Jeśli dostępność kapitału VC i angel w Szczecinie będzie większa, to naturalnie zwiększy się konkurencja i jakość finansowania dla startupów.

Marcin Pleskacz

Founder & General Manager w Escape Room Supplier

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- Województwo zachodniopomorskie zmagają się z ubytkiem ludności (prognoza -80 tys. do 2030 r.), odpływem młodych talentów i starzeniem społeczeństwa (>25,0% w wieku poprodukcyjnym), co osłabia bazę innowacyjności i powoduje drenaż mózgów do Mazowsza czy zagranicy.
- Dominacja mikro- i małych firm (99,0%) powoduje niską kapitalizację, minimalne inwestycje prywatne w B+R i słabą internacjonalizację (3,0% polskiego eksportu), ograniczając generowanie innowacji i klastry.
- Polaryzacja infrastrukturalna koncentruje rozwój w Szczecinie/Koszalinie, podczas gdy centrum/południe/wschód cierpi na słabą sieć transportową, wykluczenie komunikacyjne i cyfrowe, hamując mobilność startupową.
- Silna dywergencja terytorialna marginalizuje średnie/małe miasta i wsie popegeerskie (wysokie bezrobocie, depopulacja), uniemożliwiając transfer impulsów innowacyjnych z centrów peryferie.
- Z perspektywy startupów największą barierą jest brak kapitału prywatnego wczesnego etapu (63,8%), ograniczona współpraca z korporacjami/MŚP (51,1%) i inwestorami (46,8%), co izoluje region od skalowania.
- Niedostatki infrastruktury (akceleratorzy, laboratoria – 40,4%), brak grantów publicznych (44,7%), bariery regulacyjne (36,2%) i słaba współpraca akademicka pogłębiają wyzwania rozwojowe.

INFRASTRUKTURA STARTUPOWA

Kluczowa rola instytucji otoczenia biznesu (IOB) w rozwoju ekosystemu startupowego województwa zachodniopomorskiego polega na tworzeniu sprzyjających warunków do powstawania i szybkiego rozwoju innowacyjnych przedsięwzięć. IOB funkcjonują jako niezbędny pomost między pomysłem a rynkiem, oferując kompleksowe wsparcie – od infrastruktury (inkubatory, parki technologiczne), przez doradztwo prawne, finansowe i marketingowe, mentoring, coaching, po pomoc w pozyskiwaniu kapitału oraz rozwijaniu sieci kontaktów biznesowych i naukowych. Poprzez organizację szkoleń, warsztatów, konkursów, konferencji oraz programów akceleratornych instytucje te przyspieszają proces komercjalizacji innowacji i umożliwiają startupom efektywną walidację modeli biznesowych oraz skalowanie działalności.

Znaczenie takiego wsparcia jest szczególnie widoczne w kontekście startupów, które działają w warunkach skrajnej niepewności i wymagają specjalistycznej pomocy, aby przejść od koncepcji do gotowego produktu oraz zdobyć pierwszych klientów i inwestorów. Akceleratory i inkubatory pełnią funkcję „startupowego MBA”, prowadząc zespoły przez intensywne programy rozwojowe, oferując mentoring od doświadczonych specjalistów i dostęp do kapitału inwestycyjnego. Dzięki temu startupy z województwa mają szansę konkurować nie tylko na rynku krajowym, ale również międzynarodowym.

Utrzymanie i dalszy rozwój sieci IOB jest zatem fundamentem budowy innowacyjnej gospodarki regionalnej, która opiera się na wiedzy, kreatywności, współpracy i efektywnym transferze technologii. Silne, zintegrowane otoczenie biznesowe umożliwia także lepsze wykorzystanie unijnych funduszy, wzmacnia potencjał lokalnych przedsiębiorców oraz sprzyja powstawaniu nowych miejsc pracy o wysokiej wartości dodanej, co przekłada się na konkurencyjność całego województwa zachodniopomorskiego.

Takie wsparcie instytucjonalne, oferowane przez różnorodne podmioty – zarówno publiczne, jak i pozarządowe oraz prywatne – jest gwarantem dynamicznego rozwoju startupów i ich trwałego wkładu w rozwój ekonomiczny regionu.

Województwo Zachodniopomorskie dysponuje rozbudowaną ofertą infrastruktury startupowej, spośród których wymienić należy m.in.:

Technopark Pomerania

To kompleksowy ekosystem parkowy, w którym funkcjonuje ponad 60 firm technologicznych, głównie z branży ICT. Technopark zapewnia przestrzeń biurową (także coworkingową), dostęp do programów mentoringowych, szkoleń oraz możliwości networkingu. Wspiera rozwój lokalnych przedsiębiorców, organizuje konferencje branżowe i konkursy startupowe, a także programy akceleryacyjne dla młodych firm na każdym etapie rozwoju. Specjalizacja: innowacje IT, telekomunikacja, e-commerce.

Stargardzki Inkubator Przedsiębiorczości (Stargardzka Agencja Rozwoju Regionalnego)

Inkubator zapewnia infrastrukturę biurową, doradztwo (prawne, księgowe, marketingowe) oraz mentoring dla nowo powstających firm. Organizuje szkolenia, warsztaty, networking i lokalne konkursy biznesowe. Dąży do budowy silnego ekosystemu przedsiębiorczości lokalnej, współpracując z samorządem oraz innymi instytucjami.

Zachodniopomorska Agencja Rozwoju Regionalnego (ZARR S.A.)

Agencja powstała w celu kreowania instrumentów finansowych ułatwiających dostęp do kapitału oraz rozwoju infrastruktury biznesowej (np. Zachodniopomorski Fundusz Rozwoju). Wspiera projekty innowacyjne, kojarzy partnerów w Polsce i za granicą, realizuje projekty międzynarodowe, a także finansuje podnoszenie kwalifikacji kadrowych oraz wspiera rozwój klastrów i sieci branżowych. Specjalizacja: fundusze kapitałowe, klasteryzacja, umiędzynarodowienie.

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości Uniwersytetu Szczecińskiego

Wspiera studentów, absolwentów i pracowników uczelni w rozpoczęciu własnej działalności poprzez udostępnianie osobowości prawnej, doradztwo prawne, księgowe oraz mentoring biznesowy. Inkubator prowadzi szkolenia, warsztaty, cykliczne spotkania pitchingowe oraz konkursy na najlepszy pomysł biznesowy. Specjalizacja: innowacyjność akademicka, transfer technologii, preinkubacja.

Centrum Inicjatyw Gospodarczych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego

Regionalny „one-stop-shop” dla przedsiębiorców oraz inwestorów krajowych i zagranicznych. Celem CIg jest promocja ekosystemu biznesowego Pomorza Zachodniego oraz pogłębianie współpracy nauki z biznesem, organizacja wydarzeń branżowych, misji gospodarczych i koordynacja działań eksportowych regionu. Specjalizacja: promocja innowacji, internacjonalizacja, networking.

Centrum Przemysłów Kreatywnych Akademii Sztuki w Szczecinie

Infrastruktura dla akceleracji i transferu wiedzy w sektorze kreatywnym – laboratoria, pracownice i przestrzeń coworkingowa dla startupów i twórców z branży designu, VR, architektury, mody. Organizuje hackathony, warsztaty kreatywne i konkursy wzornicze. Specjalizacja: design, twórczość cyfrowa, kreatywna przedsiębiorczość.

Park Technologiczny S.A. w Koszalinie

Inicjatywa Politechniki Koszalińskiej i lokalnego samorządu. Park wspiera lokalny biznes, transfer technologii do przedsiębiorstw oraz integruje środowisko naukowe i biznesowe. Organizuje szkolenia, spotkania networkingowe, projekty edukacyjne dla szkół i młodzieży. Specjalizacja: transfer technologii, animacja lokalnych startupów.

Polska Fundacja Przedsiębiorczości (PFP) – Szczecin

Instytucja udzielająca wsparcia finansowego i doradczego mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom. Fundacja prowadzi programy dotacyjne i pożyczkowe (na start i rozwój), inwestuje kapitałowo poprzez fundusze załączkowe, organizuje szkolenia, konferencje i konkursy biznesowe. Specjalizacja: finansowanie startupów, edukacja gospodarcza, mission-driven mentoring.

POMERANGELS ASI S.A.

Fundusz inwestycyjny działający w modelu koinwestycyjnym z Aniołami Biznesu. Wspiera wyselekcjonowane startupy w fazie seed i early-stage, oferując inwestycje do 4 mln zł oraz mentoring ekspertów. Specjalizacja: inwestycje w innowacje, sieciowanie startupów z inwestorami, budowa syndykatów Aniołów Biznesu.

Północna Izba Gospodarcza

Największa regionalna izba gospodarcza w Polsce, zrzesza ok. 1500 firm. Reprezentuje interesy przedsiębiorstw, promuje rozwój i integrację ekosystemu biznesowego poprzez organizację licznych konferencji, spotkań branżowych, paneli dyskusyjnych i misji gospodarczych. Specjalizacja: reprezentacja biznesu, lobbying, integracja środowisk gospodarczych.

Red Sky

Jedno z najważniejszych Startup Studio w Polsce. Wspiera budowę i rozwój technologicznych firm w modelu venture building – inwestuje w pomysły na wczesnym etapie, zapewnia wsparcie technologiczne, produktowe, doradcze oraz kadrowe. Specjalizacja: inkubacja high-tech, venture building, mentoring startupów.

Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii ZUT

Jednostka doradcza i szkoleniowa dla firm, naukowców oraz studentów – prowadzi Akademicki Inkubator Kariery, uczestniczy w transferze technologii, komercjalizacji projektów B+R oraz doradztwie w zakresie tworzenia modeli biznesowych. Organizuje cykliczne konferencje innowacji i warsztaty Value Proposition. Specjalizacja: komercjalizacja nauki, innowacje techniczne, edukacja startupowa.

Klaster ICT Pomorze Zachodnie

Stowarzyszenie około 80 firm IT, w tym mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw z regionu. Klaster organizuje cykliczne spotkania, hackathony, wydarzenia edukacyjne, programy współpracy technologicznej, wymianę wiedzy i networking. Specjalizacja: rozwój oprogramowania, komunikacja cyfrowa, integracja branży IT.

Fundacja Rozwoju Branży Internetowej Netcamp

Fundacja promująca rozwój innowacji cyfrowych, integrację branży IT oraz organizująca największe wydarzenia sieciujące w regionie (spotkania branżowe, Startup Weekend Szczecin, warsztaty i konferencje technologiczne). Celem jest stworzenie „Doliny Krzemowej w Szczecinie”. Specjalizacja: networking startupowy, edukacja cyfrowa, inkubacja społeczna.

Fundacja Biznes Innowacje Networking (BIN)

BIN realizuje projekty integrujące edukację, biznes i sektor publiczny. Organizuje plebiscyty, konferencje branżowe, programy mentoringowe z udziałem praktyków i najlepszych firm, warsztaty eksperckie i networking dla studentów oraz firm wdrażających innowacje. Specjalizacja: glocality – lokalna integracja z globalnymi trendami, transfer praktycznej wiedzy.

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości Twój StartUp (oddział Koszalin)

Działa na zasadzie akceleratora i inkubatora, oferując kompleksowe wsparcie: osobowość prawną, szkolenia biznesowe, doradztwo oraz zaplecze lokalowe dla startupów. Integruje młodych przedsiębiorców, organizuje konkursy i programy rozwojowe. Specjalizacja: wsparcie startupów w fazie startowej, akceleracja projektów biznesowych.

Centrum Transferu Technologii Morskich (CTTM) PM w Szczecinie

CTTM aktywnie wspiera transfer rozwiązań naukowych do branży morskiej – monitoruje projekty, ochrania własność intelektualną, prowadzi działania informacyjne i koordynuje uczestnictwo w projektach międzynarodowych. Specjalizacja: przemysł morski, ochrona patentowa, transfer technologii.

InnoPM

InnoPM to spółka celowa Politechniki Morskiej w Szczecinie (dawniej Centrum Innowacji Akademii Morskiej). Głównym celem działalności jest transfer wyników badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych do gospodarki, w tym wdrażanie technologii, usługi eksperckie oraz budowa nowych przedsięwzięć gospodarczych. Spółka zarządza laboratoriami uczelni i realizuje branżowe szkolenia, współpracując z przedsiębiorcami, naukowcami, inwestorami oraz urzędami. Angażuje się w projekty unijne, takie jak „Science4Business – Nauka dla Biznesu” (minigranty na innowacje) czy MareMed (inwestycje w technologie medyczne i morskie).

Centrum Transferu Technologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego (CTT PUM) Szczecin

Misją CTT PUM jest pobudzenie przedsiębiorczości akademickiej na styku nauk o życiu i medycyny, transfer innowacji do gospodarki, ochrona własności intelektualnej i kojarzenie projektów badawczych z potencjałem komercjalizacji. Specjalizacja: biotechnologia, medycyna, zdrowie publiczne.

Białogardzki Park Inwestycyjny (Inkubator Technologiczny)

Zapewnia wsparcie infrastrukturalne dla innowacyjnych przedsiębiorstw, oferuje powierzchnię biurową, doradztwo, szkolenia. Inkubator prowadzi projekty aktywizujące lokalną społeczność biznesową, realizuje mentoring i promuje transfer wiedzy.

Konkurs Innowator Pomorza Zachodniego

Inicjatywa ta stanowi fundament dla wyławiania najbardziej obiecujących talentów naukowych w regionie. Konkurs Innowator Pomorza Zachodniego, ogłoszony przez Marszałka Województwa w 2025 roku, wypełnia lukę między czystą teorią akademicką a praktyką rynkową. Inicjatywa ta jest

skierowana do młodych naukowców oraz doktorantów, oferując im nagrody finansowe w wysokości 30 000 zł za najbardziej obiecujące projekty badawcze. Głównym zadaniem konkursu jest wyłonienie rozwiązań o najwyższym potencjale wdrożeniowym i przekształcenie ich w realne produkty lub usługi, które mogą stać się wizytówką regionalnej nauki.

POMERANGELS Connect

Inicjatywa POMERANGELS Connect to autorski format operacyjny szczecińskiego funduszu POMERANGELS, zaprojektowany jako „szybka ścieżka” kontaktu między innowatorami a prywatnym kapitałem. Głównym założeniem POMERANGELS Connect jest eliminacja barier formalnych, które często zniechęcają twórców technologii do kontaktu z funduszami Venture Capital. Zamiast wielomiesięcznej analizy dokumentacji, format ten stawia na bezpośrednie spotkanie typu pitching session. Inicjatywa ma na celu szybką weryfikację potencjału rynkowego pomysłu oraz ocenę chemii biznesowej między założycielami startupu a potencjalnymi aniołami biznesu. POMERANGELS connect to dynamiczne narzędzie selekcji inwestycji, które przekształca statyczny formularz kontaktowy w żywą relację biznesową. Dzięki temu startupy zyskują nie tylko fundusze, ale przede wszystkim partnerów strategicznych zdolnych do wprowadzenia ich na rynki globalne.

Klaster Westpomeranian Med Hub

Westpomeranian Med Hub to strategiczne porozumienie między nauką, biznesem i samorządem. Klaster ten integruje potencjał badawczy Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego i Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego z globalnymi liderami branży med-tech, takimi jak Coloplast Business Centre Sp. z o.o., 3Shape Poland Sp. z o.o. czy Demant Operations Poland Sp. z o.o. W realizację inicjatywy zaangażowane są również podmioty samorządowe, w tym Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Urząd Miasta Szczecin oraz Urząd Miejski w Stargardzie, pełniące rolę instytucji wspierających rozwój klastra. Działalność Westpomeranian Med Hubu koncentruje się na trzech płaszczyznach. Po pierwsze, jest to dopasowanie kadr, firmy współtworzą programy studiów, by absolwenci posiadali unikalne kompetencje potrzebne w nowoczesnej produkcji medycznej. Po drugie, wspólna infrastruktura badawcza pozwala na testowanie nowych rozwiązań technologicznych w warunkach klinicznych. Po trzecie, Hub działa jako magnes na nowych inwestorów, pokazując, że region oferuje kompletny ekosystem: od wykształconych inżynierów, przez wsparcie samorządu, aż po obecność kooperantów. Całość infrastruktury tworzy spójną sieć laboratoriów i jednostek badawczych, które są udostępniane na zasadzie partnerstwa. Taki model pozwala na prowadzenie pełnego cyklu badawczo-rozwojowego: od opracowania innowacyjnego materiału w laboratoriach nanotechnologii, przez fazę testów klinicznych w placówkach PUM, aż po optymalizację procesu produkcji w zakładach przemysłowych partnerów klastra.

Liczne instytucje otoczenia biznesu kierują swoją ofertę do podmiotów innowacyjnych, nadal jednak opinie ekspertów wskazują na konieczność poprawy współpracy pomiędzy instytucjami, lepszego dostosowania oferty i spójnego działania:

Bycie w regionie nie było barierą, ale też nie było realnym wsparciem. My mieliśmy kontakty i wiedzieliśmy, gdzie szukać pomocy – także za granicą. Dla osoby, która dopiero zaczyna i nie zna tego systemu, znalezienie wsparcia w Szczecinie byłoby dużo trudniejsze.

dr Hubert Dyba

co-founder PeryView

Konkursy, konferencje i działania uczelni powinny tworzyć spójną całość. Teraz każdy element idzie osobno i to wszystko się rozjeżdża.

Michał Twardochleb

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

Ocena dostępności wydarzeń startupowych z perspektywy ekosystemu startupowego

Dostępność wydarzeń startupowych stanowi jeden z kluczowych elementów decydujących o tempie rozwoju całego ekosystemu innowacji. To właśnie podczas konferencji, meetupów, warsztatów czy hackathonów powstają pierwsze relacje między founderami, inwestorami, ekspertami i partnerami technologicznymi. Wydarzenia te są nie tylko miejscem prezentacji nowych pomysłów, ale przede wszystkim przestrzenią wymiany wiedzy, inspiracji i doświadczeń, które często decydują o powodzeniu młodych przedsiębiorstw.

Im bardziej otwarte i inkluzywne są wydarzenia startupowe, tym większa szansa, że z ekosystemu będą korzystać osoby o różnorodnych kompetencjach, doświadczeniach i perspektywach. Dostępność to znacznie więcej niż możliwość fizycznego uczestnictwa – to także przełamywanie barier finansowych, geograficznych, technologicznych i społecznych. Projektując wydarzenia w sposób otwarty i inkluzywny, realnie poszerzamy grono uczestników, usprawniamy przepływ talentów i przyspieszamy transfer innowacji do praktyki. W efekcie cały ekosystem zyskuje na dynamice, konkurencyjności i gotowości na nowe idee.

Największa grupa respondentów (48,9%) oceniła dostępność wydarzeń startupowych w regionie jako sporadyczną i mało istotną. Kolejne 31,9% badanych wskazało, że wydarzenia odbywają się wprawdzie regularnie, jednak ich zasięg oddziaływania i dotarcia do nowego grona osób pozostaje ograniczony. Jedynie 12,8% respondentów dostrzega istnienie inicjatyw o szerokim zakresie i realnym znaczeniu dla rozwoju ekosystemu, natomiast 6,4% zadeklarowało całkowity brak tego typu wydarzeń.

Uzyskane wyniki wskazują na wyraźną rozbieżność pomiędzy deklarowaną istotnością wydarzeń a ich faktycznym postrzeganiem przez uczestników ekosystemu. Choć dostępność eventów dla lokalnych startupów jest oceniana jako niewystarczająca i wymagająca wzmocnienia w celu skutecznego wspierania współpracy oraz networkingu, jednocześnie blisko jedna trzecia respondentów ocenia obecną liczbę wydarzeń jako adekwatną.

Jak oceniasz dostępność wydarzeń startupowych w województwie zachodniopomorskim (konferencje, meetupy, hackathony)?

Badania jakościowe także wskazują na potrzebę podniesienia częstotliwości i istotności wydarzeń startupowych, wskazywano na ograniczony zasięg wydarzeń. Ten rodzaj wsparcia rozwoju ekosystemu startupowego został wielokrotnie wskazany jako istotny przez reprezentantów różnych podmiotów – zarówno po stronie inwestorów i instytucji otoczenia biznesu, jak i founderów projektów startupowych:

Ekosystem w regionie po pandemii się posypał, brakuje realnego wsparcia i klimatu dla startupów w Szczecinie, a zwłaszcza możliwości networkingu. Potrzebne jest systemowe wsparcie i reaktywacja regularnych meetupów, hackathonów, startup weekendów, gdzie można skonfrontować swoje pomysły z mentorami. Bez takich praktycznych działań startupowcy mają ograniczone możliwości, aby się poznawać, dzielić doświadczeniami i budować innowacyjne projekty.

Maciej Jankowski

Netcamp

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- Instytucje otoczenia biznesu (IOB) w województwie zachodniopomorskim pełnią kluczową rolę pomostu między pomysłami a rynkiem, oferując infrastrukturę (inkubatory, parki), mentoring, doradztwo i networking, co przyspiesza komercjalizację i skalowanie startupów.
- Technopark Pomerania wyróżnia się jako kompleksowy ekosystem dla ponad 60 firm ICT, z coworkingiem, akceleracją i konferencjami, specjalizując się w IT, e-commerce i telekomunikacji, co czyni go flagowym wsparciem regionu.
- CIG aktywnie wspiera współpracę nauka-biznes, organizując wydarzenia networkingowe, wspiera misje gospodarcze i promując ekosystem Pomorza Zachodniego na arenie krajowej i międzynarodowej.
- Akademickie inkubatory (US, ZUT, PUM) oraz centra transferu technologii (np. CTTM, CTT PUM) wspierają preinkubację i komercjalizację, lecz ich akademicki profil wskazuje na potrzebę silniejszego transferu do sektora prywatnego.
- Inicjatywy jak POMERANGELS, Red Sky (venture building) i klastry (ICT Pomorze Zachodnie) uzupełniają ofertę kapitałem seed i sieciami, lecz rozproszenie działań podkreśla brak jednolitej platformy koordynującej ścieżkę rozwoju startupów.
- Dostępność wydarzeń startupowych oceniono jako sporadyczną (48,9%) lub ograniczoną (31,9%), z tylko 12,8% widzących znaczące inicjatywy, co sygnalizuje niewystarczający networking i wymianę wiedzy w ekosystemie.
- Rozbudowana sieć IOB (ponad 20 podmiotów) tworzy solidny fundament, lecz jej doraźny charakter i brak integracji ograniczają efektywność – rekomendowane jest powołanie regionalnego lidera dla spójnej oferty.
- Silne instytucje publiczne i akademickie generują miejsca pracy wysokiej wartości dodanej i wykorzystują fundusze UE, lecz słabsza inkluzyność wydarzeń hamuje przepływ talentów i różnorodnych perspektyw.
- Ocena wskazuje na potencjał dynamicznego rozwoju poprzez zintegrowane IOB – dalszy rozwój sieci wzmocniłby konkurencyjność regionu, umożliwiając startupom rywalizację międzynarodową i wkład w innowacyjną gospodarkę. Ocena wskazuje na potencjał dynamicznego rozwoju poprzez zintegrowane IOB – dalszy rozwój sieci wzmocniłby konkurencyjność regionu, umożliwiając startupom rywalizację międzynarodową i wkład w innowacyjną gospodarkę.

4

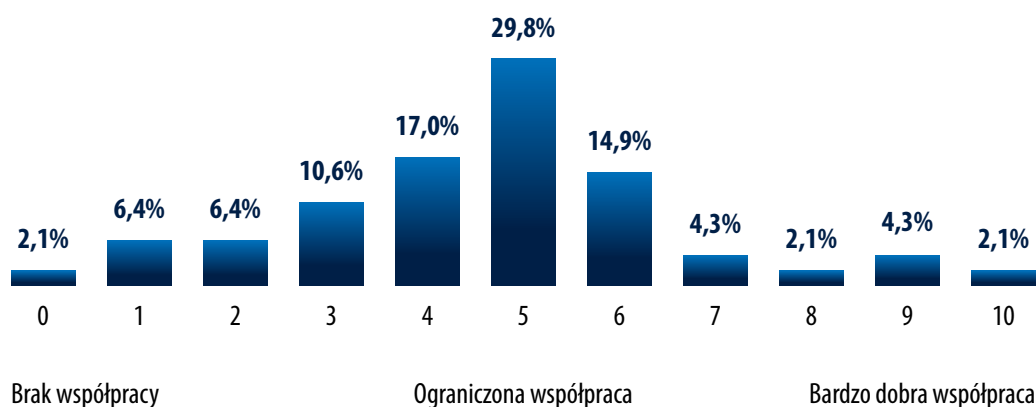
Klimat inwestycyjno- gospodarczy regionu

OCENA EKOSYSTEMU WSPARCIA NA LINII WSPÓŁPRACY UCZELNI, STARTUPÓW I INWESTORÓW

Respondenci najczęściej ocenili ofertę instytucji wsparcia biznesu na linii uczelnie-startup na poziomie 5 w dziesięciostopniowej skali, co stanowi 29,8% wszystkich odpowiedzi. Bardziej umiarkowane oceny, czyli 4 i 6, uzyskały odpowiednio 17,0% i 14,9% badanych. Skrajnie niskie oceny, takie jak 0 i 1, wystąpiły po 2,1%, natomiast ocena 2 została wskazana przez 6,4% uczestników. Taką samą wartość, 6,4%, osiągnęła ocena 3. Wyższe oceny, takie jak 8, wskazało 4,3% respondentów, natomiast 9 i 10 wybrało po 2,1% uczestników badania. Średnia ocena wśród wszystkich odpowiedzi wyniosła 4,6.

Wyniki wskazują na umiarkowane zadowolenie z oferty instytucji wsparcia, przy czym dominującym przekonaniem jest ograniczona współpraca pomiędzy uczelniami a startupami w regionie. Jednocześnie pojawiają się pojedyncze opinie świadczące o bardzo dobrej dostępności wsparcia dla młodych firm technologicznych.

Jak oceniasz ofertę instytucji wsparcia na linii UCZELNIE – STARTUPY w województwie zachodniopomorskim?

Odpowiedzi respondentów dotyczące oceny oferty instytucji wsparcia na linii inwestorzy-startup w regionie rozkładają się stosunkowo równomiernie w dolnych i średnich zakresach skali. Największy odsetek badanych, po 17,0%, przyznał tej współpracy ocenę 3 i 4 w dziesięciostopniowej skali. Ocena 5 była najczęściej wybieraną z wyższych wartości i uzyskała 14,9%. Noty bardzo niskie, takie jak 0, pojawiły się w odpowiedziach 6,4% osób, natomiast ocena 1 została wskazana przez 4,3% uczestników. Odpowiedzi 2, 6 i 7 wybrało po 10,6% respondentów każda. Wysokie oceny na poziomie 8, 9 i 10 były rzadko wybierane, każda oscylowała w granicach 2,1% do 4,3%.

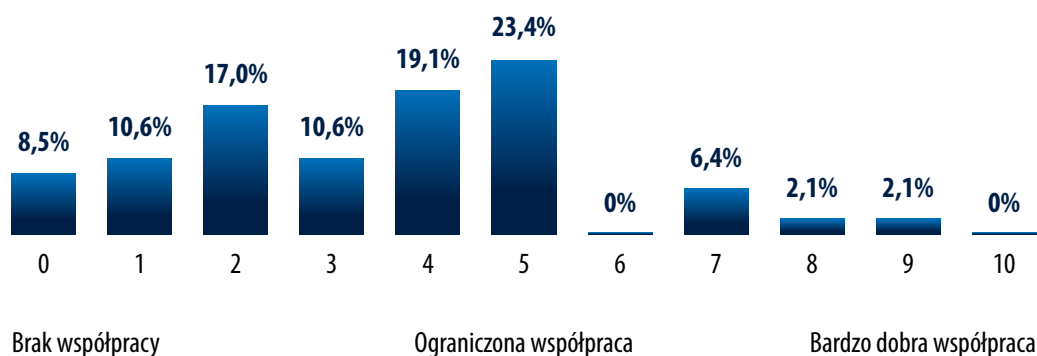
Średnia ze wszystkich odpowiedzi wyniosła 4,3, co wskazuje, że oferta wsparcia na tej linii jest postrzegana raczej jako ograniczona i niesatysfakcjonująca dla większości lokalnych startupów.

Ocena oferty instytucji wsparcia na linii korporacje i MŚP – startupy w regionie wskazuje na jej ograniczony lub średni charakter. Największa grupa respondentów, 23,4%, przyznała tej współpracy ocenę 5 w dziesięciostopniowej skali. Kolejne najczęściej wybierane oceny to 4 i 3, które wskazało odpowiednio 19,1% i 17,0% uczestników. Ocena 2 została przyznana przez 10,6% badanych, natomiast 1 również przez 10,6%. Brak współpracy, oceniony jako 0, uzyskał 8,5% wskazań. Wyższe noty, czyli 6, 7, 8 i 9, były wybierane znacznie rzadziej, od 6,4% dla oceny 7 do 2,1% dla oceny 9, przy czym najwyższa możliwa ocena 10 nie otrzymała żadnego głosu.

Średnia ocena wyniosła 3,5, co wskazuje, że oferta wsparcia korporacji i MŚP dla lokalnych startupów jest postrzegana raczej negatywnie i uznawana za niewystarczającą przez większość respondentów.

**Jak oceniasz ofertę instytucji wsparcia na linii KORPORACJE/MŚP – STARTUPY
w województwie zachodniopomorskim?**

Respondenci oceniają ofertę instytucji wsparcia biznesu na linii instytucje – startupy w regionie najczęściej jako umiarkowaną lub przeciętną. Największy odsetek odpowiedzi, 19,1%, przypada na ocenę 5 w dziesięciostopniowej skali. Kolejne najczęściej wybierane noty to 7, którą wskazało 17,0% respondentów, oraz 6 z wynikiem 14,9%. Ocena 4 uzyskała 12,8%, natomiast 3 – 8,5%. Skrajnie niska ocena 0 pojawiła się w 10,6% przypadków, natomiast ocena 1 nie została wybrana przez żadnego uczestnika badania. Wyższe noty, takie jak 8, 9 i 10, uzyskały odpowiednio 8,5%, 4,3% i 2,1% wskazań.

Średnia ocena oferty wyniosła 5,1, co oznacza, że ponad połowa respondentów odbiera ofertę instytucji wsparcia biznesu dla startupów jako umiarkowanie korzystną, a nastawienie do poziomu wsparcia w regionie jest raczej neutralne do umiarkowanie pozytywnego.

**Jak oceniasz ofertę instytucji wsparcia na linii INSTYTUCJE WSPARCIA BIZNESU – STARTUPY
województwie zachodniopomorskim?**

Uczestnicy badania jakościowego wskazywali na konieczność poprawy współpracy pomiędzy różnymi aktorami ekosystemu startupowego i lepszej koordynacji działań:

Współpraca pomiędzy głównymi aktorami (stakeholders) ekosystemu innowacji jest oparta o relacje osobiste, co powoduje zamknięcie się w swoich „silosach” (po kilka zaprzyjaźnionych frakcji). To jest widoczne także dla instytucji z zewnątrz. Należałoby usiąść do jednego stołu, tylko czy szefowie tych instytucji są na to gotowi i widzą taką potrzebę? Potencjał jest: są mądrze zarządzane lokalne firmy (polski kapitał!), naukowcy, eksperci, ale brakuje koordynacji, którą nie powinien kierować sektor publiczny.

Konrad Frontczak

Zachodniopomorskie Centrum Innowacji

Współpraca z uczelniami jest dziś praktycznie niemożliwa — ryzyko jest po naszej stronie, a cała korzyść po stronie uczelni. Takie podejście blokuje projekty. Potrzeba transparentnych, partnerskich zasad kooperacji.

Katarzyna Kuczko

Prezes zarządu – Payprofit

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- Średnia ocena współpracy uczelnie-startupy wynosi 4,6/10 (dominuje 5 – 29,8%), co wskazuje na umiarkowane zadowolenie z oferty wsparcia, lecz ograniczoną integrację między instytucjami akademickimi a młodymi firmami technologicznymi.
- Na linii inwestorzy-startupy średnia ocena to najniższa 4,3/10 (po 17,0% dla 3 i 4), z rozkładem w dolnych zakresach, sygnalizując niesatysfakcjonującą dostępność kapitału i słabą aktywność inwestorów w regionie.
- Współpraca korporacje/MŚP-startupy oceniona najniżej na 3,5/10 (23,4% dało 5, wysoki % niskich not: 0-2 po 8,5-10,6%), co podkreśla niewystarczającą ofertę pilotażową i komercjalizacyjną dla startupów.
- Instytucje wsparcia biznesu-startupy otrzymały najwyższą średnią 5,1/10 (19,1% na 5, 17,0% na 7), wskazując na neutralno-pozytywne postrzeganie lokalnych inkubatorów i programów, jako najsilniejszy element ekosystemu.
- Ogólna tendencja pokazuje słabości w relacjach z inwestorami i korporacjami (średnie poniżej 4,5), przy lepszej ocenie instytucji publicznych, co sugeruje potrzebę wzmocnienia mostów kapitałowych i biznesowych.
- Niskie oceny (0-2) powtarzają się we wszystkich liniach (zwłaszcza korporacje: 29,7% sumarycznie), interpretowane jako brak skalowalnych partnerstw i widoczności startupów poza ekosystemem instytucjonalnym.
- Wyższe noty (8-10) są marginalne (poniżej 5,0% wszędzie), co potwierdza brak wyróżniających się sukcesów współpracy i potencjał do poprawy poprzez koordynację i promocję.
- Wyniki badania podkreślają dysproporcje: instytucje działają, lecz brakuje synergii z rynkiem prywatnym, co hamuje rozwój startupów i wymaga systemowych działań matchmakingowych.
- Neutralne oceny (4-6) dominują (ok. 60-70% odpowiedzi), sygnalizując stabilny, lecz niedynamiczny ekosystem – rekomendowane inwestycje w networking i programy hybrydowe nauka-biznes-inwestorzy.

DOSTĘP DO FINANSOWANIA I MENTORINGU

Dostęp do kapitału i doświadczonych mentorów jest jednym z kluczowych warunków rozwoju młodych, innowacyjnych firm. W województwie zachodniopomorskim funkcjonuje kilka wartościowych inicjatyw wspierających przedsiębiorców – takich jak Szczecin_UP, Product Meetup, czy konferencja SmartUP! High Tide — jednak ekosystem wsparcia ma charakter rozproszony i nieskoordynowany. Poszczególne programy działają niezależnie od siebie, często w oparciu o doraźne projekty lub aktywność pojedynczych instytucji, co utrudnia budowę jednolitej, kompleksowej ścieżki rozwoju dla startupów.

W regionie brakuje jednocześnie silnego, regionalnego lidera czy platformy, która koordynowałaby pracę istniejących inicjatyw, łączyła je w logiczną sekwencję działań i zapewniała stały dostęp do mentoringu, networkingu i usług akceleryacyjnych. W rezultacie startupy często korzystają z programów dostępnych poza województwem, gdzie znajdują lepiej ustrukturyzowane ścieżki wsparcia i bardziej rozwinięte środowiska okołoinwestycyjne.

Podobną sytuację obserwujemy w obszarze finansowania. W województwie zachodniopomorskim nie funkcjonują lokalne fundusze venture capital, a aktywność inwestorów ogranicza się do kilku niewielkich inicjatyw i programów działających głównie przy uczelniach. Kapitał wysokiego ryzyka napływa więc głównie spoza regionu: od indywidualnych aniołów biznesu oraz funduszy VC operujących z największych ośrodków startupowych w Polsce. To sprawia, że projekty z Pomorza Zachodniego, aby pozyskać finansowanie lub wejść do akceleratorów branżowych, często muszą szukać wsparcia poza województwem.

W rezultacie zachodniopomorski ekosystem startupowy rozwija się, jednak brakuje mu spójnej architektury wsparcia i regionalnej instytucji-lidera, która mogłaby zapewnić startupom kompleksową, skoordynowaną ofertę — od edukacji i mentoringu, przez akcelerację, po finansowanie i ekspansję międzynarodową.

Ze względu na ograniczony dostęp regionalnego systemu wspierania innowacji w województwie, lokalne startupy poszukują ponadregionalnego finansowania. Dostępne są trzy główne grupy instrumentów finansowania:

1. **Sieci aniołów biznesu i inwestorów prywatnych**, które stanowią pierwszy kontakt start-upów z kapitałem zaangażowanym. Do aktywnych w regionie należą m.in. COBIN Angels i powiązane sieci współpracujące z Krajowym Funduszem Kapitałowym. Ich działalność obejmuje zarówno inwestycje bezpośrednie w projekty lokalne, jak i mentoring, przygotowanie do rund VC i wsparcie w procesach due diligence. Sieci te funkcjonują w logice ponadregionalnej – inwestorzy analizują projekty niezależnie od lokalizacji, a Pomorze Zachodnie stanowi dla nich obszar o atrakcyjnym stosunku kosztów do potencjału.
2. **Fundusze venture capital i seed**, współfinansowane ze środków publicznych (np. PFR Ventures, NCBR Investment Fund, fundusze BRIDGE Alfa). W praktyce większość inwestycji w startupy zachodniopomorskie pochodzi z funduszy ulokowanych poza regionem, jednak projekty z województwa są coraz częściej obecne w portfelach funduszy krajowych, szczególnie w obszarach biotechnologii, ICT i green-tech. Pomorze Zachodnie staje się również miejscem ekspansji funduszy prywatnych, które poszukują innowacji w strefach portowo-przemysłowych i technologii środowiskowych.
3. **Finansowanie publiczne i grantowe**, w tym środki z programów UE zarządzanych regionalnie (Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027) oraz ogólnopolskich instrumentów (PARP, NCBR). W ramach regionalnych instrumentów finansowych wspierane są projekty badawczo-rozwojowe, prototypowanie i usługi doradcze. Jednak większość młodych firm korzysta z finansowania hybrydowego – łącząc dotacje z kapitałem prywatnym, co potwierdzają analizy przygotowane w ramach koncepcji badania rynku startupowego.

Tak ukształtowana struktura sprawia, że inwestycje mają charakter transregionalny: startupy z Pomorza Zachodniego pozyskują kapitał od inwestorów z innych części kraju, a inwestorzy spoza regionu lokują środki w projekty realizowane w Szczecinie, Koszalinie czy Stargardzie. Nie wynika to z braku aktywności lokalnych instytucji, lecz z natury polskiego rynku venture capital, który skupia się w kilku dużych ośrodkach finansowych. Region jest więc uczestnikiem ponadregionalnego obiegu kapitału, a nie zamkniętym rynkiem inwestycyjnym.

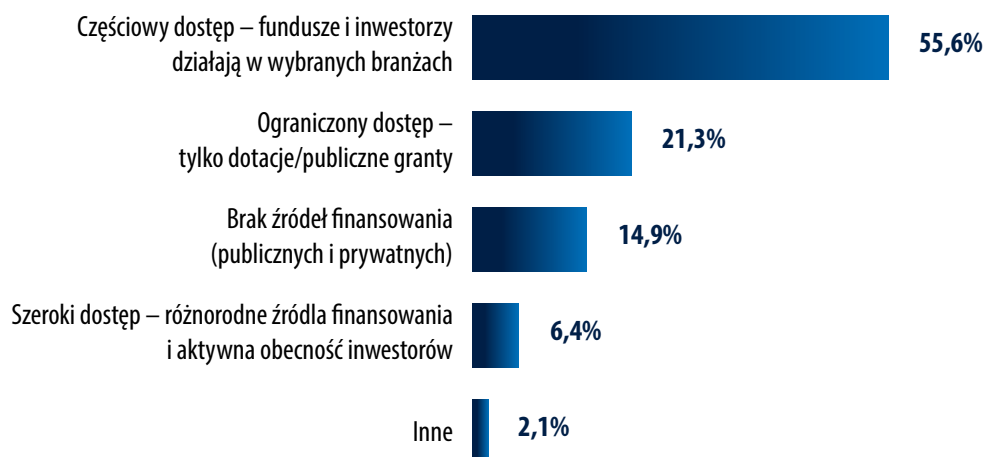
Uzupełnieniem finansowania są instrumenty mentoringowe i akceleryacyjne, które stanowią nieformalny kapitał wiedzy i kontaktów – szczególnie ważny dla startupów w fazie seed i early growth. W regionie funkcjonuje kilka instytucji prowadzących programy wsparcia i akceleracji.

Ekosystem finansowania i mentoringu Pomorza Zachodniego ma charakter otwarty, nieograniczony granicami administracyjnymi. To jego siła, ale i wyzwanie: brak lokalnych funduszy VC i aniołów w dużej liczbie oznacza, że większość inwestycji wymaga wychodzenia na zewnątrz regionu, budowania relacji i prezentacji projektów na arenie krajowej. Jednocześnie – dzięki aktywnym sieciom aniołów, inkubatorom i programom akcelerycyjnym – młode firmy mają realny dostęp do finansowania i mentoringu, a Pomorze Zachodnie w coraz większym stopniu uczestniczy w krajowym i europejskim obiegu innowacji.

Dostęp do finansowania i mentoringu z perspektywy ekosystemu startupowego

Zdaniem 55,3% respondentów dostępność finansowania dla startupów w regionie jest częściowa, ponieważ fundusze i inwestorzy działają wyłącznie w wybranych branżach. Ograniczony dostęp, obejmujący głównie dotacje i publiczne granty, wskazało 21,3% uczestników badania. Brak jakichkolwiek źródeł finansowania, zarówno publicznych, jak i prywatnych, odczuwa 14,9% respondentów. Szeroki dostęp do różnorodnych źródeł finansowania oraz aktywna obecność inwestorów została wskazana przez 6,4% badanych. Pozostałe odpowiedzi stanowiły 2,1% przypadków.

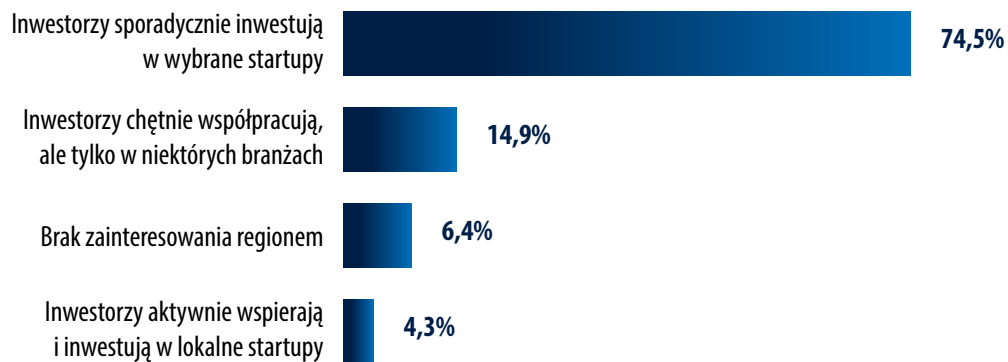
Jak oceniasz dostępność finansowania dla startupów w województwie zachodniopomorskim?

Zdecydowana większość respondentów, 74,5%, oceniła, że inwestorzy sporadycznie angażują się w wybrane startupy w regionie. Gotowość do współpracy ograniczoną do wybranych branż deklaruje 14,9% uczestników badania. Brak zainteresowania regionem ze strony inwestorów wskazało 6,4% respondentów, natomiast jedynie 4,3% uważa, że inwestorzy aktywnie wspierają i inwestują w lokalne startupy.

Wyniki prawie jednoznacznie pokazują, że zaangażowanie inwestorów w regionie jest znikome i bardzo selektywne, co znacząco ogranicza możliwości rozwoju lokalnych przedsięwzięć.

**Jak oceniasz gotowość inwestorów do współpracy ze startupami
z województwa zachodniopomorskiego?**

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- Ekosystem wsparcia startupów w województwie zachodniopomorskim jest rozproszony i nie w pełni skoordynowany, z inicjatywami jak Szczecin_UP, Product Meetup czy SmartUP! High Tide działającymi niezależnie, co utrudnia kompleksową ścieżkę rozwoju.
- Brakuje w ekosystemie regionalnego lidera lub platformy koordynującej mentoring, networking i akcelerację, co sprawia, że startupy muszą szukać wsparcia poza województwem, osłabiając lokalny ekosystem.
- W regionie nie funkcjonują lokalne fundusze VC, a kapitał wysokiego ryzyka napływa transregionalnie od aniołów biznesu i funduszy krajowych (PFR Ventures, NCBR), co czyni Pomorze Zachodnie uczestnikiem ogólnopolskiego obiegu inwestycji.
- Dominuje finansowanie z udziałem kapitału prywatnego i publicznego: granty UE (Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027), PARP i NCBR łączone z prywatnym kapitałem seed, wspiera prototypowanie i B+R, lecz ograniczone do wybranych branż jak biotech, ICT i green-tech.
- 55,3% respondentów ocenia dostęp do finansowania jako częściowy (wybrane branże), 21,3% jako ograniczony do dotacji publicznych, a 14,9% wskazuje brak źródeł, co potwierdza selektywność i niedostatek kapitału prywatnego.
- Gotowość inwestorów jest sporadyczna (74,5%) lub ograniczona do nisz (14,9%), z tylko 4,3% widzących aktywną obecność, sygnalizując niską atrakcyjność regionu dla VC bez lepszej promocji.

MOŻLIWOŚCI EKSPANSJI MIĘDZYNARODOWEJ

Możliwość wyjścia na rynki zagraniczne stanowi dla młodych firm i startupów jeden z kluczowych czynników dojrzałości i konkurencyjności. W przypadku województwa zachodniopomorskiego, internacjonalizacja ma szczególne znaczenie. Region, dzięki swojemu położeniu geograficznemu i gospodarczemu, posiada unikalny potencjał do budowania mostów współpracy gospodarczej w kierunku zachodnim (Niemcy, Dania) oraz północnym (Szwecja, Norwegia). Bliskość rynków rozwiniętych, dostęp do portów morskich i dobre połączenia transportowe z Europą Północną czynią Pomorze Zachodnie naturalnym punktem wyjścia dla ekspansji międzynarodowej firm z Polski północno-zachodniej.

Lokalizacja jako przewaga konkurencyjna

Zachodniopomorskie znajduje się w unikalnym położeniu tranzytowym, łącząc Polskę z krajami Europy Zachodniej i Skandynawią. Położenie wzdłuż korytarza transportowego Bałtyk-Adriatyk oraz bliskość Berlina, Kopenhagi i portów Morza Północnego ułatwia współpracę handlową i inwestycyjną. Region jest również członkiem wspólnej strefy gospodarczej Południowego Bałtyku, co umożliwia przedsiębiorcom uczestnictwo w projektach transgranicznych i programach Interreg.

Bliskość kulturowa, komunikacyjna i infrastrukturalna ze stolicami gospodarczymi Niemiec, Danii i Szwecji daje przedsiębiorstwom Pomorza Zachodniego realne szanse ekspansji rynkowej, logistycznej i technologicznej. Połączenia promowe (Świnoujście-Ystad, Świnoujście-Trelleborg), kolejowe (E59 do Berlina) i drogowe (S3, A6, A11) stanowią podstawę rozwoju handlu transgranicznego, eksportu usług i współpracy innowacyjnej. W kontekście startupów i MŚP, ta geograficzna bliskość przekłada się na krótszy czas wejścia na rynki zagraniczne i łatwiejszy kontakt z inwestorami oraz partnerami technologicznymi w Europie Północnej.

Instrumenty wsparcia ekspansji międzynarodowej

Sytuacja w województwie zachodniopomorskim w zakresie wspierania międzynarodowej aktywności firm jest wielowymiarowa, ponieważ łączy aktywność lokalnych struktur z ogólnopolskim systemem wsparcia. Choć obecnie w regionie nie funkcjonuje odrębny, dedykowany wyłącznie startupom program wsparcia ekspansji zagranicznej, ważną rolę w tym obszarze odgrywa Centrum Inicjatyw

Gospodarczych (CIG). CIG aktywnie organizuje misje gospodarcze, które stanowią pomost dla lokalnych firm aspirujących do działania na rynkach międzynarodowych. Dzięki tym inicjatywom przedsiębiorcy z Pomorza Zachodniego zyskują realną szansę na prezentację swojej oferty podczas prestiżowych targów oraz nawiązanie bezpośrednich relacji biznesowych z partnerami zagranicznymi.

Najważniejsze instrumenty obejmują:

- **Programy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP)** – w szczególności inicjatywy wspierające umiędzynarodowienie MŚP poprzez dofinansowanie udziału w targach, misjach gospodarczych oraz uzyskiwanie certyfikatów wymaganych na rynkach zagranicznych. Startupy mogą korzystać m.in. z programów „Go to Brand” czy „Internacjonalizacja MŚP” w ramach Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG).
- **Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG)** – nowa edycja programów operacyjnych, które zastąpiły POIR. W ramach FENG dostępne są środki na skalowanie działalności międzynarodowej, badania rynków, certyfikację produktów oraz nawiązywanie partnerstw w UE.
- **EIC Accelerator (Horizon Europe)** – program Komisji Europejskiej dla startupów i MŚP z przełomowymi technologiami (TRL 6-9), oferujący granty i inwestycje kapitałowe w celu komercjalizacji i globalnego wejścia na rynek.
- **Program Single Market i COSME** – wspierające dostęp MŚP do rynków zagranicznych i sieci Enterprise Europe Network, której regionalny punkt działa w Szczecinie w ramach Regionalnego Centrum Innowacji i Transferu Technologii ZUT.
- **Programy Interreg South Baltic** oraz **Interreg Europa** – umożliwiające transgraniczne projekty współpracy i ekspansji w sektorach technologicznych, logistycznych, morskich i zielonych.
- **Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027 (FEPZ)** oferują ok. 1,8 mld euro na rozwój przedsiębiorczości i innowacji, w tym dedykowane wsparcie dla startupów i ekosystemu innowacyjnego poprzez nabory na projekty systemowe i inwestycje MŚP.

Z programów tych korzystają zarówno przedsiębiorstwa przemysłowe, jak i startupy działające w obszarach ICT, logistyki, biotechnologii i zielonych technologii. Projekty eksportowe z Pomorza Zachodniego mogą być realizowane przy współfinansowaniu ogólnopolskim lub unijnym, co potwierdza ponadregionalny charakter finansowania innowacji.

Międzynarodowe sieci, mentoring i akceleracja

Uzupełnieniem instrumentów finansowych są sieci międzynarodowego mentoringu i akceleracji, które oferują wsparcie w budowaniu kompetencji eksportowych. Startupy z Pomorza Zachodniego mają dostęp do takich programów jak EIT Digital, EIT Climate-KIC, MIT Enterprise Forum CEE, Space3ac czy Polish Tech Bridges – prowadzących akcelerację z komponentem wejścia na rynki zagraniczne. Udział w tych inicjatywach daje firmom z regionu możliwość testowania swoich produktów i usług na rynkach Europy Zachodniej oraz Skandynawii, a także nawiązywania relacji z inwestorami i partnerami przemysłowymi.

W regionie dostępny jest także mentoring w ramach Technoparku Pomerania i RCIiT ZUT, które uczestniczą w sieciach Enterprise Europe Network i EEN2EIC, oferując doradztwo eksportowe, matchmaking B2B oraz przygotowanie do udziału w europejskich programach badawczo-innowacyjnych. Enterprise Europe Network (EEN) oferuje doradztwo w internacjonalizacji, poszukiwaniu partnerów biznesowych, transferze technologii oraz udziale w misjach gospodarczych i spotkaniach B2B. Projekt EEN2EIC uzupełnia te działania o specjalistyczne wsparcie dla beneficjentów European Innovation Council (EIC), pomagając startupom i innowacyjnym firmom z regionu w aplikowaniu o granty EIC Accelerator, skalowaniu technologii i wejściu na rynki UE.

Kierunki i potencjał ekspansji zagranicznej

Położenie województwa zachodniopomorskiego sprzyja internacjonalizacji w sposób naturalny. Kierunki ekspansji zagranicznej przedsiębiorstw regionu pokrywają się z jego geograficznym układem relacji gospodarczych:

- kierunek zachodni (Niemcy, Dania) – główny obszar ekspansji przemysłu przetwórczego, logistyki i usług dla biznesu;
- kierunek północny (Szwecja, Norwegia) – szczególnie perspektywiczny dla branż morskich, offshore i zielonych technologii;
- kierunek południowo-zachodni (Holandia, Belgia) – rynki innowacji w sektorze chemicznym, spożywczym i ICT.

Lokalizacja przy granicy niemieckiej umożliwia szybkie tworzenie spółek-córek, oddziałów operacyjnych lub centrów logistycznych obsługujących oba rynki jednocześnie. Z kolei porty w Świnoujściu i Szczecinie ułatwiają eksport produktów i usług w sektorze przemysłowym, morskim i energetycznym. Dla startupów oznacza to krótszy czas wejścia na rynki zagraniczne i niższe koszty ekspansji.

Wnioski dla ekosystemu startupowego

Ekspansja międzynarodowa nie jest dla Pomorza Zachodniego odległym celem, lecz naturalnym kierunkiem rozwoju. Firmy i startupy z regionu mogą korzystać z bogatej palety krajowych i unijnych instrumentów wsparcia, mimo braku dedykowanych programów regionalnych. W praktyce oznacza to, że kluczowe znaczenie ma integracja działań doradczych, mentoringowych i finansowych w ramach ekosystemu lokalnego, tak by młode firmy mogły efektywnie korzystać z ponadregionalnych narzędzi.

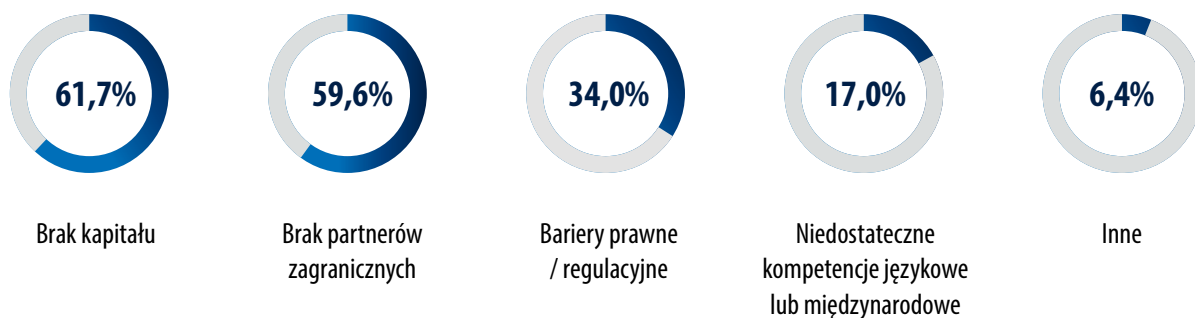
Położenie województwa – przy granicy z Niemcami i w bezpośrednim sąsiedztwie Skandynawii – to przewaga, która powinna być konsekwentnie wykorzystywana jako fundament strategii umiędzynarodowienia startupów. Bliskość rynków wysoko rozwiniętych, dostępność połączeń morskich i kolejowych oraz rosnąca liczba partnerstw transgranicznych sprawiają, że Pomorze Zachodnie ma wszelkie warunki, by stać się północno-zachodnim hubem polskiej ekspansji technologicznej w Europie.

Możliwości ekspansji międzynarodowej z perspektywy ekosystemu startupowego

Najczęściej wskazywaną barierą utrudniającą ekspansję zagraniczną startupów z regionu jest brak kapitału, co zaznaczyło 61,7% respondentów. Bardzo podobny odsetek, wynoszący 59,6%, wskazał na brak partnerów zagranicznych, co również znacząco utrudnia rozwój poza rynkiem krajowym. Bariery prawne i regulacyjne stanowią przeszkodę dla 34,0% badanych, natomiast 17,0% respondentów wymieniło niedostateczne kompetencje językowe lub międzynarodowe jako istotny czynnik ograniczający ekspansję. W kategorii „inne” bariery znalazło się 6,4% odpowiedzi.

Zebrane dane jednoznacznie pokazują, że głównymi ograniczeniami dla startupów z województwa zachodniopomorskiego, które chcą rozwijać się na rynkach międzynarodowych, są deficyt kapitału oraz trudności w nawiązywaniu relacji z zagranicznymi partnerami. W ramach innych wskazań respondenci wskazywali słabą promocję regionu za granicą i ograniczone wsparcie w tym zakresie oraz trudność w pozyskaniu partnera zagranicznego, wynikającą z faktu, że region nie jest mocnym reprezentantem sceny startupowej.

Jakie bariery najbardziej utrudniają ekspansję zagraniczną startupów
z województwa zachodniopomorskiego?

Badani eksperci zgodnie podkreślali potencjał do współpracy międzynarodowej, szczególnie w oparciu o rynki: niemiecki, duński i szwedzki:

Startupy bardzo mało korzystają z możliwości współpracy przygranicznej. A jest ogromna otwartość ze strony niemieckiego biznesu i funduszy, których często nie dostrzegamy. Trzeba to aktywnie promować i budować wspólne inicjatywy.

Magdalena Mikołajczak

Technopark Pomerania

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- Położenie województwa zachodniopomorskiego przy granicy z Niemcami i blisko Skandynawii stanowi naturalną przewagę dla ekspansji startupów w kierunkach zachodnim (Niemcy, Dania) i północnym (Szwecja, Norwegia), wsparte korytarzem Bałtyk-Adriatyk i połączeniami promowymi/kolejowymi.
- Region korzysta z ponadregionalnych instrumentów jak PARP (Go to Brand), FENG, EIC Accelerator, Interreg South Baltic i Enterprise Europe Network.
- Potencjał kierunków ekspansji obejmuje logistykę morską, offshore, zielone technologie i ICT, z portami Szczecin-Świnoujście obniżającymi koszty wejścia na rynki Holandii czy Belgii.
- Głównymi barierami są brak kapitału (61,7% respondentów) i partnerów zagranicznych (59,6%), co podkreśla potrzebę wzmocnienia finansowania i networkingu międzynarodowego dla startupów regionu.
- Bariery prawne/regulacyjne (34,0%) i kompetencje językowe (17,0%) są drugorzędne, lecz słaba promocja regionu za granicą pogłębia niską widoczność Pomorza Zachodniego na mapie startupowej.
- Internacjonalizacja nie jest odległym celem, lecz strategicznym fundamentem – integracja lokalnego doradztwa z unijnymi funduszami może uczynić region północno-zachodnim hubem polskiej ekspansji technologicznej.

KLUCZOWE KOMPETENCJE I KADRY

Rozwój gospodarki opartej na wiedzy w województwie zachodniopomorskim wymaga dobrze wykształconych, elastycznych i zdolnych do adaptacji zasobów ludzkich. W regionie obserwuje się jednocześnie wysoki poziom specjalizacji kadrowych w obszarach technicznych, naukowych i usługowych, ale również strukturalne deficyty w umiejętnościach cyfrowych, B+R i powiązaniu kompetencji akademickich z potrzebami rynku. Na podstawie danych z raportu „Analiza kluczowych kompetencji w obszarze badań i nauki w województwie zachodniopomorskim” oraz „Gospodarka oparta na wiedzy w województwie zachodniopomorskim 2024” można scharakteryzować obecny potencjał wiedzy i kompetencji w regionie oraz wskazać kierunki jego rozwoju w perspektywie inteligentnych specjalizacji Pomorza Zachodniego.

Struktura personelu badawczo-rozwojowego

W 2023 roku personel zaangażowany w działalność badawczo-rozwojową (B+R) w województwie zachodniopomorskim liczył 6579 osób, z czego 5634 osoby stanowił personel wewnętrzny, a 945 osób – personel zewnętrzny¹⁷. Oznacza to, że struktura zatrudnienia w B+R w regionie pozostaje stabilna, choć nadal relatywnie niewielka w skali kraju: zachodniopomorski potencjał stanowi ok. 2,0% krajowego personelu B+R, zarówno w ujęciu ogółem, jak i w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC)¹⁸.

W strukturze funkcjonalnej dominującą grupę stanowili badacze, którzy w województwie zachodniopomorskim stanowili 73,5% wszystkich osób zaangażowanych w działalność B+R (wobec 69,0% w kraju). W ramach personelu wewnętrznego badacze odpowiadali za 71,1% zatrudnionych (kraj: 69,1%), natomiast w personelu zewnętrznym ich udział sięgał 88,0%, bardzo wyraźnie przekraczając wartość krajową (68,3%)¹⁹. Warto zauważyć, że jest to jedna z najwyższych proporcji w Polsce, wskazująca na wyjątkowo naukochłonny charakter regionalnego systemu B+R.

Struktura wykształcenia personelu B+R także potwierdza silną orientację akademicką regionu. W 2023 roku 49,5% personelu wewnętrznego B+R posiadało co najmniej stopień naukowy doktora, a kolejne 43,3% legitymowało się innym wykształceniem wyższym. W przypadku personelu zewnętrznego udział osób z doktoratem był znacznie niższy (5,6%), co potwierdza, że zdecydowana większość działalności badawczej prowadzona jest w ramach instytucji naukowych i uczelni, a nie poprzez outsourcing kompetencji B+R²⁰.

Kadra zaangażowana w działalność badawczo-rozwojową w województwie zachodniopomorskim stanowi niewielką, lecz stabilną część potencjału ogólnokrajowego. Ekosystem ten charakteryzuje się wyjątkowo dużym udziałem badaczy, co nadaje regionalnym działaniom naukowy charakter. Silna orientacja akademicka przejawia się w wysokich kwalifikacjach pracowników oraz koncentracji prac badawczych wewnątrz instytucji naukowych i uczelni. Drugim filarem stanowiącym o rozwoju innowacji powinien być sektor prywatny, posiadający zaplecze finansowe, infrastrukturalne i udział w rynku, pozwalający na absorpcję, walidację i ostatecznie komercjalizację innowacji.

Aktywność badawcza i rozwojowa lokalnych przedsiębiorstw jest kolejnym, istotnym ogniwem łączącym działania naukowców z gospodarką. W 2023 roku w województwie zachodniopomorskim sektor przedsiębiorstw zatrudniał 2083 osoby z personelu B+R, co stanowiło 36,97% całości personelu wewnętrznego regionu. Jest to wynik wyraźnie niższy niż średnia krajowa (57,25%), co oznacza, że działalność badawczo-rozwojowa w województwie jest w przeważającej części realizowana przez sektor naukowy i publiczny – ponad 60,0% zaangażowanego personelu B+R związana jest z uczelniami i jednostkami badawczymi²¹. Struktura ta potwierdza kluczową rolę regionalnych uczelni – w szczególności Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, Uniwersytetu Szczecińskiego, Politechniki Koszalińskiej, Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego i Politechniki Morskiej w Szczecinie – jako głównych ośrodków generujących wiedzę, projekty badawcze oraz potencjalne technologie do komercjalizacji.

Istotnym wskaźnikiem dynamiki kapitału ludzkiego w sferze nauki i techniki jest liczba specjalistów i inżynierów pracujących w zawodach science & engineering (SE). W 2023 roku w województwie zachodniopomorskim grupa ta liczyła 48 tys. osób, co oznacza wzrost o 6,7% względem roku poprzedniego. Jest to silny sygnał, że mimo spadków liczby studentów, regionalny rynek pracy generuje rosnący popyt na wysoko wykwalifikowanych inżynierów, specjalistów technicznych oraz pracowników naukowych.

Z punktu widzenia rozwoju startupów i przedsiębiorczości innowacyjnej, struktura kadrowa B+R Pomorza Zachodniego ma dwie cechy szczególne: dużą koncentrację kompetencji badawczych w uczelniach publicznych oraz słabsze wykorzystanie ekspertów zewnętrznych w projektach rozwojowych. Oznacza to, że potencjał naukowy regionu jest wysoki, ale jego przenikalność do sektora prywatnego i startupowego – wciąż ograniczona.

Nakłady na działalność badawczo-rozwojową (B+R) w województwie zachodniopomorskim wyniosły w 2023 roku 1,7% wszystkich krajowych nakładów wewnętrznych na B+R, utrzymując taki sam udział jak rok wcześniej (dane GERD – Gross Domestic Expenditure on R&D). W regionie działalność B+R prowadziło 170 podmiotów, z czego 89,4% stanowiły przedsiębiorstwa, co jest wartością nieco niższą niż średnia krajowa (92,2%).

Struktura finansowania nakładów B+R wskazuje, że jednostki w województwie zachodniopomorskim w dużym stopniu opierają się na środkach zewnętrznych. W 2023 roku 50,9% nakładów na badania i rozwój finansowano z funduszy pochodzących spoza jednostki (kraj: 43,3%), co oznacza, że przedsiębiorstwa oraz jednostki naukowe w regionie są ponadprzeciętnie skuteczne w pozyskiwaniu środków zewnętrznych – zarówno w formie grantów, jak i zleceń badawczych. Jednocześnie udział finansowania ze środków przedsiębiorstw w nakładach wewnętrznych na B+R wyniósł 38,8%, wyraźnie mniej niż w skali kraju (54,7%), co potwierdza ograniczoną skalę inwestycji własnych firm w prace badawczo-rozwojowe.

Połączenie tych danych ze wskaźnikami dotyczącymi personelu B+R wskazuje, że przedsiębiorstwa w regionie nadal mają relatywnie niski poziom zaangażowania w działalność badawczo-rozwojową. Udział sektora przedsiębiorstw w personelu B+R wynosi 36,97% (wobec 57,25% w Polsce), a udział firm w finansowaniu prac B+R także pozostaje zdecydowanie niższy niż średnia krajowa. Oznacza to, że działalność badawczo-rozwojowa w województwie zachodniopomorskim jest w znacznej mierze skoncentrowana w sektorze nauki i szkolnictwa wyższego, a nie w biznesie.

Jednocześnie wysoki udział środków zewnętrznych sugeruje, że podmioty prowadzące prace B+R – zarówno przedsiębiorstwa, jak i instytucje naukowe – są aktywne w pozyskiwaniu grantów oraz realizowaniu projektów finansowanych spoza własnego budżetu. W praktyce oznacza to, że w regionie istnieje potencjał kompetencyjny i organizacyjny do realizacji projektów badawczych, jednak skala finansowego zaangażowania firm jest nadal niewystarczająca, aby budować silny, przedsiębiorczy ekosystem B+R porównywalny z regionami o wysokiej intensywności innowacyjnej.

Zasoby ludzkie dla nauki i techniki

W 2023 roku zasoby ludzkie dla nauki i techniki według typologii HRST (Human Resources in Science and Technology) w województwie zachodniopomorskim liczyły 446 tys. osób, co oznacza wzrost o 41 tys. względem roku poprzedniego, tj. o 10,1% (wobec 11,4% w skali kraju). Kobiety stanowiły 56,5% tej grupy, co potwierdza wysoki poziom równowagi płci w obszarach nauki, techniki i zawodów wiodących w regionie²².

Dynamicznie rozwija się również rdzeń zasobów ludzkich według metodologii HRSTC (Human Resources in Science and Technology – Core), czyli osób posiadających wyższe wykształcenie i wykonujących zawody naukowe lub techniczne. W 2023 r. liczebność tej grupy wzrosła do 269 tys. osób, co oznacza wzrost z 247 tys. w roku 2022. Udział kobiet w HRSTC wyniósł 56,9%, a więc utrzymał się na relatywnie wysokim poziomie. Dane te wskazują na stabilne zwiększanie się segmentu wysoko wykwalifikowanych pracowników wykonujących zawody specjalistyczne i inżynierskie, kluczowe dla gospodarki opartej na wiedzy²³.

Wśród osób wykonujących zawody naukowo-techniczne (HRSTO – Human Resources for Science and Technology – Occupation) w 2023 r. znalazło się 269 tys. pracujących, co oznacza wzrost o 8,9% w stosunku do 2022 r. W tej grupie kobiety stanowiły 56,9%, co ponownie potwierdza jeden z najwyższych w kraju poziomów udziału kobiet w zawodach STEM. Szczególnie widoczny był wzrost liczby specjalistów i inżynierów (SE – Science and Engineering professionals): ich liczba wzrosła z 48 tys. do 61 tys. osób, czyli o 27,0% rok do roku. Udział kobiet w tej grupie wyniósł 44,3%.

Równolegle zwiększała się liczba osób legitymujących się wykształceniem wyższym (HRSTE – Human Resources in Science and Technology – Education). W 2023 roku grupa ta liczyła 328 tys. osób, co oznacza dalszy wzrost w stosunku do roku poprzedniego i potwierdza systematyczne zwiększanie podaży wysoko wykwalifikowanych pracowników w regionie. Tendencja ta znajduje odzwierciedlenie w rosnącej atrakcyjności zawodów wiedzochłonnych, zwłaszcza w branżach IT, logistyce, finansach, usługach wspólnych oraz sektorach przemysłów zaawansowanych technologicznie²⁴.

Zatrudnienie w sektorach wysokiej techniki i usługach opartych na wiedzy

W 2023 roku zatrudnienie w sektorach wysokiej techniki (high-tech) oraz średnio-wysokiej techniki (medium-high-tech) w województwie zachodniopomorskim wyniosło 24,2 tys. osób, co oznacza wzrost w stosunku do 2022 roku (20,7 tys.). Udział kobiet w tej grupie sięgnął 44,2%, a więc był wyższy niż średnia krajowa (36,4%). Wzrost zatrudnienia dotyczył przede wszystkim przetwórstwa przemysłowego oraz branż zaawansowanych technologicznie, takich jak automatyka, produkcja komponentów technicznych czy logistyka przemysłowa – sektory te stanowią naturalne przedłużenie regionalnych tradycji stoczniowych, morskich i mechanicznych.

Zdecydowanie większą grupę stanowią pracujący w usługach opartych na wiedzy (Knowledge-Intensive Services, KIS). W 2023 roku w sektorach tych pracowało 127,9 tys. osób, z dominującym udziałem kobiet (74,2%). Do KIS należą m.in. usługi finansowe, ICT, działalność profesjonalna i doradcza, badania i rozwój oraz edukacja. W regionie zauważalna jest silna reprezentacja usług wysokiej techniki (5,4 tys. osób) oraz usług finansowych (5,2 tys. osób), co potwierdza rosnącą rolę zaawansowanych i specjalistycznych usług w strukturze gospodarki.

Udział pracujących w wiedzochłonnych rodzajach działalności (Knowledge-Intensive Activities, KIA) w 2023 roku wyniósł 37,0% ogółu zatrudnionych w regionie – to wynik wyraźnie zbliżony do średniej unijnej (37,2%) i nieco wyższy niż rok wcześniej. KIA obejmują działalności, w których ponad 33,0% pracujących posiada wyższe wykształcenie, co oznacza, że ponad jedna trzecia pracujących w województwie wykonuje prace wymagające wysokich kwalifikacji, specjalistycznej wiedzy i ciągłego podnoszenia kompetencji.

Tak wysoka koncentracja zatrudnienia w usługach opartych na wiedzy oraz w sektorach wysokiej i średnio-wysokiej techniki jest korzystnym sygnałem dla rozwoju regionalnego ekosystemu innowacji. Pracownicy KIS i KIA – szczególnie osoby zatrudnione w ICT, usługach profesjonalnych, finansach czy w działalności badawczo-rozwojowej – stanowią naturalne zaplecze kadrowe dla startupów tech-

nologicznych. To właśnie te środowiska generują kompetencje, pomysły oraz potencjalnych mentorów i założycieli innowacyjnych firm w obszarach deep-tech, medtech, logistyki oraz technologii morskich.

Napływ zasobów z systemu edukacji

Napływ wykwalifikowanych kadr z systemu szkolnictwa wyższego pozostaje kluczowym źródłem zasilania regionalnej gospodarki w kapitał ludzki. W roku akademickim 2023/2024 w województwie zachodniopomorskim kształciło się 33,7 tys. studentów, co oznacza wzrost o 2,5% względem poprzedniego roku akademickiego. Kobiety stanowiły 56,5% ogółu studentów, a studenci z regionu stanowili 2,6% wszystkich studiujących w Polsce²⁵.

Na uczelniach w województwie rosła także liczba osób studiujących w dziedzinach nauki i techniki (N+T). W roku akademickim 2023/24 grupa ta powiększyła się o 2,2%, w przeciwieństwie do tendencji krajowej, gdzie odnotowano spadek o 1,0%. Studenci kierunków N+T stanowili 25,4% populacji studentów regionu, a więc wyraźnie więcej niż średnia krajowa (21,7%). Jednocześnie udział kobiet w tej grupie wyniósł 26,7%, co oznacza niższy poziom feminizacji niż w Polsce ogółem (33,0%), ale wskazuje na stabilny napływ nowych specjalistów technicznych.

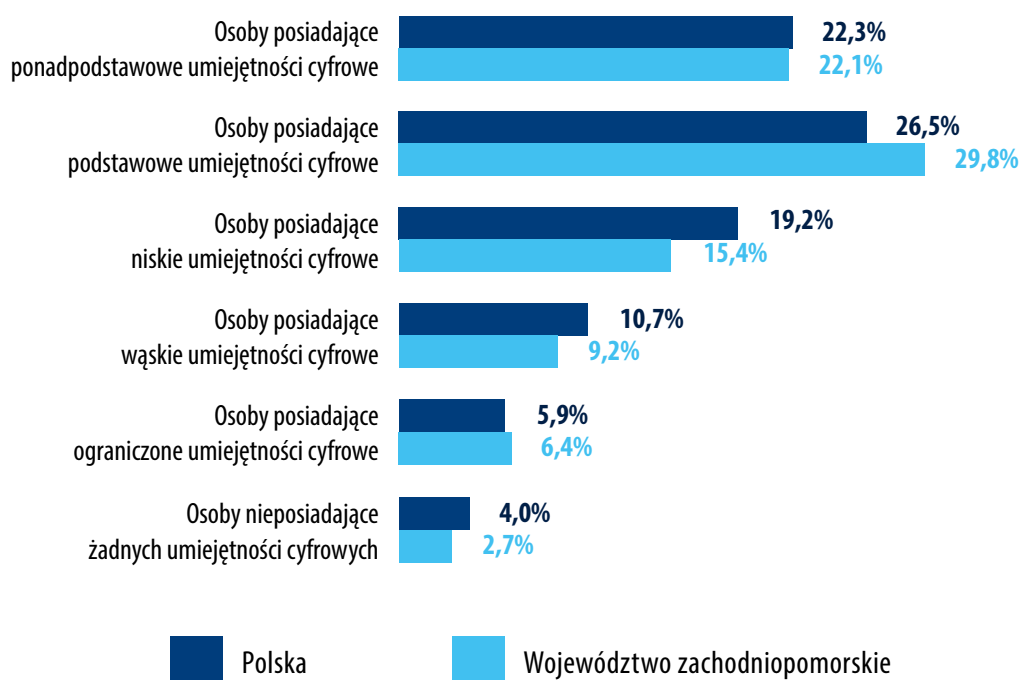
Umiejętności cyfrowe i kompetencje przyszłości

Poziom umiejętności cyfrowych w województwie zachodniopomorskim nadal stanowi wyzwanie dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy. Dane za 2024 rok wskazują, że największą grupę stanowią osoby posiadające podstawowe umiejętności tworzenia treści cyfrowych – 29,5% mieszkańców, czyli o 8,4 punktu procentowego więcej niż średnia krajowa (21,1%). Jednocześnie udział osób o ponadpodstawowych kompetencjach cyfrowych wyniósł w regionie 27,6%, co jest wartością wyraźnie niższą niż w skali kraju (39,8%). Aż 22,3% mieszkańców województwa korzysta z Internetu, lecz nie posiada żadnych kompetencji związanych z tworzeniem treści cyfrowych – to wynik nieznacznie lepszy niż średnia ogólnopolska, lecz nadal sygnalizujący istotne deficyty w zakresie zaawansowanych umiejętności cyfrowych.

Osoby posiadające ogólne umiejętności cyfrowe według ich poziomu w 2024 r., źródło: Gospodarka oparta na wiedzy w województwie zachodniopomorskim w 2024 r., Urząd Statystyczny w Szczecinie

W kontekście inteligentnych specjalizacji regionu – technologii i usług przyszłości, niebieskiej gospodarki i zielonego transportu i oraz przetwórstwa naturalnego nowej generacji – rozwój zaawansowanych kompetencji cyfrowych jest kluczowy. Wymaga to działań ukierunkowanych na kształcenie w zakresie analizy danych, programowania, automatyzacji procesów oraz wykorzystania technologii sztucznej inteligencji w sektorach przemysłowych i usługowych.

Wzrost kompetencji cyfrowych wśród specjalistów B+R, menedżerów MŚP i administracji publicznej może znacząco zwiększyć efektywność transferu technologii i współpracy nauki z biznesem. Jednocześnie inwestycje w edukację cyfrową mieszkańców – zwłaszcza osób powyżej 45. roku życia – są niezbędne zarówno dla włączenia społecznego, jak i dla przeciwdziałania wykluczeniu technologicznemu, które coraz częściej ogranicza możliwości korzystania z usług publicznych, rynku pracy oraz innowacyjnych usług cyfrowych.

Osoby posiadające ogólne umiejętności cyfrowe według ich poziomu w 2024 r.

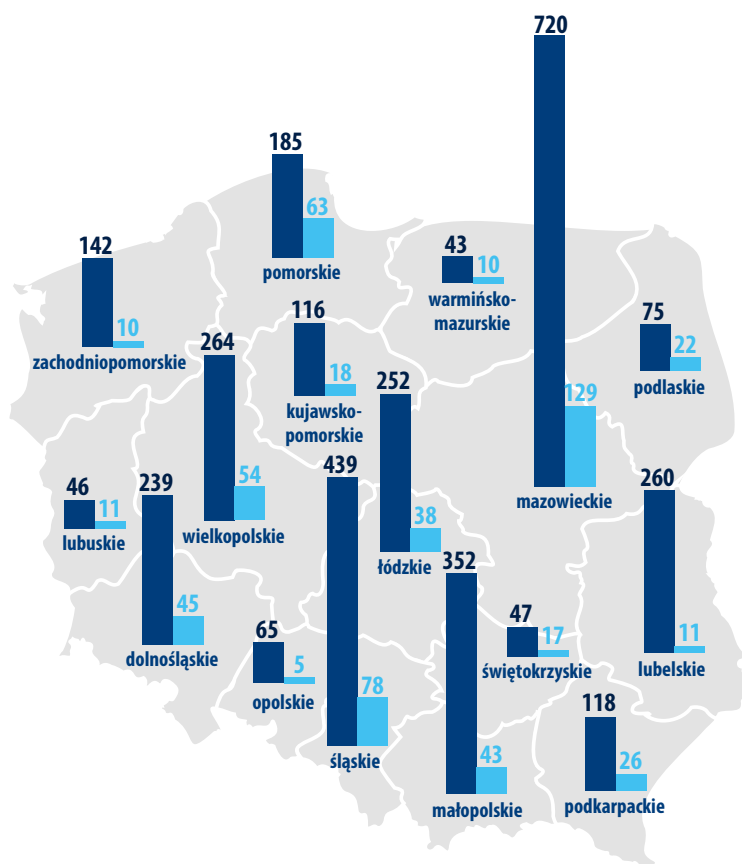
Źródło: Gospodarka oparta na wiedzy w województwie zachodniopomorskim w 2024 r.,
Urząd Statystyczny w Szczecinie

W kontekście inteligentnych specjalizacji regionu – technologii i usług przyszłości, niebieskiej gospodarki i zielonego transportu oraz przetwórstwa naturalnego nowej generacji – rozwój zaawansowanych kompetencji cyfrowych jest kluczowy. Wymaga to działań ukierunkowanych na kształcenie w zakresie analizy danych, programowania, automatyzacji procesów oraz wykorzystania technologii sztucznej inteligencji w sektorach przemysłowych i usługowych.

Wzrost kompetencji cyfrowych wśród specjalistów B+R, menedżerów MŚP i administracji publicznej może znacząco zwiększyć efektywność transferu technologii i współpracy nauki z biznesem. Jednocześnie inwestycje w edukację cyfrową mieszkańców – zwłaszcza osób powyżej 45. roku życia – są niezbędne zarówno dla włączenia społecznego, jak i dla przeciwdziałania wykluczeniu technologicznemu, które coraz częściej ogranicza możliwości korzystania z usług publicznych, rynku pracy oraz innowacyjnych usług cyfrowych.

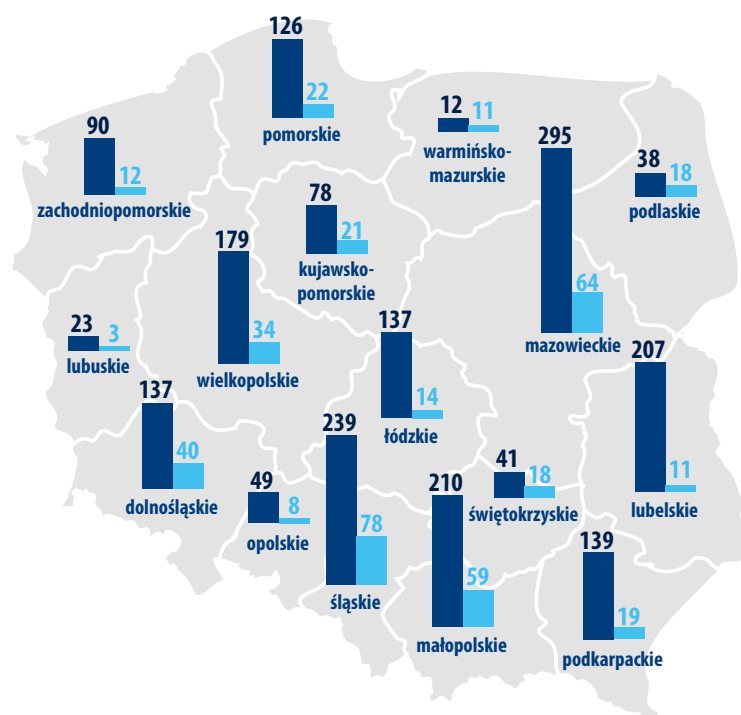
Innowacyjność i zdolność do kreowania własności intelektualnej w województwie zachodniopomorskim

Poziom aktywności patentowej stanowi jeden z ważniejszych wskaźników zdolności regionu do tworzenia innowacji i tym samym jest istotnym elementem oceny potencjału ekosystemu startupowego. Dane Urzędu Raportowego za 2024 r. pokazują, że województwo zachodniopomorskie zajmuje w Polsce pozycję stabilną, choć nie należącą do ścisłej krajowej czołówki.

Zgłoszenia wynalazków i wzorów użytkowych dokonane w 2024 r

Źródło: Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, Raport Roczny 2024.

Patenty na wynalazki i prawa ochronne na wzory użytkowe udzielone w 2024 roku r.,

Źródło: Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, Raport Roczny 2024

W 2024 r. odnotowano 142 zgłoszenia wynalazków i 90 udzielonych patentów, co lokuje region w grupie województw średnio aktywnych – obok takich jak pomorskie, kujawsko-pomorskie czy podkarpackie – a jednocześnie wyraźnie poniżej największych ośrodków innowacji, takich jak Mazowsze, Śląsk czy Małopolska. Względem tych regionów skala działalności badawczo-wdrożeniowej wciąż pozostaje mniejsza, co naturalnie wynika z różnic w wielkości gospodarki, liczbie dużych firm technologicznych i poziomie koncentracji instytucji naukowych.

Na tle tej ogólnej struktury ważnym atutem województwa jest aktywność jego największej uczelni technicznej. Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie znalazł się w 2024 r. w pierwszej dziesiątce krajowych podmiotów pod względem liczby udzielonych patentów, osiągając wynik 50 zgłoszeń zakończonych ochroną. Jest to rezultat porównywalny z dużymi politechnikami z największych metropolii i wyższy niż w przypadku wielu uczelni regionalnych. Pozycja ZUT-u pokazuje, że region posiada instytucję naukową zdolną do generowania nowej wiedzy i technologii, co jest jednym z kluczowych warunków budowy silnego ekosystemu startupowego – w szczególności opartego na technologiach inżynierskich, chemicznych, morskich czy materiałowych.

Całościowy obraz województwa zachodniopomorskiego w obszarze własności intelektualnej wskazuje więc na umiarkowaną, ale konsekwentnie utrzymywaną aktywność zgłoszeniową, która w ostatnich latach nie wykazuje drastycznych wahań. Ta stabilność jest ważna z punktu widzenia regionalnej gospodarki, ponieważ oznacza ciągłą zdolność do tworzenia innowacji, mimo że nie osiągnęły one jeszcze skali największych ośrodków w kraju. Jednocześnie charakter generowanej innowacyjności ma w regionie wyraźnie akademicki profil: to uczelnie, a nie duże przedsiębiorstwa przemysłowe, są głównym źródłem nowych zgłoszeń patentowych. Taka struktura tworzy solidny fundament, ale wymaga aktywnych działań wspierających komercjalizację, budowę spin-offów i transfer technologii, aby wiedza tworzona w instytucjach naukowych mogła w większym stopniu zasilać lokalny sektor startupów.

W kontekście ekosystemu startupowego przedstawione dane mają bezpośrednie znaczenie. Region dysponuje zasobem technologii i kompetencji, ale ich wykorzystanie wymaga mechanizmów wsparcia, które pomogą przekuć prace badawcze w projekty biznesowe o ambicjach wykraczających poza rynek lokalny. Umiarkowany poziom aktywności patentowej nie stanowi bariery rozwojowej sam w sobie, natomiast wskazuje, że aby zwiększyć dynamikę powstawania startupów technologicznych, konieczne są działania systemowe obejmujące współpracę uczelni z przedsiębiorstwami, rozwój programów akceleryacyjnych nastawionych na deep tech oraz skuteczne instrumenty kapitałowe. W połączeniu z już istniejącym potencjałem akademickim i rosnącym doświadczeniem instytucji otoczenia biznesu stanowi to realistyczny kierunek wzmacniania innowacyjności regionu.

Eksperti biorący udział w badaniu wskazywali na potrzebę podnoszenia kompetencji w zakresie komercjalizacji i ochrony patentowej tworzonych rozwiązań.

Małe startupy boją się otwartości, bo duży gracz może skopiować ich pomysł. Region powinien wspierać w zakresie IP i bezpiecznej komercjalizacji, aby firmy nie musiały wybierać między rozwojem a ochroną swojego produktu.

Katarzyna Kuczko

Pay Profit

Zespoły studenckie i naukowe mają bardzo niskie kompetencje biznesowe – nie mają policzonego budżetu, pitch decku ani analizy konkurencji. Potrzebujemy programu edukacyjnego, który ich tego nauczy.

Paweł Żebrowski

Do More! Business Advisory

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- W 2023 r. personel B+R w województwie zachodniopomorskim liczył 6579 osób (2,0% krajowego), z dominacją badaczy (73,5%) i wysokim udziałem doktorów (49,5% personelu wewnętrznego), co podkreśla naukochłonny charakter regionalnego systemu.
- Sektor przedsiębiorstw zatrudnia tylko 37,0% personelu B+R (vs 57,0% w Polsce), co wskazuje na koncentrację badań w uczelniach takich, jak ZUT czy US.
- Nakłady na B+R stanowiły 1,7% krajowych, ze 170 podmiotami (89,0% firmy), ale wysoki udział środków zewnętrznych (50,9%).
- Zasoby HRST wzrosły do 446 tys. (+10,1%), z kobietami na poziomie 56,5%, a specjaliści SE do 61 tys. (+27,0%).
- Zatrudnienie w high-tech wzrosło do 24,2 tys. (kobiety 44,2%), a w KIS do 127,9 tys. (74,2% kobiet), co tworzy zaplecze kadrowe dla innowacji w ICT, logistyce i usługach wiedzochłonnych.
- Studenci N+T stanowią 25,4% (wzrost 2,2%), przewyższając krajową średnią, lecz kobiety tylko 26,7%, co sugeruje potencjał akademicki do zasilania ekosystemu startupowego.
- Kompetencje cyfrowe pozostają wyzwaniem: 27,6% ma ponadpodstawowe umiejętności (niżej niż kraj 39,8%), co hamuje rozwój w specjalizacjach takich, jak AI czy zielony transport.
- Aktywność patentowa umiarkowana: 142 zgłoszenia/90 patentów w 2024 r., z ZUT w TOP10 uczelni (50 patentów), lecz akademicki profil wymaga lepszej komercjalizacji i spin-offów.
- Potencjał ludzki regionu jest stabilny i rosnący, lecz deficyty w transferze do biznesu i kompetencjach cyfrowych ograniczają rozwój startupów – konieczne systemowe mosty nauka-biznes.

5

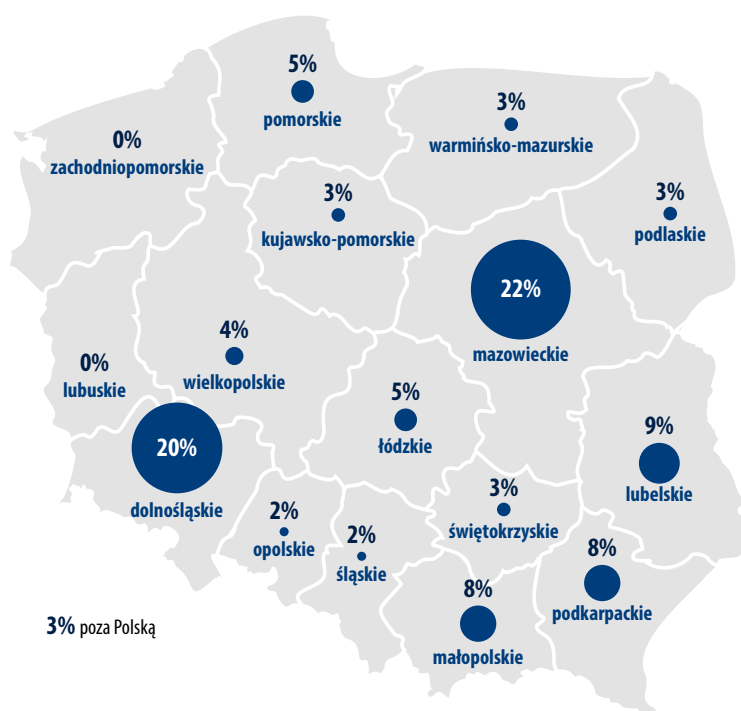
Charakterystyka ekosystemu startupowego

ANALIZA BRANŻ I SEKTORÓW

Ogólna charakterystyka ekosystemu startupowego w województwie zachodniopomorskim na tle Polski

Polski ekosystem startupowy pozostaje jednym z najbardziej dynamicznych w Europie Środkowej. W 2024 roku liczba aktywnych startupów w kraju przekroczyła 5 000 podmiotów, co stanowi wzrost o niemal 12,0% względem poprzedniego roku. Największe zagęszczenie innowacyjnych firm widoczne jest w metropoliach takich jak Warszawa, Kraków, Poznań czy Wrocław.

W badaniu Startup Poland²⁶ 2024 aż 22,0% ankietowanych firm pochodzi z województwa mazowieckiego, a 20,0% z dolnośląskiego. Zmianą wartą odnotowania jest awans województwa lubelskiego, które po raz pierwszy znalazło się na podium, wyprzedzając dotychczas silną Małopolskę – choć do dwóch liderów wciąż ma sporą stratę. Z Lublina i okolic wywodzi się 9,0% firm. Małopolska z Krakowem oraz Podkarpacie z Rzeszowem uplasowały się ex aequo na czwartej pozycji (po 8,0%). W pozostałych regionach udział firm nie przekracza 5,0% (m.in. łódzkie i pomorskie), a najsłabiej wypadły województwa: lubuskie, opolskie i zachodniopomorskie.

W jakim województwie zarejestrowany jest startup? Jeśli nie jest jeszcze zarejestrowany, zaznacz województwo, w którym planujesz go zarejestrować.

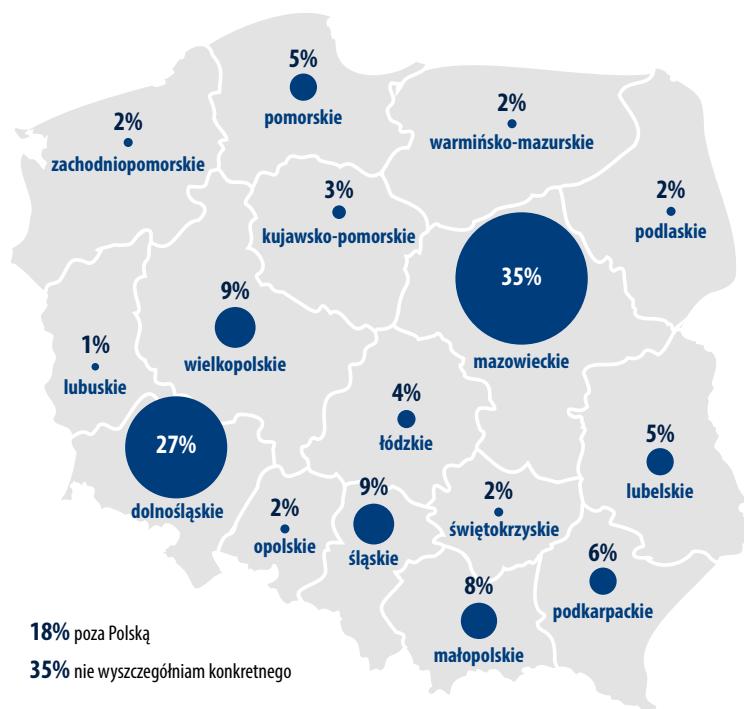
Źródło: Polskie Startupy 2024, Startup Poland.

Analiza danych z raportu Startup Poland 2024 wskazuje na wyraźną zmianę w geograficznym rozmieszczeniu startupów w Polsce. Coraz częściej nowe inicjatywy powstają w regionach wschodnich, podczas gdy w zachodniej części kraju – z wyjątkiem Wrocławia – dynamika zakładania firm technologicznych jest zdecydowanie niższa.

Można przypuszczać, że jest to efekt długoletniego oddziaływania programu Polska Wschodnia, w ramach którego do makroregionu trafiały znaczące środki unijne wspierające rozwój społeczno-gospodarczy i infrastrukturalny. Istotnym elementem programu były także instrumenty skierowane bezpośrednio do młodych firm, w tym specjalne platformy startowe, które stworzyły warunki sprzyjające powstawaniu nowych startupów.

W przypadku województwa zachodniopomorskiego, podobnie jak w sąsiadującym województwie lubuskim liczba zarejestrowanych startupów jest bliska 0,0% w skali całej Polski. Największa część projektów zarejestrowana jest w województwie mazowieckim oraz dolnośląskim. To dwa województwa, które posiadają rozbudowaną bazę wsparcia dla startupów w postaci podmiotów, funduszy, inwestorów i infrastruktury sprzyjającej rozwojowi ekosystemu.

Podobne wnioski można wyciągnąć, analizując ocenę warunków do prowadzenia biznesu w województwie zachodniopomorskim. Załedwie 2,0% startupów uznaje je za najlepsze miejsce do rozwijania działalności. Zbliżone wyniki odnotowują również inne regiony, takie jak warmińsko-mazurskie, podlaskie, opolskie, lubuskie czy świętokrzyskie.

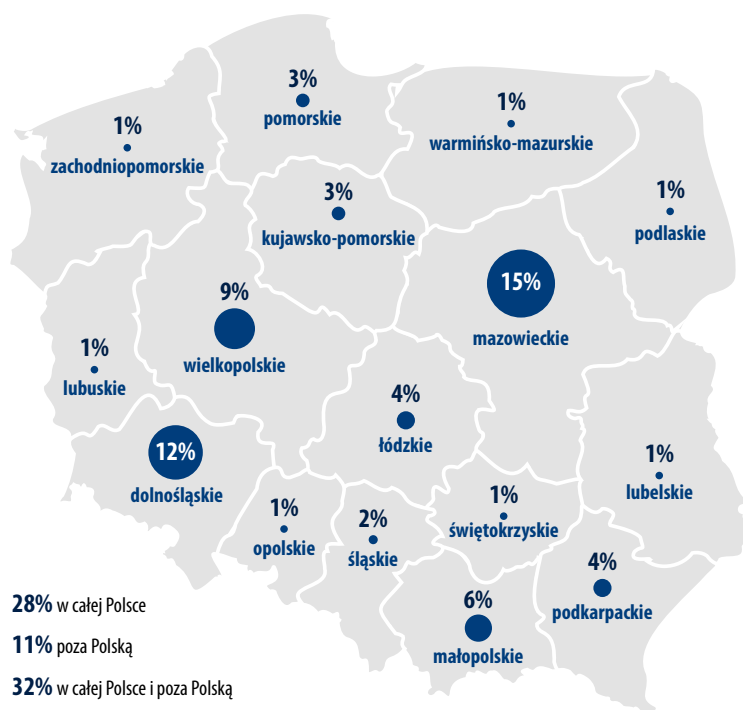

Jakie województwo uważasz za najlepsze do prowadzenia biznesu?

Źródło: Polskie Startupy 2024, Startup Poland.

Na podstawie danych prezentowanych przez Startup Poland można stwierdzić, że większość startupów działa równolegle na rynku krajowym i zagranicznym (32,0%), a 4,0% firm obsługuje wyłącznie klientów poza Polską. Analiza geograficznego rozmieszczenia klientów ponownie potwierdza silną pozycję Mazowsza i Dolnego Śląska – choć nie jest ona już tak wyraźna jak w innych obszarach. Według 15,0% badanych największa część klientów zlokalizowana jest w województwie mazowieckim, a 12,0% wskazało na województwo dolnośląskie.

Pozostałe regiony odgrywają znacznie mniejszą rolę – żaden nie przekroczył progu 6 proc. W gronie województw o najniższym udziale klientów startupów znalazło się województwo zachodniopomorskie, wskazane jedynie przez 1,0% firm. Dane te podkreślają z jednej strony niski stopień rozwoju lokalnego ekosystemu startupowego, z drugiej – ograniczoną liczbę potencjalnych odbiorców innowacyjnych rozwiązań w regionie.

W jakim województwie/województwach faktycznie działa/operuje startup/gdzie macie klientów?

Źródło: Polskie Startupy 2024, Startup Poland.

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

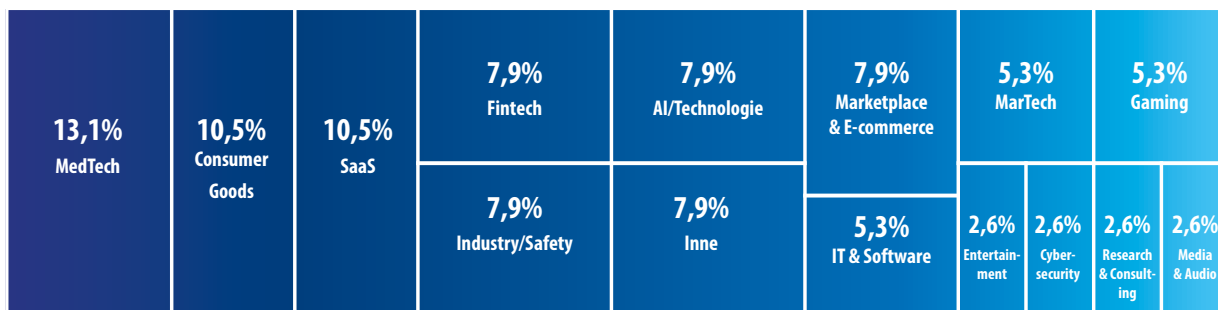
- Polski ekosystem startupowy w 2024 r. rozwija się dynamicznie, lecz nierównomiernie, z koncentracją w metropoliach jak Warszawa, Wrocław, Kraków i Poznań, podczas gdy woj. zachodniopomorskie wykazuje symbolicznie niską liczbę nowych przedsięwzięć technologicznych.
- W regionie Pomorza Zachodniego zaledwie 2,0% startupów uznaje go za atrakcyjne miejsce rozwoju, a 1,0% wskazuje lokalnych klientów jako kluczowych, co interpretuje się jako efekt słabego wsparcia i penetracji rynku innowacjami.
- Główne bariery to ograniczona oferta inkubatorów/akceleratorów, niski dostęp do kapitału początkowego, słaba aktywność aniołów biznesu oraz uboga infrastruktura gospodarcza, hamująca testowanie produktów.
- Dynamika wzrostu przesunęła się ku Polsce Wschodniej (np. Lublin), dzięki programom UE i platformom startowym, dystansując nawet Małopolskę i podkreślając efektywność długoterminowych mechanizmów publicznych.
- Wiele startupów pozycjonuje się globalnie, co umożliwia pojedyncze sukcesy eksportowe nawet w peryferyjnych regionach jak zachodniopomorskie, choć wymaga to nadzwyczajnego wysiłku założycieli.
- Fragmentacja krajowego ekosystemu napędza konkurencyjność silnych ośrodków, lecz grozi marginalizacją słabszych regionów poprzez centralizację kapitału, sieci i usług eksperckich.

Typologia i profil startupów

Rynek startupów w województwie zachodniopomorskim pomimo sukcesów kilku firm technologicznych takich jak Tidio czy Prosoma wciąż pozostaje stosunkowo słabo rozwinięty w porównaniu do bardziej zaawansowanych ekosystemów w innych regionach Polski. W ramach badania udało się wyłonić jedynie 38 podmiotów, które są aktywne i posiadają stronę www lub social media, dzięki którym można je zidentyfikować. Branże, w których powstają startupy w województwie zachodniopomorskim, są związane z takimi sektorami jak: medyczny (MedTech), software'owy (w tym SaaS i AI), fintech i e-commerce. Firmy te często korzystają z dostępu do laboratoriów badawczych, programów inkubacyjnych oraz współpracy z instytucjami publicznymi, które są głównymi ośrodkami wsparcia dla przedsiębiorczości technologicznej w regionie.

Województwo zachodniopomorskie, a zwłaszcza Szczecin jako główne centrum gospodarcze, mierzy się z wyzwaniami takimi jak rozdrobniona struktura przedsiębiorstw oraz stosunkowo niska gotowość mikro i małych firm do współpracy oraz innowacji. W ramach badania zmapowanych zostało 38 startupów w województwie zachodniopomorskim. Podmioty te charakteryzują się rejestracją głównej siedziby w województwie zachodniopomorskim, a także są aktywne, posiadają stronę internetową, co było wymogiem do zakwalifikowania ich w ramach mapowania. Lista ta w dalszej analizie pozwoli określić aktualny stan projektów technologicznych rozwijanych na terenie województwa. Spośród 38 startupów aż 36 zarejestrowane były w Szczecinie. Jedynie 2 projekty były zarejestrowane w innych miastach województwa zachodniopomorskiego. Wskazuje to na wysoką koncentrację projektów w ośrodku z najbardziej rozbudowanym zapleczem infrastruktury i potencjalnych klientów.

Na podstawie zidentyfikowanych 38 startupów w województwie zachodniopomorskim przygotowano mapę branż oraz obszarów ich działalności. Z analizy wynika, że najpopularniejszym obszarem jest MedTech, który obejmuje ponad 13,0% wszystkich projektów. Na kolejnych miejscach znajdują się Consumer Goods oraz SaaS, z udziałem wynoszącym około 10,0% każdy. Trzecią co do liczebności grupę tworzą startupy działające w obszarach FinTech, Industry/Safety, e-commerce/marketplace, a także spółki technologiczne wykorzystujące AI.

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- Rynek startupów w województwie zachodniopomorskim jest charakteryzowany przez ograniczony poziom rozwoju, co potwierdza fakt, że na potrzeby badania zidentyfikowano 38 aktywnych startupów z siedzibą w regionie i stroną www,
- Sukcesy firm jak Tidio czy Prosoma pokazują potencjał, lecz dominują branże MedTech (13,0%), SaaS i Consumer Goods (po 10,0%), FinTech, Industry/Safety, e-commerce oraz AI, bez wyraźnego wykorzystania atutów morskiej lokalizacji.
- Wysoka koncentracja w Szczecinie (36 z 38 startupów) podkreśla jego rolę jako jedyne centrum z odpowiednią infrastrukturą, podczas gdy reszta regionu pozostaje marginalna, co pogłębia dysproporcje rozwojowe.
- Startupy korzystają z laboratoriów, inkubatorów i instytucji publicznych, lecz wyzwaniem jest rozdrobnienie firm, niska gotowość do innowacji i współpracy, co ogranicza skalowalność projektów.
- Brak widocznego odwzorowania przewag geograficznych (logistyka morska) w profilu startupów sugeruje niewykorzystany potencjał specjalizacji sektorowej, co mogłoby wzmocnić konkurencyjność regionu.
- Integracja nauki, biznesu i instytucji jest kluczowa dla rozwoju, lecz obecne działania pozostają niewystarczające, co hamuje szybszy wzrost i osiągnięcie sukcesów na miarę liderów jak Tidio.

Rola kobiet

Rola kobiet w ekosystemie startupowym staje się jednym z kluczowych elementów napędzających współczesną innowacyjność. Nie chodzi już wyłącznie o wyrównywanie szans, ale o realną, mierzalną wartość, którą różnorodność wnosi do biznesu, procesów decyzyjnych i budowania nowej gospodarki opartej na wiedzy²⁷.

Kobiety jako założycielki coraz śmielej wchodzą w obszary, które historycznie były zdominowane przez mężczyzn – od deep techu i fintechu po healthtech i climate tech. Wiele badań pokazuje, że startupy prowadzone przez kobiety osiągają wysoką efektywność kapitału, generując duże zwroty z inwestycji przy relatywnie mniejszym finansowaniu. Kobięce zespoły często charakteryzuje bardziej zbalansowana struktura kompetencji, empatyczne przywództwo i większy nacisk na kulturę współpracy, co przekłada się na stabilniejszy rozwój organizacji²⁸.

Wzmacnia się także rola kobiet po stronie kapitału. Coraz więcej kobiet-aniołów biznesu oraz partnerek funduszy VC zmienia sposób, w jaki oceniane są projekty, ryzyko i potencjał założycieli. Obecność kobiet po stronie decydentów inwestycyjnych zwiększa różnorodność perspektyw, a w praktyce – poprawia jakość decyzji inwestycyjnych. Ekosystemy, w których kobiety mają większą reprezentację w finansowaniu, obserwują wyższy udział inwestycji w firmy zakładane przez kobiety i bardziej zrównoważony przepływ kapitału²⁹.

Kobiety mają również istotny wpływ na kulturę organizacji. Zespoły mieszane są bardziej kreatywne, szybciej adaptują się do zmian, a ich decyzje są mocniej oparte na danych i współpracy. Co więcej, kobiety częściej tworzą projekty z obszaru impact – zdrowia, edukacji, wellbeing czy ochrony środowiska – które zyskują na znaczeniu w dojrzałych ekosystemach startupowych.

Jednocześnie wciąż istnieją bariery, które spowalniają pełną aktywizację kobiet w świecie startupów. Globalny „funding gap” jest jednym z najbardziej zauważalnych – startupy zakładane przez kobiety otrzymują jedynie niewielki procent finansowania VC. Istnieją również bariery edukacyjne i kulturowe, zwłaszcza w obszarach technicznych, a dostęp do sieci kontaktów inwestycyjnych nadal bywa utrudniony³⁰.

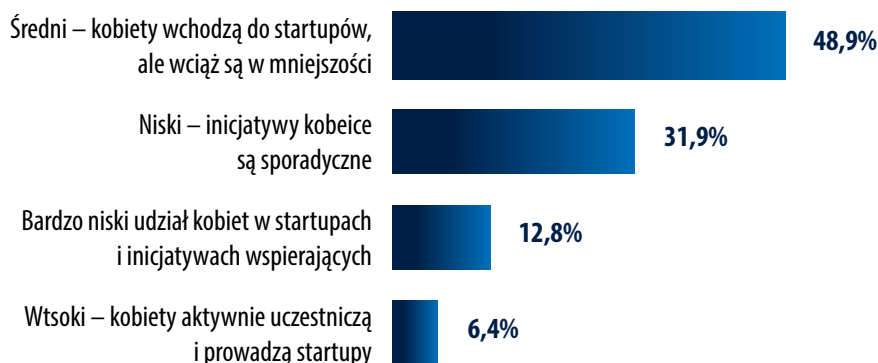
Na szczęście widać wyraźne trendy zmiany. Powstaje coraz więcej programów akceleryacyjnych, funduszy i społeczności wspierających przedsiębiorczość kobiet. Inicjatywy takie jak Women in Tech, Women in VC, Dare IT czy Tech Leaders tworzą przestrzeń do rozwoju kompetencji, budowania relacji i zwiększania pewności siebie w świecie technologii i innowacji.

W Polsce rośnie liczba kobiet budujących globalne firmy oraz aktywnie uczestniczących w rynku inwestycyjnym – zarówno jako founderki, jak i inwestorki. Ekosystem dojrzewa, a organizacje takie jak sieci aniołów biznesu, w tym COBIN Angels, coraz wyraźniej dostrzegają potencjał wynikający z większej różnorodności i zapraszają do stołu decyzyjnego nowe grupy liderów.

Rola kobiet w ekosystemie startupowym nie jest więc kwestią „dodatku” czy wypełniania luki – to fundamentalny czynnik zwiększający innowacyjność, odporność i długoterminowy sukces gospodarki opartej na nowych technologiach.

W ramach badania dotyczącego województwa zachodniopomorskiego ponad połowa respondentów oceniła rolę kobiet w ekosystemie startupowym województwa jako średnią z perspektywy ich liczebności, wskazując, że kobiety wchodzą do startupów, ale wciąż pozostają w mniejszości, co odzwierciedla 53,2% badanych. Inicjatywy kobiece uznane zostały za sporadyczne przez 25,5% uczestników badania. Bardzo niski udział kobiet w startupach i inicjatywach wspierających dostrzega 12,8% respondentów, natomiast 8,5% wskazało, że kobiety aktywnie uczestniczą w rozwoju startupów i pełnią funkcje liderów.

Wyniki wskazują na umiarkowaną obecność kobiet w lokalnym ekosystemie startupowym, gdzie dominuje postrzeganie ich roli jako średniej ze względu na liczebność (53,2% respondentów), przy sporadycznych inicjatywach kobiecych (25,5%) i marginalnym udziale w rolach liderów (8,5%). Mimo stopniowych zmian strukturalnych, aktywność kobiet pozostaje ograniczona, co potwierdza niski udział wskazywany przez 12,8% badanych.

Jak oceniasz rolę kobiet w ekosystemie startupowym województwa zachodniopomorskiego?

O potrzebie promocji roli kobiet w ekosystemie startupowym wypowiedziała się także przedstawicielka instytucji otoczenia biznesu:

Na pięć zgłoszeń mamy jedną kobietę. Chciałabym, żeby w Szczecinie powstała inicjatywa dla kobiecych startupów – konferencja, grupa wsparcia. Kobiety mają ogromny potencjał w biznesie.

Magdalena Mikołajczak

Technopark Pomerania

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- Badania międzynarodowe wskazują, że rola kobiet w ekosystemie startupowym wnosi mierzalną wartość poprzez różnorodność perspektyw, zbalansowane kompetencje i wyższą efektywność kapitałową.
- Według literatury zespoły mieszane wykazują większą kreatywność, adaptacyjność i fokus na projekty impactowe (zdrowie, edukacja, środowisko), co podnosi innowacyjność i odporność gospodarki opartej na wiedzy.
- Problemem o skali ponadregionalnej są bariery takie jak funding gap (niski odsetek kapitału VC dla kobiet), ograniczenia edukacyjne w technologiach i słaby dostęp do sieci inwestorskich, co spowalnia pełną aktywizację kobiet w startupach.
- W województwie zachodniopomorskim ponad połowa respondentów (53,2%) ocenia rolę kobiet jako średnią w perspektywie ich liczebności.
- W województwie zachodniopomorskim, inicjatywy kobiece uznano za sporadyczne (25,5%) lub bardzo niskie (12,8%), podczas gdy tylko 8,5% widzi kobiety jako aktywnych liderów, podkreślając potrzebę wzmocnienia ich aktywności.
- Wyniki badania przeprowadzonego w województwie zachodniopomorskim sugerują powolną zmianę w strukturze ekosystemu regionu, gdzie kobiety wchodzą do startupów, ale brak systemowego wsparcia ogranicza ich pełny potencjał innowacyjny.

Case studies

Województwo zachodniopomorskie posiada już rozpoznawalne przedsiębiorstwa, które skutecznie skalują działalność na rynki globalne – m.in. Huuuge Games (gaming), Tidio (SaaS), PlumResearch (data & entertainment analytics), Prosoma (digital therapeutics) czy Aerobits (avionics/UAS). Przykłady te potwierdzają, że region województwa zachodniopomorskiego może sprzyjać rozwojowi innowacyjnych spółek technologicznych.

Należy jednak zauważyć, że część startupów, które powstały w województwie zachodniopomorskim, zdecydowała się przenieść siedzibę poza region w celu poszukiwania lepszych warunków dalszego rozwoju i skalowania. Przykładem takiej migracji może być Wedding.pl – serwis ślubny, który powstał jako startup TwojaSuknia.pl w Szczecinie, a w późniejszych latach rozwój i finansowanie wiązał głównie z warszawskim rynkiem.

Ważna jest promocja projektów, które powstały lokalnie na Pomorzu Zachodnim. Historie sukcesu pokazują nowym founderom w wymiarze lokalnym, że województwo zachodniopomorskie stanowi dobry ośrodek rozwoju innowacji i technologii. Odwoływanie się do konkretnych case studies – zarówno sukcesów, jak i napotkanych wyzwań – pomaga lepiej zrozumieć realny potencjał ekosystemu oraz typowe ścieżki rozwoju firm technologicznych. Poniżej przedstawiono zestaw case studies z regionu oraz spoza regionu, które ilustrują możliwości skalowania i rozwoju startupów.

Prosoma

Prosoma to spółka z branży medtech, pochodząca ze Szczecina. Prosoma oferuje cyfrowe terapie dla pacjentów onkologicznych. Założycielem i CEO firmy jest Marek Ostrowski. Jak deklaruje founder, spółka od początku była projektowana z myślą o ekspansji międzynarodowej: *Dziś Prosoma jest firmą o międzynarodowym charakterze, działającą na wielu rynkach. Od samego początku wiedzieliśmy, że to nie jest projekt na rynek lokalny. W tym obszarze technologicznym trzeba myśleć globalnie od pierwszego dnia.*

Pomimo globalnych ambicji, Prosoma zachowuje silne związki z regionem, wykorzystując jego specyficzne atuty. Spółka na wczesnym etapie rozwoju skutecznie pozyskała finansowanie z lokalnych źródeł, co było kluczowe w najbardziej ryzykownej fazie. Marek Ostrowski podkreśla: *Dużo pieniędzy na wczesnym etapie dostaliśmy z regionu, na przykład pieniądze na etapie pre-seed i najbardziej ryzykowny okres dostaliśmy z programu Alfa, który był wspierany przez NCBR. Dodatkowo, udało się pozyskać środki z funduszu zarządzanego przez Black Pearls, dedykowanego dla województwa zachodniopomorskiego.*

Bliskość geograficzna Niemiec i związane z nią kompetencje językowe stanowią przewagę, którą firma aktywnie wykorzystuje: *Dzisiaj w Szczecinie zatrudniamy ludzi, którzy mówią po niemiecku i rozumieją ten niemiecki rynek. Bo to jest przewaga. Szczecin to jest rynek, na którym można znaleźć zasoby do rozwoju spółek technologicznych, więc to wykorzystujemy.* Dotyczy to m.in. zespołów Customer Support i Controllingu finansowego.

Podstawowym produktem Prosomy jest Living Well, certyfikowana aplikacja medyczna służąca do psychoonkologicznego wsparcia pacjentów z chorobami nowotworowymi. Pomaga ona pacjentom redukować lęk i stres oraz znacząco poprawia jakość ich życia, co potwierdziły badania kliniczne. Model biznesowy opiera się na sprzedaży certyfikowanych wyrobów medycznych refundowanych przez płatników systemu opieki zdrowotnej oraz ubezpieczycieli (kasy chorych), a nie bezpośrednio przez pacjentów. Sukces komercyjny firmy jest ściśle związany z uzyskaniem refundacji dla produktu Living Well na rynkach zagranicznych.

Spółka początkowo rozwijała się w ekosystemie funduszy VC: zachodniopomorskiego POMERANGELS ASI SA oraz krajowych, w tym YouNick Mint, Simpact Ventures, RST Ventures for Earth. Inwestycje w spółkę dokonali także prywatni aniołowie biznesu, w tym inwestorzy klubu aniołów biznesu COBIN Angels. Dzięki wykorzystaniu atutu geograficznego – bliskości do Niemiec i relacji inwestorskich, szybko wyszła poza zakres regionalny. Prosoma jest startupem globalnym, którego głównym rynkiem zbytu jest Region DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria). Sukcesem jest podpisanie kontraktów z ponad 30 kasami chorych w Niemczech, co uczyniło Living Well produktem refundowanym i znacząco zwiększyło dostępność dla pacjentów. Firma aktywnie przygotowuje się również do wejścia na rynek Stanów Zjednoczonych (USA) oraz Azji.

Prosoma jest przykładem startupu, który skutecznie łączy kapitał prywatny z publicznymi grantami na badania i rozwój, co pozwoliło jej na szybką i gruntowną walidację technologii. Firma pozyskała blisko 40 milionów złotych w rundach inwestycyjnych od funduszy Venture Capital, takich jak Impact Ventures, Verge HealthTech Fund, CRB Inverbio i Smartlink Partners, co miało na celu skalowanie międzynarodowe. Ważnym elementem rozwoju technologicznego były również obszerne dotacje publiczne. Prosoma uzyskała wsparcie z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (POIR), w tym ponad 4 mln zł z funduszy UE na rozwój „Platformy Terapii Cyfrowej Prosoma”, a także pokaźną kwotę prawie 7 mln zł z funduszy unijnych na projekt „SNMGP”, koncentrujący się na opracowaniu platformy do tworzenia narracyjnych mikrogier poważnych na potrzeby mobilnych terapii osób w kryzysie psychicznym. Rozszerzając ofertę, firma otrzymała również ponad 120 tys. zł z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na „Opracowanie cyfrowej interwencji psychoterapeutycznej skierowanej do mężczyzn po diagnozie onkologicznej”. Ponadto, dzięki wsparciu Krajowego Planu Odbudowy (KPO) i Agencji Badań Medycznych (ABM), Prosoma pracuje nad modulem Living Well Monitor. Kwota ponad 70 ty. zł pozyskana z funduszy UE została przeznaczona na wsparcie internacjonalizacji projektu „Rozwój Eksportu Living Well – World Health Expo Dubaj 2026”, czyli na prezentację projektu na globalnym wydarzeniu poświęconym innowacjom w ochronie zdrowia.

Oprócz kapitału Venture Capital, rozwój i innowacyjność ProsoMy były intensywnie wspierane przez wielomilionowe granty B+R z funduszy Unii Europejskiej (głównie POIR i EFRR), przeznaczone na budowę i rozszerzenie cyfrowej platformy terapeutycznej oraz na zaawansowane projekty (np. SNMGP). Dofinansowanie z Krajowego Planu Odbudowy (KPO) i Agencji Badań Medycznych (ABM) pomogło natomiast w rozwoju nowych modułów i międzynarodowej komercjalizacji, m.in. poprzez prezentację projektu na World Health Expo w Dubaju – na globalnym wydarzeniu poświęconym innowacjom w ochronie zdrowia.

Tidio

Tidio to platforma w modelu subskrypcyjnym (SaaS), która pomaga firmom dbać o relacje z klientami. Łączy w sobie czat na żywo z nowoczesnymi botami i własną sztuczną inteligencją – Lyro. Celem jest automatyzacja obsługi klienta i zwiększenie sprzedaży, pozwalając na obsłużenie większości zapytań bez konieczności angażowania pracowników. Model biznesowy Tidio jest oparty na Freemium, darmowa wersja przyciąga setki tysięcy małych i średnich firm, a płatne subskrypcje oferują dostęp do zaawansowanych funkcji, automatyzacji i sztucznej inteligencji.

Startup został założony w 2014 roku w Szczecinie przez Tytusa Gołasa oraz Marcina Wiktora i rozwijał się jako inicjatywa prywatna. Pochodzenie i silne powiązania regionalne z województwem zachodniopomorskim są częścią tożsamości Tidio, choć od początku nastawienie założycieli skierowane było globalnie: *Od początku nie mieliśmy dużego fokusu na to, żeby bardzo mocno działać lokalnie. Zawsze mieliśmy szerokie spojrzenie i myśleliśmy raczej o rynku międzynarodowym niż o byciu wyróżnianym lokalnie*, powiedział Olgierd Potrykus (Tidio). Startup jest wyróżniany w lokalnym środowisku biznesowym: Tytus Gołas brał udział w cyklu „Historie sukcesu” organizowanym przez Polską Fundację Przedsiębiorczości i portal wSzczecinie.pl, co silnie podkreśla jego związek z lokalnym środowiskiem.

Tytus Gołas jest często określany jako „przedsiębiorca ze Szczecina”, a pomimo globalnej ekspansji, Tidio utrzymuje swoją główną siedzibę w tym mieście, przyczyniając się do rozwoju lokalnego rynku pracy i ekosystemu technologicznego. W początkowej fazie rozwoju, Tidio brało udział w regionalnych inicjatywach, takich jak konkurs Business Mixer w 2014 roku. Według relacji zespołu kluczowe było wsparcie uzyskane w ramach programu Incredibles:

Program InCredibles był przełomowy – dał nam ogromny rozgłos w całej Polsce i połączył nas z founderami, którzy byli na dużo dalszym etapie rozwoju niż my.

Olgierd Potrykus

Tidio

To właśnie rozmowy z doświadczonymi founderami stanowiły o przewadze uzyskanej przez Tidio, zgodnie z relacjami zespołu:

Najbardziej wartościowe były rozmowy z founderami, którzy sami przeszli drogę od zera, mieli już spółki giełdowe albo doświadczenie z Y Combinator. To było dużo bardziej namacalne niż rozmowy z doradcami czy konsultantami. Rozmowa z kimś, kto zjadł zęby na budowaniu sprzedaży w Stanach, była bezcenna.

Olgierd Potrykus

Tidio

Tidio jest globalnym graczem, a z jego produktów korzysta ponad 300 000 firm na całym świecie. Największym rynkiem zbytu są Stany Zjednoczone (USA), a także kraje o silnym sektorze e-commerce. Platforma jest ściśle zintegrowana z głównymi systemami, takimi jak Shopify, WordPress i PrestaShop.

Sukces Tidio jest potwierdzany przez globalne rankingi. Firma regularnie pojawia się jako Leader lub High Performer w kategoriach Live Chat i Chatbot Software w międzynarodowych zestawieniach platformy G2, opartych na recenzjach użytkowników. W przeszłości była również uwzględniana w programach rozwojowych: prestiżowym rankingu Deloitte Technology Fast 500 EMEA jako jedna z najszybciej rozwijających się firm technologicznych oraz było jednym z pięciu finalistów pierwszej edycji ogólnopolskiego programu akcelacyjnego InCredibles Sebastiana Kulczyka.

PeryView

PeryView to przykład wczesnego etapu startupu healthtechowego z siedzibami w Szczecinie (Polska) i Berlinie (Niemcy), rozwijającego aplikację do samodzielnych testów pola widzenia (perymetrii) bez specjalistycznego sprzętu klinicznego. Projekt adresował kluczową lukę w diagnostyce okulistycznej – wczesne wykrywanie ubytków pola widzenia spowodowanych jaskrą, udarami, starczą degeneracją plamki czy innymi schorzeniami, które przez lata rozwijają się niezauważalnie, bo mózg kompensuje braki. Startup powstał z osobistego doświadczenia współzałożyciela-programisty po udarze, który stworzył prototyp ujawniający ubytki pominięte w szpitalnym badaniu perymetrem – to historia organicznego bootstrappingu opartego na walidacji problemu realnymi testami.

Pierwszy prototyp powstał dlatego, że nasz późniejszy co-founder sam miał problem z widzeniem po udarze. Badanie perymetryczne w szpitalu wyszło jako prawidłowe, mimo że on ewidentnie wiedział, że czegoś nie widzi. Zrobił więc bardzo prosty prototyp na ekranie komputera i dopiero na tej podstawie udało się zidentyfikować konkretny ubytek.

dr Hubert Dyba

PeryView

Aplikacja symulowała kliniczne badanie: użytkownik koncentruje wzrok na ekranie komputera (min. 15-16 cali), reaguje na pojawiające się punkty dookoła, generując precyzyjne raporty pola widzenia zapisywane w chmurze i dostępne dla lekarzy. Rozwiązanie było intuicyjne, przeglądarkowe (cross-platformowe) i dostępne w zaciszu domowym, umożliwiając regularne testy bez kolejek NFZ (tylko 2-3 badania rocznie) czy stresu gabinetu. Grupa docelowa: osoby zdiagnozowane pod opieką lekarzy oraz w grupach ryzyka (np. dziedziczna jaskra), pozycjonowane jako narzędzie prewencyjne wspierające szybką interwencję medyczną, nie jako zamiennik diagnostyki.

Testy z pacjentami gabinetów optycznych i optometrystami (w tym z Politechniki Wrocławskiej) potwierdziły wysoką dokładność i precyzję w porównaniu z perymentrami klinicznymi, z pozytywnymi recenzjami od naukowców optyki. Model biznesowy zakładał B2B (subskrypcje dla salonów optycznych jako rozszerzenie oferty i budowa lojalności klientów) lub B2C (indywidualne subskrypcje domowe), unikając kosztownej certyfikacji medtech (setki tys. zł na badania kliniczne) poprzez pozycjonowanie jako narzędzie wspierające. Rozwój finansowany bootstrappingiem i grantami z berlińskiej inkubacji; prowadzono także zaawansowane rozmowy o 200 tys. zł finansowania z jednym ze szczecińskich funduszy, ale inwestycja nie została sfinalizowana.

Projekt był bootstrapowany, a dodatkowym źródłem finansowania była inkubacja w Berlinie. Tam przez kilka miesięcy mieliśmy granty, które pozwalały zespołowi skupić się na rozwoju produktu. Doszliśmy też do etapu rozmów z funduszami VC, w tym ze szczecińskim funduszem, gdzie rozmowy były bardzo zaawansowane.

dr Huber Dyba

PeryView

Projekt zatrzymał się na etapie proof-of-concept z powodu twardego feedbacku od klinicznych okulistów, którzy uznali rozwiązanie za „niewiarygodne” bez rygoru medycznego – mimo entuzjazmu optometrystów i naukowców. W kontekście ekosystemu otrzymane wsparcie systemowe było ograniczone: brak grantów dla osób czy mentoringu od founderów czy masowych meetupów z inwestorami/funduszami. Wykorzystano jednak networking poprzez lokalne eventy miejskie w Szczecinie i bliskość Berlina, ułatwiające inkubację.

PeryView ilustruje wyzwania early-stage healthtech: potrzeba product-market fit w regulowanej branży przewyższyła lokalne wsparcie.

Największą barierą w naszym przypadku była branża. Okuliści byli bardzo sceptyczni wobec narzędzia, które nie było certyfikowanym urządzeniem medycznym. Mimo że optometryści i naukowcy oceniali rozwiązanie bardzo pozytywnie, negatywny feedback kluczowych opinii liderów zadecydował o zakończeniu projektu.

dr Hubert Dyba

PeryView

Petsy

Petsy powstało w 2020 r. z inicjatywy Michała Wojewody i Bartosza (Bartka) Soboty jako cyfrowy marketplace łączący właścicieli zwierząt domowych z lokalnymi, weryfikowanymi petsitterami. Platforma działa w modelu C2C (consumer-to-consumer), umożliwiając przeglądanie profili opiekunów i rezerwację usług takich jak noclegi, spacer czy wizyty domowe, a opiekunom daje narzędzia do pozyskiwania i obsługi klientów. Każda rezerwacja objęta jest pakietem Petsy Care (ubezpieczenie OC, pomoc weterynaryjna, wsparcie behawiorysty), co podnosi standard bezpieczeństwa i odróżnia spółkę od prostych ogłoszeniowych serwisów.

Pierwsze środki publiczne startup pozyskał w ramach programu Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej: *Przeszliśmy skomplikowany proces formalny, ale dało nam to solidny zastrzyk gotówki. Znaczenie finansowania zewnętrznego jest istotne, ale podobnie jak eksperci, przedstawiciele Petsy podkreślają, że poziom wymogów formalnych powinien być dostosowany do oferowanego wsparcia:*

Myślmy o przyjrzeniu się środkom publicznym, w tym tzw. Boosterom, ale poziom finansowania jest nieadekwatny do stawianych wymagań formalnych. Wiemy, ile to kosztuje wysiłku – trzeba zainwestować własne zasoby, żeby w ogóle móc się ubiegać.

Bartek Sobota

Petsy

W 2024 r. Petsy zamknęło pierwszą rundę finansowania, pozyskując ponad 1,1 mln euro od ponad 30 aniołów biznesu, w tym m.in. Piotra Wawrysiuka (założyciela PsiBufet) oraz inwestorów związanych z siecią COBIN Angels. Kapitał przeznaczono na wzmocnienie pozycji lidera rynku pet-sittingu w Polsce, rozwój platformy oraz ekspansję zagraniczną, przede wszystkim wejście na rynek czeski i przygotowanie skalowania na kolejne rynki europejskie. Ta runda była szeroko komentowana w mediach jako przykład rosnącej dojrzałości polskiego rynku inwestycji na wczesnym etapie i zainteresowania segmentem PetTech. Wielu spośród inwestorów to aktywni uczestnicy warszawskiego ekosystemu startupowego: *W Warszawie inwestorzy już słyszeli o możliwości inwestycji w startupy i formach prawnych jak convertible notes czy innych. Można mówić o tym, że warszawski rynek anielski jest już dojrzały, dlatego ponad połowa naszych angeli to osoby z Warszawy.* Finansowanie na dalszy rozwój pozyskano także dzięki sieci networkingowej founderów:

Pomógł nam nasz dobry network, mieliśmy dobre relacje z potencjalnymi inwestorami, znaleźmy ludzi, którzy nam zaufali i zainwestowali w Petsy.

Bartek Sobota

Petsy

W momencie pozyskania rundy anielskiej Petsy miało ponad 90 tys. zarejestrowanych użytkowników oraz ponad 3 tys. zweryfikowanych opiekunów, którzy przechodzą trzystopniowy proces selekcji z wywiadem behawiorysty włącznie. Platforma działała wówczas w około 40 miastach w Polsce i czterech miastach w Czechach, a tylko w lipcu odnotowała ponad 2 tys. zrealizowanych usług. Rozwój produktu obejmuje nie tylko sam marketplace, ale też systemowo wbudowane bezpieczeństwo transakcji oraz elementy data science, które mają wspierać dopasowanie właścicieli do opiekunów i planowaną dalszą skalę. Dzięki finansowaniu Petsy rozpoczęło ekspansję od rynku czeskiego, wchodząc tam do kilku miast i testując model na kolejnym rynku Europy Środkowo-Wschodniej. Jednocześnie spółka komunikuje strategię wejścia do regionu DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), który odpowiada za ok. 25,0% europejskiego rynku petsittingu i jest postrzegany jako kluczowy krok w budowie pozycji ponadnarodowej. Zespół pracuje także nad kolejną rundą finansowania ukierunkowaną na rozbudowę działu data science i dalszą internacjonalizację, co wpisuje Petsy w grono polskich firm technologicznych, które zamierzają budować wartość poza rynkiem krajowym.

Triverna

Triverna to startup z województwa zachodniopomorskiego, działający w sektorze Travel Tech i e-commerce, który specjalizuje się w sprzedaży wyselekcjonowanych, luksusowych pobytów hotelowych. Założycielem i CEO firmy jest Marcin Dąbrowski. Siedziba firmy znajduje się poza województwem zachodniopomorskim, jednakże firma posiada silne powiązania kapitałowe z tym regionem.

Triverna pozyskała znaczącą inwestycję od Funduszu Jeremie Seed Capital województwa Zachodniopomorskiego FIZ, zarządzanego przez IQ Pomerania. Była to kluczowa runda finansowania mająca na celu wsparcie szybkiego rozwoju startupu, w tym ekspansji na rynki zagraniczne. Ponadto, model biznesowy Triverny, oparty na ofertach hotelowych, generuje stałe obroty w regionie dzięki szerokiej współpracy z licznymi hotelami i kurortami zlokalizowanymi w pasie nadmorskim województwa (m.in. Kołobrzeg, Świnoujście, Międzyzdroje).

Model biznesowy Triverny opiera się na idei zamkniętego klubu zakupowego (flash sales) w segmencie turystycznym. Platforma oferuje klientom, po rejestracji, ekskluzywne, limitowane czasowo oferty pobytów w wysokiej klasy hotelach i kurortach. Usługa działa na modelu prowizyjnym, negocjując głębokie zniżki i dodatkowe korzyści (jak np. pakiety SPA czy wyżywienie), które są kluczem do generowania powtarzalnej sprzedaży i budowania lojalności. Głównym rynkiem zbytu Triverny jest Polska, gdzie plasuje się jako czołowy gracz w segmencie ekskluzywnych rezerwacji hotelowych. Oferta platformy obejmuje zarówno najlepsze obiekty w kraju, jak i popularne kierunki wypoczynkowe w Europie.

Jako firma z sektora e-commerce zorientowana na szybkie generowanie przychodów, Triverna skupiała się głównie na kapitale prywatnym. Firma pozyskała wsparcie od polskich funduszy Venture Capital, w tym m.in. od Internet Investment Fund (IIF) oraz wspomnianego regionalnego funduszu Jeremie Seed Capital, na rozwój technologii i marketing.

Aerobits

Aerobits to firma z sektora High-Tech i Aeronautyki, która jest przykładem udanego akademickiego spin-offu wywodzącego się z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie (ZUT). Założycielami i kluczowymi twórcami technologii są dr hab. inż. Rafał Osypiuk prof. ZUT oraz mgr inż. Mateusz Spychała. Technologia Aerobits opiera się na pracach badawczych prowadzonych w Katedrze Systemów Elektronicznych i Telekomunikacyjnych ZUT.

Aerobits to firma silnie zakorzeniona w województwie zachodniopomorskim. Siedziba spółki znajduje się w Szczecinie, stanowiąc rdzeń jej działalności badawczo-rozwojowej. Firma powstała w wyniku komercjalizacji wyników badań naukowych prowadzonych na Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym (ZUT). To powiązanie zapewnia stały dostęp do wiedzy, kadr inżynierskich oraz zaplecza laboratoryjnego, co jest typowe dla innowacyjnych przedsięwzięć typu deep tech.

Na wczesnym etapie rozwoju, firma korzystała ze wsparcia regionalnego ekosystemu innowacji. Aerobits było inkubowane w Akademickim Inkubatorze Przedsiębiorczości (AIP) działającym przy Regionalnym Centrum Innowacji i Transferu Technologii (RCiITT) Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie (ZUT). W ramach inkubacji firma otrzymała wsparcie w postaci udostępnienia biura, doradztwa w zakresie komercjalizacji, ochrony własności intelektualnej i umiędzynarodowienia, co było kluczowe dla komercjalizacji technologii ADS-B.

Aerobits działa w modelu B2B (Business-to-Business), dostarczając innowacyjne, miniaturowe i ultralekkie komponenty sprzętowe i programowe niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu bezzałogowych statków powietrznych (BSP), czyli dronów. Głównym produktem są transpondery ADS-B (Automatic Dependent Surveillance-Broadcast), które umożliwiają dronom bycie widzianymi przez tradycyjne lotnictwo i cywilną kontrolę ruchu lotniczego (ATC). Model ten opiera się na sprzedaży zaawansowanych technologicznie układów i modułów radiowych (OEM) producentom dronów, operatorom flot oraz firmom zajmującym się zarządzaniem ruchem powietrznym (UTM).

Kluczowym rynkiem zbytu dla Aerobits jest rynek narodowy, a priorytetem firmy jest rozwój systemu monitorowania przestrzeni powietrznej w Polsce. Ich technologia ma potencjał, aby stać się światowym standardem w zakresie świadomości sytuacyjnej dla bezzałogowego ruchu lotniczego, znajdując zastosowanie w systemach UTM na całym świecie. Największymi klientami są instytucje rządowe: agencje lotnictwa cywilnego, Polska Agencja Żeglugi Powietrznej, DFS (niemiecki odpowiednik PAŻP), FAA czy CAAS w Singapurze. Innowacyjność Aerobits została potwierdzona na are-

nie międzynarodowej, czego dowodem jest zdobycie aż trzech prestiżowych nagród w konkursie European Satellite Navigation Competition (ESNC), w tym I miejsca w Poland Challenge oraz wyróżnienia w kategorii UAV Challenge.

Jako startup typu deep tech, Aerobits pozyskiwał kapitał na rozwój i skalowanie z różnych źródeł, w tym z funduszy Venture Capital (np. YouNick Mint) oraz ze środków publicznych. Firma jest aktywnym beneficjentem funduszy unijnych, co podkreśla jej strategiczne znaczenie dla regionu i kraju. Aerobits otrzymał wsparcie z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) w ramach programu BRIDGE Alfa oraz realizuje znaczące projekty badawczo-rozwojowe (B+R) współfinansowane z Regionalnych Programów Operacyjnych. Przykładem jest projekt dotyczący systemów infrastruktury naziemnej, dofinansowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027 (FEPZ).

6

Podsumowanie rozmów z przedstawicielami ekosystemu startupowego województwa zachodniopomorskiego

W listopadzie i grudniu 2025 roku przeprowadzono serię wywiadów pogłębionych oraz rozmów foku-
sowych z przedstawicielami środowiska startupowego województwa zachodniopomorskiego. Prze-
prowadzono 13 wywiadów pogłębionych i grupy fokusowe z udziałem 12 przedstawicieli ekosystemu
z Pomorza Zachodniego i z Polski. Respondentami byli founderzy, inwestorzy, naukowcy, reprezen-
tanci instytucji otoczenia biznesu oraz osoby zaangażowane w rozwój regionalnych inicjatyw inno-
wacyjnych. Z ich wypowiedzi wyłania się diagnoza ekosystemu, który posiada znaczący potencjał, ale
funkcjonuje w sposób nieskoordynowany, fragmentaryczny i obciążony lukami kompetencyjnymi.

Fragmentaryczność działań jako główna bariera systemowa

Najczęściej powracającym wątkiem rozmów była rozproszona struktura ekosystemu, w którym po-
szczególne instytucje, programy i inicjatywy funkcjonują jak niezależne wyspy. Brakuje spójnej stra-
teгии, stałej koordynacji i logicznej ścieżki wsparcia dla startupów. Wielu rozmówców podkreślało, że
działania realizowane przez różne podmioty często powstają równolegle, bez powiązań i bez świadomo-
ści, co robią inni. Jeden z founderów wskazał: *Nie wiadomo, kto się czym zajmuje. Szukając wsparcia,
trafiam na kilka podobnych inicjatyw, ale żadna nie prowadzi do kolejnego kroku.*

Rozwiązaniem tego problemu może okazać się ustanowienie Lidera i Koordynatora Ekosystemu:

*Nie ma w Szczecinie współpracy instytucji. Żaden podmiot nie chciał połączyć sił choćby po to,
by wspólnie aplikować do Laboratorium Innowatora. Trzeba stworzyć jedno zachodniopomorskie
konsorcjum, które będzie działało razem, a nie każda jednostka osobno.*

Paweł Żebrowski

Do More! Business Advisory

*Siedzę w nauce, w grantach, w finansowaniu, a mimo to nie mam pojęcia, jakie są realne instru-
menty wsparcia innowacji MedTech w województwie. Mówię tu o instytucjach, które mogłyby
mnie połączyć z kapitałem inwestycyjnym. Jeżeli ja tego nie wiem, to ludzie, którzy są dalej od
tego świata, po prostu się poddadzą.*

dr hab. n. med., prof. PUM Tomasz Wojdacz

Pomorski Uniwersytet Medyczny

*Mamy mnóstwo instytucji, ale żadna nie prowadzi startupów kompleksowo. Brakuje miejsca, któ-
re naprawdę łączy wszystkie nici -nie po to, że trzeba 'robić wsparcie', ale po to, żeby były efekty.*

Marcin Kaczmarek

ICT Pomorze Zachodnie, Consileon Polska

Potrzebujemy wspólnej grupy leaderskiej – ludzi z technoparku, uczelni, urzędów i instytucji projektowych. Nie jednej osoby-lidera, ale grupy, która działa wspólnie dla dobra miasta i województwa.

Magdalena Mikołajczak

Technopark Pomerania

Konsekwencją jest chaos informacyjny, w którym zarówno początkujący przedsiębiorcy, jak i bardziej zaawansowane zespoły nie potrafią zorientować się, dokąd powinni się zgłosić na danym etapie rozwoju. Przedstawiciel instytucji otoczenia biznesu obrazował to wprost: *Dla startupu to jest labirynt. Każdy program działa osobno, nie ma połączeń między nimi. Wszystko wygląda jak rozrzucone elementy układanki, której nikt nie składa.*

Nie ma miejsca, które pokieruje startupem od początku do końca. Brakuje łączenia wszystkich elementów w jedną profesjonalną ścieżkę.

Andrzej Kołodziejczyk

Polska Fundacja Przedsiębiorczości

Fragmentaryzacja działań przekłada się nie tylko na dezorientację, lecz także na marnowanie zasobów i brak efektu skali. Jak zauważył jeden z inwestorów: *Każdy robi coś osobno, czasem nawet dublując działania. To blokuje rozwój, zamiast go przyspieszać.* Brak systemowej koordynacji sprawia, że inicjatywy nie tworzą wartości dodanej, a w opinii kilku respondentów prowadzi to do sytuacji, w której ekosystem staje się „archipelagiem projektów”, a nie spójnym organizmem. Founder spółki technologicznej podsumował to najdobitniej: *Ekosystem nie może być zbiorem przypadkowych projektów. Bez kierunku i koordynacji nikt nie wie, w jaką stronę to wszystko zmierza.*

Ekspert zwrócił uwagę na potrzebę stworzenia wspólnej wizji i skonkretyzowanej listy celów, które zastąpią wydarzenia skupione wyłącznie na współpracy:

Czy synergia jest celem samym w sobie? Nie jest celem, jest środkiem, jest jednym z elementów, natomiast na pewno nie jest celem, więc zastanawiamy się jak jakie mamy cele, co chcemy osiągnąć.

Michał Twardochleb

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

Po latach pojedynczych inicjatyw i efektownych, lecz często mało efektywnych projektów publicznych, potrzebujemy w końcu długofalowej strategii, która obejmie całą ścieżkę rozwoju przedsiębiorców technologicznych. Od początkującej osoby z pomysłem na startup, przez foundera, który waliduje MVP, po skalowanie firmy i ekspansję zagraniczną. Kluczowe dla zbudowania efek-

tywnego ekosystemu startupowego jest to by jego liderami byli lokalni przedsiębiorcy technologiczni oraz Ci którzy realnie go z nimi od lat budują, a pozostali aktorzy w tym urzędy wspierali realizację tych działania.

Maciej Jankowski

Netcamp

Każdy robi wszystko. Potrzebna jest logiczna ścieżka, kto się czym zajmuje. Bez tego startup błądzi, a instytucje dublują swoje działania.

Marcin Kaczmarek

Klaster ICT Pomorze Zachodnie, Consileon Polska

Niedostateczna profesjonalizacja instytucji publicznych i programów wsparcia

Rozmówcy wielokrotnie podkreślali, że instytucje świadczące usługi wsparcia startupów nie dysponują wystarczającą wiedzą rynkową i doświadczeniem praktycznym. Programy akcelerycyjne, konkursy czy działania informacyjne określano jako zbyt ogólne lub prowadzone bez jasnych celów. Jeden z founderów zwracał uwagę: *Samo mówienie o innowacjach nie powoduje innowacji. To musi być realny impuls, nie kolejna konferencja.*

Na prezentacjach Szczecin_UP widać niedoświadczenie. Ci ludzie chcą, ale brakuje profesjonalizmu instytucjonalnego i podejścia komercyjnego.

Andrzej Kołodziejczyk

Polska Fundacja Przedsiębiorczości

Ogromny potencjał jest w firmach, które od lat utknęły na poziomie miliona złotych przychodu i nie wiedzą, jak go przebić. To nie pieniądze są problemem, tylko brak ukierunkowanej, praktycznej pomocy – kogoś, kto zna operacyjne wyzwania i potrafi poprowadzić founderów krok po kroku – mówi Michał Lew (Milky Moments) oraz w dalszej części wypowiedzi: Najcenniejsza wiedza jest w głowach głównych inżynierów, prawników, marketingowców prowadzących realne budżety. To oni powinni być dostępni dla przedsiębiorców. Generyczne szkolenia i konferencje nie rozwiązują żadnego prawdziwego problemu.

Często poruszonym aspektem było tworzenie inicjatyw, programów wsparcia bazując na rekomendacjach praktyków oraz osób z doświadczeniem rynkowym. Pojawiły się głosy:

Z mojej perspektywy podstawową rekomendacją byłoby [...] stworzenie wspólnej inicjatywy, która nie będzie zarządzana z poziomu urzędu [...] tylko przez osoby, które po prostu się na tym znają.

Paweł Żebrowski

Do More! Business Advisory

Pojawiały się również komentarze dotyczące jakości ocen projektów, profesjonalizmu jury, a także braku osób, które mogłyby realnie pokierować startupem w krytycznych momentach jego rozwoju. Zdaniem wielu respondentów, część inicjatyw jest projektowana z perspektywy administracyjnej, a nie potrzeb rynkowych. Tomasz Wojdacz z Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego podkreślił: *Problemem nie jest prawo ani polski system jako taki. Problemem jest brak ekspertyzy. System da się wykorzystać do budowania MedTech i Biotech (nam się to udaje), ale tylko wtedy, gdy rozumie się mechanizmy biznesowe.*

O jakości programów akceleratorycznych wypowiadali się także przedstawiciele instytucji otoczenia biznesu i founderzy startupów:

Obecne programy akceleratoryczne i mentoringowe to w dużej mierze pozory – nie trafiają do rzeczywistych startupów i nie dają narzędzi do wzrostu. Potrzeba prawdziwych, profesjonalnych programów rozwojowych, otwierających międzynarodowy network, a nie eventów z udziałem celebrytów, których celem jest odpowiednio duża liczba uczestników

oraz w dalszej części wypowiedzi:

Pomorze Zachodnie oraz Szczecin potrzebują inkubator z prawdziwego zdarzenia – miejsca, które nie będzie przeszkloną fasadą, kierowaną do ograniczonej grupy odbiorców, tylko zapleczem merytorycznym dla startupów oraz wynalazców. Gotowe modele leżą na stole, wystarczy sięgnąć po doświadczenia takich ekosystemów jak berliński.

Konrad Frontczak

Zachodniopomorskie Centrum Innowacji

Niska widoczność sukcesów i ograniczona kultura przedsiębiorczości

W niemal wszystkich rozmowach powracał również motyw braku lokalnych historii sukcesu, które mogłyby inspirować nowych przedsiębiorców. Respondenci wskazywali, że w regionie brakuje startupów, które w sposób naturalny stałyby się punktami odniesienia i inspiracją dla młodych twórców. Jak ujęli to przedstawiciele ekosystemu: *Nie mamy przykładów, które pokazałyby, że ta droga ma sens. A bez takich sygnałów trudno budować kulturę startupową.*

...w naszym regionie wydaje mi się, że bardzo istotną barierą jest to, że tych startupów po prostu nie ma.

Michał Twardochleb

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

Jeżeli mówimy o Medtechu i Biotech – zdefiniowanym jako biznesie opartym na własności intelektualnej, to musimy jasno powiedzieć, że ten biznes w zasadzie w województwie nie istnieje. Ja nie znam startupów opartych na własności intelektualnej wygenerowanej na naszych uczelniach, które odniosłyby krajowy albo międzynarodowy sukces komercyjny w biznesie medycznym.

dr hab. n. med., prof. PUM Tomasz Wojdacz

Pomorski Uniwersytet Medyczny

Nie ma spektakularnych lokalnych przykładów sukcesu, które zachęcałyby do budowania startupów. Przydałyby się regularne wydarzenia networkingowe, które stopniowo angażują środowisko.

Wojciech Faszczeniowski

Angel Investor, C-level executive

Eksperti wskazują na potrzebę promocji regionalnych startupów, które mogą stanowić o budowie pozytywnego wizerunku realizacji projektów innowacyjnych i inspirować do działania:

Na wydarzeniach nie pokazuje się startupów z regionu, nie pokazuje się dobrych przykładów lokalnych firm. A to właśnie one powinny być tym bodźcem rozwojowym dla całego ekosystemu.

Michał Twardochleb

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

Trzeba zachęcić młodych ludzi, żeby nie wyjeżdżali od razu po studiach, tylko, żeby spróbowali zacząć pracować nad startupem. Trzeba poprosić mentorów, żeby zainspirowali młodych, żeby chwycić ich za serce. Warto pokazać alternatywę dla pracy w korporacji.

Bartek Sobota

Petsy

Potrzebę promocji lokalnych pozytywnych przykładów w zakresie budowania innowacji podkreślają także przedstawiciele administracji publicznej:

Powstaje u nas oddolnie hub firm medycznych. Ten obszar jest w skali województwa bardzo perspektywiczny. Trzeba zacząć go szerzej pokazywać.

Paweł Szeremet

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

Niewykorzystany potencjał geograficzny i międzynarodowy

Wielu respondentów podkreślało, że region posiada unikalny atut – położenie w bezpośredniej bliskości Berlina i rynku niemieckiego, a także rosnącą obecność firm medycznych i technologicznych. Jednak współpraca międzynarodowa oceniana jest jako sporadyczna i niesystemowa. Jeden z founderów technologicznych mówił: *Jeśli ktoś myśli o wejściu na rynek niemiecki, Szczecin jest świetnym miejscem. Tylko ktoś musi zacząć to strategicznie wykorzystywać.*

Zaletą Szczecina na pewno jest bliskość Niemiec, no i to jest to, że dużo ludzi mówi po niemiecku, rozumie ten niemiecki rynek, wie jak się na nim poruszać.

przedstawiciel ekosystemu startupowego

Zwracano również uwagę, że startupy bardzo rzadko korzystają z wizyt studyjnych czy misji zagranicznych, a instytucje wspierające nie rozwijają programów partnerstw międzynarodowych w sposób odpowiadający potencjałowi regionu. Aktywna integracja z zagranicznym kapitałem może stanowić przewagę konkurencyjną dla startupów i pozwolić im pozyskać źródło sprawdzonych praktyk:

Natomiast moim zdaniem jednym z większych atutów regionu i Szczecina jest bliskość Berlina pod kątem pewnego rodzaju dobrych praktyk pod kątem jednak rozwiniętego ekosystemu startupowego. Akurat w Berlinie na pewno jest bardzo dużo dobrych praktyk.

Paweł Żebrowski

Do More! Business Advisory

Jesteśmy 1,5 godziny od jednego z najważniejszych ekosystemów startupowych Europy. A współpraca praktycznie nie istnieje. To niewykorzystana przewaga, która powinna być rozwinięta systemowo.

dr Hubert Dyba

adiunkt Zachodniopomorska Szkoła Biznesu

Potencjał związany z Berlinem i Skandynawią jest ciągle niewykorzystany. Można ściągać tu startupy, zespoły R&D, firmy technologiczne – to jest realne. Ale potrzebny jest program, który to umożliwi, bo samo położenie geograficzne niczego nie zmienia.

Konrad Frontczak

Zachodniopomorskie Centrum Innowacji

Niewiele wiemy o tym, co się dzieje w Berlinie. Trzeba budować mosty – instytucje powinny zająć się tym, by nasze startupy były tam obecne i by przedstawiciele Berlina trafiali tu.

Tomasz Łasecki

POMERANGELS ASI SA

Pozytywne doświadczenia i praktyki płynące z możliwości współpracy z berlińskim i niemieckim ekosystemem startupowym podkreślały przede wszystkim osoby, które w przeszłości wykorzystały już potencjał, wynikający ze współpracy międzynarodowej:

Całą karierę zbudowałem za granicą, głównie w Danii. Tam innowacja jest oparta na doświadczeniu, a nie na procedurach. Każda osoba, z którą tam pracuję, to ktoś, kto realnie zbudował biznes.

dr hab. n. med., prof. PUM Tomasz Wojdacz

Pomorski Uniwersytet Medyczny

oraz dalej:

Nie ma sensu wymyślać wszystkiego od nowa. Instytucje w Danii czy Szwecji z ogromnym doświadczeniem w komercjalizacji są kilka godzin samochodem od nas i chętnie przyjmują ludzi na staże, dzielą się swoją wiedzą. Wystarczyłoby wysłać tam osoby, które mają potem wrócić i budować kompetencje w regionie.

dr hab. n. med., prof. PUM Tomasz Wojdacz

Pomorski Uniwersytet Medyczny

Jeśli chcemy, żeby spółki z regionu lepiej radziły sobie w Warszawie czy Berlinie, musimy angażować ludzi, którzy mają doświadczenie w dużych transakcjach i skalowaniu biznesu. – founder startupu dalej: Jeżeli ktoś myśli o sprzedaży w Niemczech, to Szczecin jest bardzo dobrym miejscem startu, jest tu dużo ludzi znających język i rynek. Sprzedaż na rynku niemieckim bardzo ułatwia późniejsze rozmowy z inwestorami zagranicznymi.

Głos innego foundera: *Jednym z największych niewykorzystanych potencjałów regionu jest bliskość Berlina. Dlaczego nie ma wspólnych wydarzeń startupowych, szczecińsko-berlińskich? To jest coś, co naprawdę dałoby wartość.*

inwestor prywatny

Trudności w pozyskiwaniu kapitału i brak systemowych zachęt inwestycyjnych

Inwestorzy wskazywali, że rynek prywatnego kapitału w regionie jest ograniczony i nieprzejrzysty. Aniołowie biznesu działają często nieformalnie, a startupy nie wiedzą, jak dotrzeć do dostępnych źródeł finansowania. Jak podkreślił jeden z inwestorów prywatnych: *Nie da się rozwijać ekosystemu bez ustalenia celów liczbowych. Dziś nie wiemy nawet, ile startupów działa w regionie. Potrzebny jest oficjalny spis – baza, która pozwoli mierzyć efekty działań i porównywać ich skuteczność w czasie.*

Wskazywano także na potrzebę zachęt fiskalnych dla aniołów biznesu oraz stworzenia systemu wskaźników sukcesu (KPI) i rejestru startupów, które umożliwiłyby ocenę postępów i projektowanie działań opartych na danych.

Zarówno ograniczony dostęp do kapitału, jak i jego niedobór zostały wymienione jako znaczące bariery rozwojowe dla startupów: *Jest tak, że brak kapitału łączy się z trudnym dostępem do niego. To jest bariera wzrostu. Tutaj należy też wypracować kierunek zmian.* – inwestor prywatny

Te ograniczenia dotyczą także firmy, które prowadzą sprzedaż, ale nie widzą ścieżki dalszego rozwoju:

mamy ogromny potencjał firm, które utknęły. [...] nie wiedzą, gdzie zacząć przebijać ten sufit. [...] Moim zdaniem potencjał jest tam.

Michał Lew

Milky Moments

Zwrócono również uwagę na potrzebę aktywnego łączenia lokalnych innowatorów z krajowym i międzynarodowym kapitałem:

Zawsze mówimy o milionach. Ale to potrzeba dostępu do kapitału, jest zazwyczaj międzynarodowa albo na poziomie krajowym i tutaj województwo to musi zrobić. To mieć wsparcie dostępu kapitałowego poprzez program, który byłby w stanie połączyć Innowatora z finansowaniem.

ddr hab. n. med., prof. PUM Tomasz Wojdacz

Pomorski Uniwersytet Medyczny

Dostęp do inwestorów jest także utrudniony ze względu na brak bezpośrednich relacji pomiędzy founderami i aniołami biznesu:

Inwestorzy stoją w cieniu. To nie jest tak, że istnieje lista dziesięciu osób, do których można się oficjalnie zwrócić. Brakuje przejrzystości i widoczności kapitału prywatnego, co jest oczywiście jego przywilejem.

Paweł Szeremet

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

Luki kompetencyjne w nauce i komercjalizacji technologii

Respondenci reprezentujący sektor naukowy oraz startupy medtech i deep-tech zwracali uwagę na wyzwania związane z komercjalizacją wiedzy. Wskazywali, że centra transferu technologii często dysponują ograniczonymi zasobami kompetencyjnymi, a naukowcy nie mają dostępu do praktycznego wsparcia z zakresu patentowania, budowania strategii rozwoju czy negocjowania licencji. Jeden z naukowców podsumował:

Problemem nie jest prawo ani polski system jako taki. Problemem jest brak ekspertyzy. System da się wykorzystać do budowania MedTech i Biotech (nam się to udaje), ale tylko wtedy, gdy rozumie się mechanizmy biznesowe.

dr hab. n. med., prof. PUM Tomasz Wojdacz

Pomorski Uniwersytet Medyczny

Dopóki za publikację naukowiec dostaje 100 punktów, a za 100 tys. zł z komercjalizacji tylko kilka, żaden racjonalny naukowiec nie będzie rozwijał startupu. Trzeba zmienić system ewaluacji, jeśli chcemy mieć naukowców-wynalazców.

dr Hubert Dyba

adiunkt Zachodniopomorska Szkoła Biznesu

Świadomość tego, jak działa komercjalizacja w MedTech i BioTech, jest bardzo niska, nawet wśród menadżerów. Wystarczy zadać kilka pytań dotyczących różnych strategii procesu patentowania, żeby się okazało, że wielu ekspertów nie ma elementarnej wiedzy o procesie komercjalizacji wynalazków.

dr hab. n. med., prof. PUM Tomasz Wojdacz

Pomorski Uniwersytet Medyczny

oraz dalej:

Mamy w Polsce świetnych doktorantów, którzy w Skandynawii zostają menadżerami, product developerami, ekspertami w Novo Nordisk czy Leo Pharma. Tam, a nie u nas, ponieważ nawet jak już zdobędą wiedzę konieczną do pracy w branży to często u nas nie ma co komercjalizować.

Wskazywano również na brak kultury spotkań między naukowcami a biznesem, a także na potrzebę programów staży i wymiany wiedzy w wiodących ośrodkach globalnych.

Założyciel startupu mówi: *To ja bym spróbował zrobić takie spotkanie, na które bym zaprosił przedstawicieli świata nauki i biznesu, ale to takiej bardzo otwartej, luźnej rozmowy pod tytułem jak komercjalizować pomysły...*

Niedobór miejsc spotkań i regularnych formatów networkingowych

Wielu respondentów zgodnie twierdziło, że ekosystem potrzebuje więcej przestrzeni do budowania relacji – nie tylko formalnych konferencji, lecz przede wszystkim cyklicznych spotkań founderów, inwestorów, ekspertów i naukowców: *(Brakuje eventów) Które nie są konferencjami, ale takie networkingowe, które zaangażowałyby środowisko albo ludzi zainteresowanych.* W podobnym tonie wypowiadał się jeden z inwestorów:

Sama infrastruktura nie wystarczy. My musimy się częściej spotykać nieformalnie, budować zaufanie i relacje, by szybko przekazywać sobie informacje o nowych firmach. To daje więcej niż tworzenie kolejnych struktur. Ekosystem to najpierw ludzie, a potem instytucje.

Tomasz Łasecki

POMERANGELS ASI SA

Startupy potrzebują bardziej kontaktów i klientów niż pieniędzy. Spotkania, wydarzenia, możliwość pokazania się – tego brakuje.

Marcin Kaczmarek

Klaster ICT Pomorze Zachodnie, Consileon Polska

Wiem, że w Warszawie takie nieformalne spotkania founderów działają bardzo dobrze. Tam budują się relacje, przyjaźnie i zaufanie – a to jest dużo ważniejsze niż kolejne oficjalne eventy.

Olgierd Potrykus

Tidio

W regionie brakuje silnej grupy mentorskiej – ludzi biznesu, którzy wesprą młode osoby w ich pomysłach, pomogą nabrać odwagi, pokory i cierpliwości. Potrzebna jest grupa, do której każdy młody przedsiębiorca będzie wiedział, że może się zwrócić i otrzymać realne wsparcie.

Magdalena Mikołajczak

Technopark Pomerania

Według jednego z przedstawicieli środowiska: *Największą wartością na wczesnym etapie są relacje – nie instrumenty, nie programy, tylko dostęp do właściwych ludzi.*

Brakuje miejsca, w którym osoby mające wiedzę i osoby potrzebujące wsparcia mogą się spotkać. Mamy odpowiedzi na wiele problemów, ale nikt nie przychodzi, żeby o nich rozmawiać. Potrzeba stałej platformy współpracy.

Roksana Kozyra

COO, Red Sky Sp. z o.o.

Pojawiły się również komentarze, zwracające uwagę, że system nie wrócił do stanu sprzed pandemii COVID-19: *Po pandemii niestety cały ekosystem mocno ucierpiało, ilość wydarzeń dla startupów, np. hackathonów i tego typu inicjatyw niestety bardzo mocno zmalała. Nie ma tutaj specjalnie żadnej poprawy – przedstawiciel ekosystemu startupowego*

Odpowiedzią na powyższe spostrzeżenia jest reakcja administracji publicznej i instytucji otoczenia biznesu:

Staramy się aktywnie, w miarę możliwości, reagować na impulsy środowiska płynące bezpośrednio w naszą stronę. Przykładem takiej kooperacji jest konferencja SmartUp! High Tide, czy program mentorski, nad którym obecnie pracujemy.

Paweł Szeremet

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

To, co naprawdę by pomogło lokalnie, to zebranie szefów firm technologicznych w jednym miejscu i danie im przestrzeni do swobodnej rozmowy o realnych problemach, które rozumieją tylko inni founderzy.

Olgierd Potrykus

Tidio

Analiza danych platformowych i komunikacyjnych

Poniższa analiza opiera się wyłącznie na danych platformowych z Crunchbase i Dealroom dla hubów „Szczecin Companies”³¹ i „Gdansk Companies”³². Gdańsk został dobrany jako punkt odniesienia, ponieważ jest dużym ośrodkiem miejskim położonym stosunkowo blisko Szczecina, o porównywalnym znaczeniu gospodarczym i podobnym profilu metropolitalnym w północnej Polsce. Warto zaznaczyć, że platforma nie prezentuje pełnych, zagregowanych danych dla całego województwa zachodniopomorskiego, ale w praktyce zdecydowana większość aktywności startupowo-technologicznej regionu i tak skupia się w samym Szczecinie, dlatego porównanie na poziomie miasta dobrze oddaje realny obraz ekosystemu.

Przy porównaniu przedstawionych danych należy podkreślić, że mają one charakter statystyczny i orientacyjny - nie powinny być przyjmowane za stuprocentowo pewne źródło obrazu ekosystemu. Crunchbase gromadzi dane o firmach z całego świata, a ich kompletność i precyzja mogą się różnić w zależności od regionu czy branży. Wiele informacji jest zgłaszanych i aktualizowanych bezpośrednio przez same spółki lub osoby z nimi powiązane, przez co mogą występować opóźnienia, nieścisłości czy uproszczenia na poziomie poszczególnych rekordów. Warto więc interpretować wyniki z platformy jako dobrą podstawę do porównań, ale zawsze ze świadomością możliwych odchyleń i ograniczeń - zwłaszcza przy analizach regionalnych czy branżowych.

Skala ekosystemu

- W Szczecinie są 224 organizacje, z czego 221 to firmy nastawione na zysk; w Gdańsku widać 604 organizacje, z czego 598 for-profit i 6 non-profit, czyli prawie trzykrotnie większy wolumen podmiotów w hubie gdańskim.
- Liczba założycieli to 57 w Szczecinie vs 191 w Gdańsku, co sugeruje znacznie większą bazę przedsiębiorców i większą „gęstość” sieci founders w Gdańsku.
- Średnia data założenia firm to 4.01.2004 dla Szczecina i 14.02.2006 dla Gdańska, więc szczecińskie firmy są średnio nieco starsze, co może świadczyć o większym udziale dojrzałych biznesów w tym hubie.

Pozycja hubu i struktura

- CB Rank (Hub) jest lepszy (niższy) dla Gdańska – 33 476 vs 59 445 dla Szczecina, co wskazuje na większą globalną widoczność i „atrakcyjność” gdańskiego klastra w metrykach Crunchbase.
- Udział przejętych firm: 2,0% w Szczecinie i 4,0% w Gdańsku, co potwierdza, że w Gdańsku częściej dochodzi do exitów i transakcji M&A.
- Udział organizacji non-profit jest w obu przypadkach niski (1,0%), ale liczbowo większy w Gdańsku (6 vs 3), co odzwierciedla większy ekosystem instytucji wspierających.

Finansowanie

- Szczecin: 47 rund finansowania o łącznej wartości 53,6 mln USD, co daje średnio ok. 1,14 mln USD na rundę.
- Gdańsk: 120 rund o łącznej wartości 26,3 mln USD, czyli ok. 0,22 mln USD na rundę; rund jest ponad 2,5 razy więcej, ale przeciętna kwota na rundę jest ok. pięciokrotnie niższa niż w Szczecinie.
- Interpretacyjnie: w porównaniu do Szczecina Gdańsk ma bardziej „rozproszony” model finansowania z większą liczbą mniejszych ticketów, podczas gdy Szczecin – mniejszą liczbę, ale większe średnie rundy (może więcej projektów kapitałochłonnych lub pojedynczych większych transakcji).

Trendy popularności (CB Rank/Trend)

- Średni CB Rank organizacji w hubie jest bardzo zbliżony (ok. 2,08 mln w Szczecinie vs 2,03 mln w Gdańsku), stąd też można zakładać, że przeciętna „pozycja” pojedynczej firmy w globalnym rankingu jest porównywalna.
- Wykresy trendu dla obu miast pokazują duże wahania CB Rank w czasie, ale w Gdańsku widać częstsze i większe skoki – zgodne z większą liczbą firm i częstszymi zdarzeniami (rundy, newsy, przejęcia), natomiast w Szczecinie krzywa jest nieco spokojniejsza, z pojedynczymi wyraźnymi pikami.

Charakterystyka ekosystemu wg Dealroom

Ekosystem startupowy województwa zachodniopomorskiego jest stosunkowo nieduży w skali kraju, ale widoczny jako wyodrębniony region w bazie Dealroom (West Pomeranian Voivodeship). Według aktualnych danych dla regionu zarejestrowano 137 firm technologicznych, łączna kwota finansowania w 2025 r. wynosi ok. 5,5 mln euro, a w regionie nie zidentyfikowano jednorożców (0 unicornów)³³.

Struktura i funkcje ekosystemu (LinkedIn + źródła instytucjonalne)

Technopark Pomerania w Szczecinie jest wysoce widoczny na platformie LinkedIn i od 2000 r. wspiera rozwój innowacyjnych firm i startupów ICT, oferując inkubację, programy ekspansji, doradztwo biznesowe, mentoring, usługi PR/marketingowe oraz infrastrukturę (biura, coworking, centrum danych). W ramach społeczności IT skupionych wokół Technoparku funkcjonuje ponad 80 firm informatycznych ze Szczecina i regionu, co wzmacnia lokalne powiązania sieciowe i buduje markę regionalnej branży IT³⁴.

Program „Szczecin_UP!” prezentowany na LinkedIn jako program mentoringowy dla startupów koncentruje się na tworzeniu warunków do dynamicznego rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw, m.in. poprzez mentoring, networking i cykliczne wydarzenia dla młodych firm. Dodatkowo jednostki

miejskie i regionalne (np. Agencja Rozwoju Metropolii Szczecińskiej, Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii) w komunikacji w mediach społecznościowych są wskazywane jako istotni partnerzy w rozwijaniu przedsiębiorczości technologicznej w regionie³⁵.

Aktywność i narracja ekosystemowa na LinkedIn

Analiza postów i opisów profili wskazuje, że szczególny nacisk kładzie się na wsparcie wczesnego etapu: preinkubację, warsztaty i mentoring dla osób z pomysłem na biznes, jeszcze przed formalnym założeniem spółki. W komunikacji podkreślana jest także rola wydarzeń branżowych (np. śniadania IT, smartUP! High Tide, spotkania networkingowe), które mają integrować środowisko startupowe i umożliwiać wymianę doświadczeń oraz dostęp do ekspertów.

Lokalni mentorzy i uczestnicy programów (np. #SzczecinUP) opisują ekosystem jako rozwijający się, ale wymagający dalszego wzmacniania, zwłaszcza w obszarach kontaktu z inwestorami oraz komercjalizacji projektów naukowych.

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- Szczecin jest znacznie mniejszym hubem w stosunku do Gdańska pod względem liczby firm, liczby założycieli i liczby rund finansowania; to sprawia, że potencjał networkingowy jest niższy, ale oznacza też niższą konkurencję o kapitał w ramach regionu.
- Dla analizy polityk publicznych: Szczecin jako mniejszy i bardziej kapitałowo skoncentrowany ośrodek, gdzie pojedyncze projekty przyciągają większe kwoty. Gdańsk warto traktować jako masowy hub z dużą liczbą wczesnych, mniejszych rund.
- Ekosystem startupowy województwa zachodniopomorskiego liczy 137 firm technologicznych z finansowaniem 5,5 mln euro w 2025 r. i brakiem jednorożców.
- Ekosystem na social mediach określany jest jako rozwijający się, ale wymagający dalszego wzmacniania, zwłaszcza w obszarach kontaktu z inwestorami oraz komercjalizacji projektów naukowych.

Mapowanie ekosystemu (instytucje wsparcia)

W ramach mapowania ekosystemu wsparcia w woj. zachodniopomorskim zidentyfikowano również 38 podmiotów reprezentujących zachodniopomorski ekosystem instytucji wspierających startupy. Analiza koncentruje się na instytucjach wsparcia, jednak dla pełniejszego zobrazowania funkcjonowania ekosystemu uwzględniono także kluczowe inicjatywy środowiskowe i networkingowe, które uzupełniają działania instytucjonalne. Większość z nich to inicjatywy publiczne, samorządowe lub organizacje działające przy większych instytucjach – co już samo w sobie wskazuje na specyfikę regionu. Niezależnych, wyspecjalizowanych jednostek, które w sposób ciągły i profesjonalny wspierają startupy, jest relatywnie mało. Podmiotów tego typu brakuje zwłaszcza w obszarze akceleracji, inkubacji oraz profesjonalizacji wsparcia biznesowego.

Poniżej wskazano dominujące typy instytucji oraz inicjatyw uzupełniających w podziale na ich charakterystykę i liczebność.

Dominujące typy instytucji

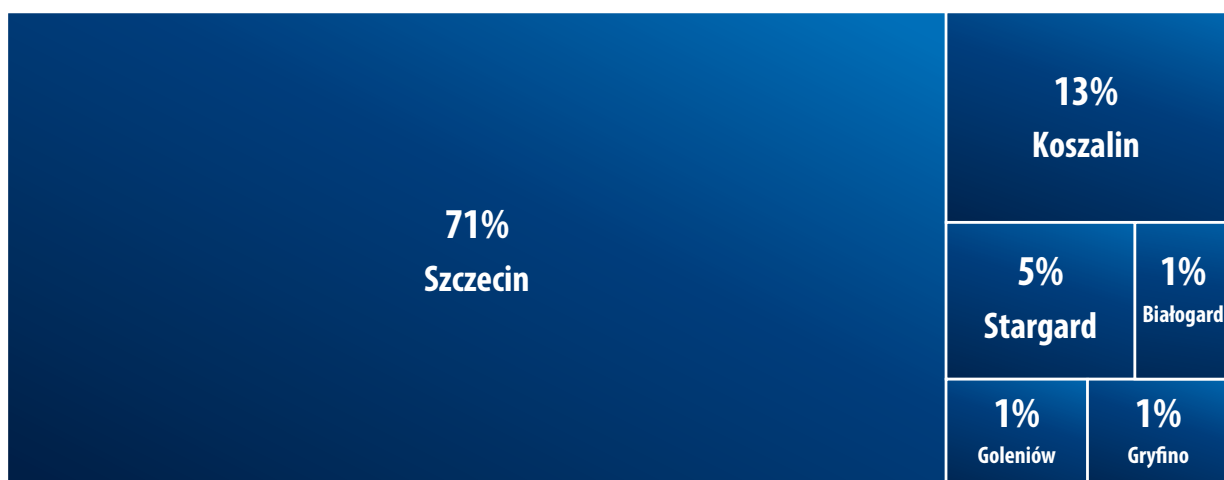
- **Inicjatywy społecznościowe, eventowe i networkingowe** – ok. 10 podmiotów (26,0%).
Obejmuje to m.in. AI Connect, Netcamp, SmartUp! High Tide, Startup Weekend Szczecin, SparkCamp.
- **Inkubatory i centra transferu technologii** – ok. 9 podmiotów (24,0%).
W tym AIP US, AIP ZUT, CBIMO, inkubator PK, CTT Morskie, CTT PUM, RCLiTT itd.
- **Parki technologiczne, inwestycyjne i przemysłowe** – ok. 8 podmiotów (21,0%).
M.in. Technopark Pomerania, PN-T PK, GPP Goleniów, parki w Stargardzie i Gryfinie.
To istotna infrastruktura wspierająca rozwój firm, w tym B+R.
- **Fundusze i instytucje finansujące innowacje** – ok. 5 podmiotów (13,0%).
Fundusz Pomerania, PFR, Szczeciński Fundusz Pożyczkowy, POMERANGELS ASI SA, ZARR.
- **Instytucje samorządowe i jednostki publiczne wpływające na politykę innowacji** – ok. 4 podmioty (11,0%).
M.in. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Urząd Miasta Szczecin.
- **Podmioty venture building oraz firmy technologiczne wspierające rozwój startupów** – ok. 2 podmioty (5,0%).
Teonite, RedSky – ważne jako źródła kompetencji technologicznych i budowy startupów od podstaw.

Na podstawie zmapowanego ekosystemu instytucji wspierających startupy, poniżej przygotowano geograficzny ich rozkład w województwie.

Rozkład geograficzny instytucji

W ekosystemie dominuje wyraźna koncentracja w dwóch głównych ośrodkach: Szczecinie i Koszalinie, z uzupełniającą obecnością w miastach średnich.

- **Szczecin** – 27 podmiotów (71,0%)
Największy ośrodek startupowy regionu.
Koncentracja obejmuje pełne spektrum instytucji: inkubatory, CTT, parki technologiczne, fundusze, wydarzenia i inicjatywy społecznościowe.
Szczecin jest ewidentnym centrum gravitas dla innowacji, zarówno z perspektywy naukowej, jak i biznesowej.
- **Koszalin** – 5 podmiotów (13,0%)
Drugi kluczowy ośrodek.
Silny dzięki działalności Politechniki Koszalińskiej, parku naukowo-technologicznego oraz agencji wsparcia biznesu.
- **Stargard** – 2 podmioty (5,0%)
Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii oraz SARR.
Miasto buduje profil jako lokalne centrum wspierające nowe firmy i inwestycje.
- **Białogard** – 1 podmiot (3,0%)
Park inwestycyjny o charakterze przemysłowym i prorozwojowym.
- **Goleniów** – 1 podmiot (3,0%)
Znaczący park przemysłowy z zapleczem dla firm technologicznych.
- **Gryfino** – 1 podmiot (3,0%)
Park Regionalny wspierający głównie MŚP i lokalne startupy.

Kluczowe obserwacje i przemyslenia

Ekosystem jest rozdrobniony i mało wyspecjalizowany we wspieraniu startupów.

Zdecydowana większość zidentyfikowanych organizacji nie koncentruje się wyłącznie na startupach. Wsparcie młodych firm technologicznych jest zwykle jedną z wielu ról – obok obsługi MŚP, projektów społecznych, innowacji publicznych czy edukacji. To powoduje rozmycie kompetencji i ograniczoną efektywność działań.

W regionie praktycznie nie występują fundusze VC, akceleratory czy inkubatory, które funkcjonowałyby jako autonomiczne, wyspecjalizowane organizacje nastawione na skalowalne wsparcie startupów. Dominują inicjatywy finansowane doraźnie, projektowo lub publicznie, przez co mają mniejszą elastyczność, mniejszą dynamikę i rzadziej pracują w standardach rynkowych.

Niska liczba programów akceleryjnych i inkubacyjnych.

Nie tylko liczbowo, ale przede wszystkim jakościowo brakuje stałych programów wysokiej klasy – takich, które oferują ścieżki mentoringowe, dostęp do inwestorów, weryfikację rynkową, piloty z dużymi firmami czy praktyczne podejście do rozwoju produktu. Większość inicjatyw to działania jednorazowe lub edukacyjne, a nie skalowalne mechanizmy budowania firm technologicznych.

Dobre akceleratory to również potencjał do zainteresowania inwestorów spoza regionu i większa szansa na zwiększenie ich aktywności w poszukiwaniu startupów w woj. zachodniopomorskim.

Dominuje logika „projektów”, a nie wyspecjalizowanych „instytucji”.

Wiele inicjatyw działa w rytmie konkursów, dotacji i okresowych projektów. To ogranicza ciągłość, skalowalność i zdolność budowania trwałego know-how. Ekosystem nie ma jeszcze wystarczającej liczby organizacji pracujących w sposób ciągły i rynkowy.

Ograniczona liczba funduszy, słaba oferta akceleryjna i niska specjalizacja sprawiają, że region wyraźnie odstaje od Warszawy, Trójmiasta, Wrocławia czy Krakowa. Startupy często migrują do większych ośrodków lub szukają wsparcia poza województwem.

W ramach badania ankietowego zapytano kluczowych interesariuszy ekosystemu jak oceniają dostępność infrastruktury wspierającej startupy w województwie.

Najwięcej respondentów, bo 48,9%, oceniło dostępność infrastruktury wspierającej startupy jako częściową, wskazując, że dostępne są na przykład biura, lecz brakuje laboratoriów. Infrastruktura w większości kluczowych obszarów jest dostępna według 29,8% uczestników badania. Natomiast 19,1% respondentów wskazało na całkowity brak biur coworkingowych, laboratoriów i prototypowni. Zaledwie 2,1% oceniło infrastrukturę jako w pełni rozwiniętą i odpowiadającą potrzebom startupów.

Jak oceniasz dostępność infrastruktury wspierającej startupy w województwie zachodniopomorskim?

Lista najbardziej aktywnych podmiotów oraz realizowanych inicjatyw wspierających startupy w województwie zachodniopomorskim (mapowanie ekosystemu)

Nazwa podmiotu	Miasto rejestracji	Opis	www
AI Connect	Szczecin	Inicjatywa konferencyjna integrująca środowisko AI, startupy i biznes, oferuje dostęp do wiedzy, warsztatów oraz kontaktów branżowych na Pomorzu Zachodnim.	https://ai-connect.pl/
Agencja Rozwoju Metropolii Szczecińskiej	Szczecin	Spółka miejska łącząca samorząd z przedsiębiorczością. Wspiera dostęp do finansowania (poręczenia), cały cykl inwestycyjny (od gruntu po rekrutację) i projekty jak Invest in Szczecin, Zrobione w Szczecinie czy Szczecin Offshore 2025, łącząc samorząd, biznes i akademię.	https://arms-szczecin.eu/
AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI Uniwersytetu Szczecińskiego	Szczecin	Inkubator dedykowany studentom i absolwentom US, oferuje wsparcie, przestrzeń biurową, kontakt z mentorami, organizuje warsztaty i wydarzenia dla nowych firm.	https://inkubator.usz.edu.pl/instytucje-otoczenia-biznesu/
AKADEMICKI INKUBATOR KARIERY ZUT	Szczecin	Inkubator wspierający młodych przedsiębiorców z uczelni, oferuje mentoring, biura, doradztwo oraz dostęp do laboratoriów badawczych w Szczecinie.	https://innowacje.zut.edu.pl/ai
Białogardzki Park Inwestycyjny	Szczecin	Park inwestycyjny wspierający rozwój firm i startupów, oferujący atrakcyjne tereny inwestycyjne i wsparcie operacyjne dla nowych przedsięwzięć.	https://www.investparkbialogard.pl/

Nazwa podmiotu	Miasto rejestracji	Opis	www
Centrum Kreowania Innowacji	Szczecin	Centrum Innovation stawiające na rozwój startupów, transfer technologii i budowanie ekosystemu innowacyjności, prowadzi programy inkubacyjne i edukacyjne regionu.	https://ckinno.pl/startupy/
Centrum Transferu Technologii Morskich (Politechnika Morska w Szczecinie)	Szczecin	Centrum wspierające transfer technologii i współpracę przemysłu morskiego z nauką, realizuje projekty wdrożeniowe i doradztwo technologiczne.	https://cttm.pm.szczecin.pl/pl/
Centrum Transferu Technologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego	Szczecin	Ośrodek transferu technologii w branży medycznej; wspiera komercjalizację projektów naukowych oraz innowacje medyczne w Szczecinie.	https://www.pum.edu.pl/uczelnia/centra-badawcze/centrum-transferu-technologii
Fundacja Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości (Koszalin)	Koszalin	Aktywnie wspiera innowacje i przedsiębiorczość w regionie; prowadzi inkubatory, sieci kontaktowe i oferuje kompleksowe wsparcie rozwoju firm.	https://biznes.koszalin.pl/
Fundusz Pomerania	Szczecin	Regionalny fundusz finansujący startupy i MŚP, oferuje preferencyjne pożyczki, kapitał i doradztwo, koncentruje się na innowacjach oraz ekspansji firm.	https://funduszpomerania.pl/
Goleniowski Park Przemysłowy	Goleniów	Duży kompleks przemysłowy skupiający firmy technologiczne i produkcyjne, zapewnia przestrzeń inwestycyjną oraz wsparcie techniczne dla innowatorów.	https://goleniow.biz/
Inkubator CBIMO (ZUT)	Szczecin	Specjalizuje się we wsparciu komercjalizacji wyników badań naukowych z zakresu bioimmobilizacji, nowoczesnych materiałów opakowaniowych i biotechnologii, oferuje dostęp do laboratoriów i ekspertów ZUT.	https://cbimo.zut.edu.pl/oferta-i-aparatura/inkubator-technologiczno-przemyslowy.html
Inkubator przy Politechnice Koszalińskiej	Koszalin	Regionalny inkubator dla projektów technologicznych i środowisk akademickich, zapewnia miejsca pracy, mentoring oraz wsparcie eksperckie.	https://www.sisg.pl/inicjatywy/inkubator-technologiczny.html
Klaster ICT Pomorze Zachodnie	Szczecin	Regionalny klaster branż ICT i nowych technologii z Pomorza Zachodniego, zrzeszający firmy, startupy i instytucje naukowe, umożliwia współpracę, networking i wspólne projekty badawcze.	http://www.klaster.it/pl/o-nas/o-klasterze/
Konferencja SmartUp! High Tide (UMWZ)	Szczecin	Program wydarzeń i warsztatów dla startupów, inwestorów i innowatorów z regionu – mentoring, networkingi oraz wsparcie akcelacyjne dla młodych firm.	https://smartup.wzp.pl/
Konkurs Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „Innowator Pomorza Zachodniego”	Szczecin	Konkurs organizowany przez Województwo Zachodniopomorskie, dedykowany młodym badaczom i doktorantom. Konkurs promuje praktyczne zastosowanie badań, kreatywność oraz interdyscyplinarne podejście w rozwoju projektów innowacyjnych.	https://innowacje.wzp.pl/innowator/

Nazwa podmiotu	Miasto rejestracji	Opis	www
Koszalińska Agencja Rozwoju Regionalnego	Koszalin	Pomaga rozwijać biznesy na terenie Koszalina i okolic, zapewnia dostęp do grantów, programów mentoringowych, inkubacji i wsparcia unijnego.	https://karsa.eu/
Netcamp	Szczecin	Cykl spotkań, warsztatów i konferencji dla branży IT oraz startupów, łączy lokalną społeczność innowatorów, mentorów i inwestorów, inspirowanie do rozwoju biznesu.	https://www.netcamp.pl/o-nas/
Park Naukowo-Technologiczny Politechniki Koszalińskiej	Koszalin	Ośrodek rozwoju innowacji przy Politechnice Koszalińskiej, inkubuje startupy technologiczne i współpracuje z firmami i naukowcami z całego regionu.	https://www.sisg.pl/inicjatywy/inkubator-technologiczny.html
Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii w Stargardzie	Stargard	Park biznesowy tworzący warunki infrastrukturalne dla nowych technologii; oferuje biura, laboratoria i wsparcie inwestycji dla startupów w regionie.	https://stargard.eu/dla-biznesu/oferta-inwestycyjna/park-przemyslowy-nowoczesnych-technologii/
Park Regionalny w Gryfinie	Gryfino	Regionalny park przemysłowy wspierający MŚP oraz startupy technologiczne z powiatu gryfińskiego; oferuje tereny inwestycyjne oraz wdrożenia innowacji.	https://gryfino.pl/chapter_289063
POMERANGELS ASI SA	Szczecin	Regionalna alternatywna spółka inwestycyjna łącząca inwestorów prywatnych i startupy. Skupia się na projektach z branży ICT, biotechnologii i nowych technologii, oferując kapitał, mentoring i sieć kontaktów.	https://www.pomerangels.com/
Pomorze Zachodnie – Silne NGO	Szczecin (woj.)	Program grantowy i networkingowy dla NGO z Pomorza Zachodniego, wspiera rozwój sektorów pozarządowych oraz ich projekty innowacyjne i edukacyjne.	https://fundusze.ngo.pl/496505-pomorze-zachodnie-silne-ngo.html
RedSky	Szczecin	RedSky to studio venture buildingowe, rozwijające własne spółki technologiczne. Specjalizuje się w digital marketingu, SaaS, e-commerce i wdrażaniu innowacji B2B.	https://red-sky.com/
Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii (ZUT Szczecin)	Szczecin	Centrum transferu technologii, wsparcia badawczo-rozwojowego i komercjalizacji innowacji na Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie.	https://rciitt.zut.edu.pl/
SparkCamp	Szczecin	Lokalne spotkania i prelekcje dla technologicznych startupów, twórców oraz inwestorów, skupiają się na wymianie doświadczeń i inspiracji biznesowych.	https://www.sparkcamp.pl/
Stargardzka Agencja Rozwoju Regionalnego	Stargard	Regionalna instytucja wsparcia biznesu ze Stargardu, oferuje doradztwo, szkolenia, dofinansowania oraz fundusz seed dla młodych firm i startupów.	https://sarl.pl/

Nazwa podmiotu	Miasto rejestracji	Opis	www
Startup Weekend Szczecin	Szczecin	Wydarzenie dla początkujących przedsiębiorców i zespołów startupowych, oferuje mentoring, networking, warsztaty oraz dostęp do inwestorów i akceleratorów.	http://www.startupweekend.pl/
Szczecin Culture Incubator	Szczecin	Inkubator wspierający branżę kreatywną i artystyczną, pomaga rozwijać projekty w kulturze, nowych mediach oraz sektorze edukacji.	https://inku.pl/
Szचेciński Fundusz Pożyczkowy	Szczecin	Samorządowy fundusz oferujący pożyczki i narzędzia finansowe dla MŚP, mikrofirm i startupów. Pomaga w finansowaniu inwestycji rozwojowych w regionie.	https://www.fundusz.szचेcin.pl/
Technopark Pomerania	Szczecin	Największy park naukowo-technologiczny w Szczecinie. Oferuje inkubację startupów, akcelerację, biura, usługi doradcze i dostęp do inwestorów.	https://technopark-pomerania.pl/
Teonite	Szczecin	Grupa venture builderów tworząca zespoły technologiczne i startupy – specjalizuje się w AI, rozwiązaniach IT oraz wdrożeniach dla branży przemysłowej i medycznej.	https://teonite.com/
Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Szczecin	Instytucja centralna regionu, zarządza programami wsparcia innowacji, rozwoju przedsiębiorczości oraz grantami i instrumentami UE dla firm.	https://wzp.pl/
Westpomeranian MED HUB	Szczecin	Westpomeranian MED HUB to inicjatywa, która integruje firmy medyczne oraz dwie kluczowe szचेcińskie uczelnie – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny i Pomorski Uniwersytet Medyczny. Celem przedsięwzięcia jest wspieranie powstawania innowacyjnych technologii medycznych poprzez ściślejszą współpracę biznesu i nauki, nowoczesne kierunki studiów oraz rozbudowę programów stażowych i przestrzeni dla startupów.	https://www.facebook.com/wmedhub
Zachodniopomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	Szczecin	Największa regionalna instytucja wsparcia biznesu, zarządza funduszami pomocowymi, grantami i realizuje programy rozwoju przedsiębiorczości oraz eksportu.	https://zarr.com.pl/
Zachodniopomorski Fundusz Rozwoju	Szczecin	Zachodniopomorski Fundusz Rozwoju (ZFR), utworzony w 2017 r. w ramach Zachodniopomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A., wspiera rozwój MŚP poprzez instrumenty finansowe jak pożyczki i poręczenia.	https://www.zarr.com.pl/zfr/

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- W województwie zachodniopomorskim zidentyfikowano 38 podmiotów wspierających startupy, z dominacją inicjatyw publicznych i samorządowych, co wskazuje na specyfikę regionu opartą raczej na wsparciu instytucjonalnym niż prywatnych akceleratorach.
- Najliczniejszą grupą są inicjatywy społecznościowe i networkingowe (ok. 10 podmiotów, 26,0%), takie jak np. AI Connect, Netcamp, SmartUp! High Tide, czy Startup Weekend Szczecin, które integrują środowisko innowatorów poprzez wydarzenia i warsztaty.
- Inkubatory i centra transferu technologii stanowią 24,0% ekosystemu (9 podmiotów), w tym AIP US, AIP ZUT i RCIiTT, oferując przestrzeń biurową i mentoring, lecz brakuje wyspecjalizowanych programów skalowalnych.
- Parki technologiczne i przemysłowe (8 podmiotów, 21,0%) z Technoparkiem Pomerania na czele zapewniają kluczową infrastrukturę B+R, co wzmacnia rozwój firm technologicznych w regionie.
- Fundusze finansujące innowacje (5 podmiotów, 13,0%) jak Fundusz Pomerania dostarczają kapitał zaangażowany i pożyczki, ale brakuje funduszy VC o profilu startupowym.
- Geograficznie dominuje Szczecin z 27 podmiotami (71,0%), czyniąc go centrum gravitas ekosystemu, podczas gdy Koszalin ma 5 (13,0%), a mniejsze miasta po 1-2 podmioty.
- Ekosystem jest rozdrobniony i niewystarczająco wyspecjalizowany – większość instytucji obsługuje także MŚP i projekty społeczne, co rozmywa kompetencje i ogranicza efektywność wsparcia dla startupów.
- Brakuje wyspecjalizowanych akceleratorów i stałych programów wysokiej klasy z mentoringiem, dostępem do inwestorów i pilotami rynkowymi, co powoduje migrację startupów do większych hubów jak Trójmiasto czy Warszawa.
- Anketowani interesariusze oceniają infrastrukturę jako częściowo dostępną (48,9%), z brakiem laboratoriów i prototypowni (19,1%), co sygnalizuje potrzebę inwestycji w specjalistyczne zasoby.

REKOMENDACJE

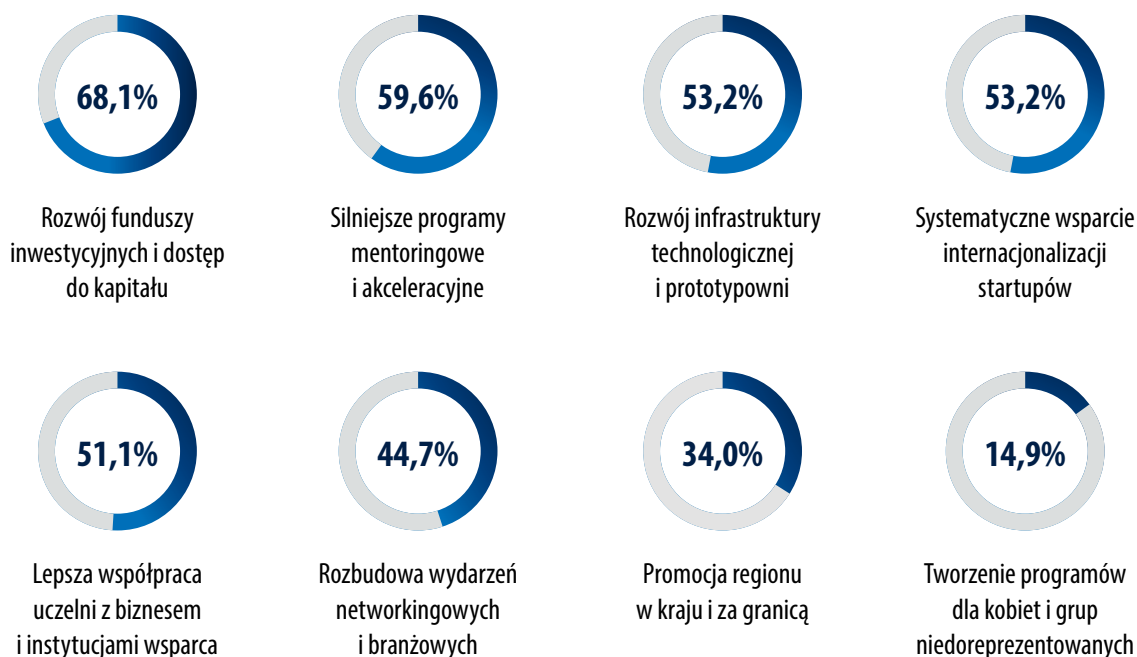
Ocena i propozycja zmian z perspektywy ekosystemu startupowego

Najskuteczniejszym działaniem, które według większości respondentów wzmocniłoby regionalny ekosystem startupowy, jest rozwój funduszy inwestycyjnych i zapewnienie lepszego dostępu do kapitału, co wskazało 68,1% ankietowanych. Silniejsze programy mentoringowe i akceleracyjne zostały wybrane przez 59,6% uczestników badania. Istotną rolę w rozwoju regionu przypisano również rozbudowie infrastruktury technologicznej i prototypowni oraz systematycznemu wsparciu internacjonalizacji startupów, a oba te działania uzyskały po 53,2% wskazań. Lepsza współpraca uczelni z biznesem i instytucjami wsparcia została uznana za ważny obszar do poprawy przez 51,1% badanych. Dużym zainteresowaniem cieszy się także rozwój wydarzeń networkingowych i branżowych, który wskazało 44,7% uczestników, natomiast działania związane z promocją regionu w kraju i za granicą wymieniło 34,0% respondentów. Tworzenie programów adresowanych do kobiet i grup niedoreprezentowanych (mniejszości narodowe i etniczne) uznano za istotne dla 14,9% badanych.

Badanie wskazuje, że najważniejsze wyzwania dla dalszego rozwoju sektora startupowego w regionie to budowa kapitału, wsparcie kompetencyjne, rozwój infrastruktury, efektywna współpraca oraz promocja regionu.

Najwięcej respondentów za najważniejsze działania w obszarze edukacji i kompetencji uznało mentoring i coaching dla młodych przedsiębiorców, co wskazało 66,0% uczestników badania. Kursy przedsiębiorczości akademickiej i startupowej na uczelniach zostały wymienione przez 57,4% ankietowanych. Programy wsparcia kompetencji technicznych, takich jak IT, technologie morskie czy biotechnologiczne, uznano za istotne dla 51,1% respondentów. Szkolenia z zakresu finansów, marketingu i sprzedaży dla startupów wskazało 44,7% badanych. Działania z innych kategorii pojawiły się w 6,4% odpowiedzi.

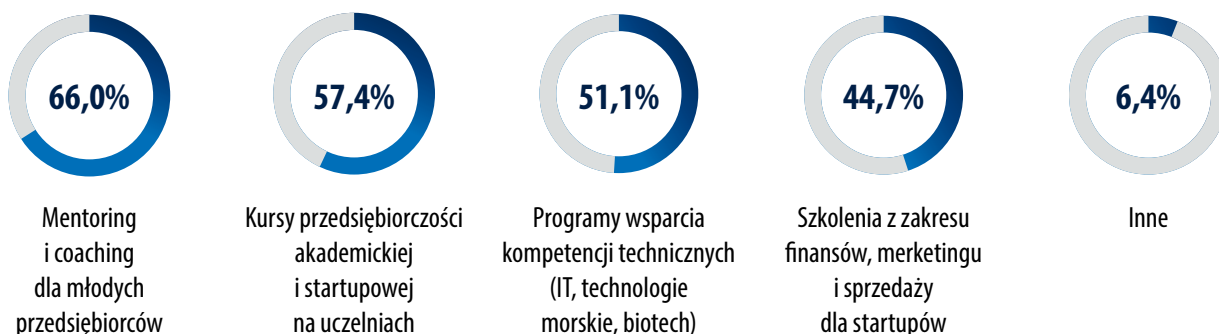
Jakie działania byłyby najskuteczniejsze, aby wzmocnić ekosystem startupowy województwa zachodniopomorskiego?

Wyniki jednoznacznie pokazują, że największe potrzeby edukacyjne startupów dotyczą rozwoju kompetencji biznesowych i technicznych, a także wzmocnienia systemu mentoringu w środowisku przedsiębiorczym regionu. W ramach innych wskazań respondenci podkreślali potrzebę programów edukacyjnych ukierunkowanych na prowadzenie projektów multisektorowych, które pozwalają zespołom badawczym łączyć różnorodne kompetencje i przeprowadzać analizy rynkowe od samego początku, co ułatwia pivot i dostosowanie pomysłów do wymagań rynku. Zwracano uwagę na znaczenie prezentowania dobrych praktyk, pokazania firm, które odniosły sukces, oraz scouting wszystkich inicjatyw przedsiębiorczych w celu wspierania ich rozwoju. Respondenci podkreślali również, że zarządzanie budową ekosystemu powinno być prowadzone przez praktyków, a nie osoby teoretycznie zajmujące się tematem.

Największą skuteczność w rozwoju ekosystemu regionalnych startupów mogą według respondentów przynieść lokalne programy grantowe oraz ulgi podatkowe skierowane do startupów, co wskazało 68,1% ankietowanych. Lepsza koordynacja działań samorządu, uczelni i instytucji wsparcia została uznana za priorytet przez 61,7% uczestników badania. Ważną rolę odgrywa również promocja oraz wsparcie inicjatyw internacjonalizacyjnych, co wskazało 57,4% osób biorących udział w badaniu. Uproszczenie procedur rejestracji i prowadzenia działalności uznało za istotne 40,4% respondentów, natomiast pozostałe działania administracyjne uzyskały wskazania 4,3%.

Jakie działania w obszarze edukacji i kompetencji powinny zostać wdrożone, aby zwiększyć skuteczność startupów w województwie zachodniopomorskim?

Przedstawione wyniki jednoznacznie pokazują, że kluczowe dla rozwoju startupów w regionie są instrumenty wsparcia finansowego, silna współpraca instytucjonalna oraz ułatwienia proceduralne. W ramach innych wskazań respondenci podkreślali znaczenie korzystania z wiedzy i doświadczenia lokalnych ekspertów zaangażowanych w budowę ekosystemu oraz konieczność większej inkluzywności we współpracy, nie ograniczającej się tylko do wybranych aktorów ekosystemu. Zwracano także uwagę na potrzebę wsparcia w wypełnianiu wniosków o granty unijne, ponieważ obecnie dostęp do mniejszych funduszy UE jest ograniczony przez koszty pośredników i osób przygotowujących wnioski.

Jakie działania administracyjne i regulacyjne mogłyby najbardziej wspierać rozwój ekosystemu w regionie województwa zachodniopomorskiego?

W ocenie respondentów, w ciągu najbliższych 3-5 lat największej poprawy wymagają elementy ekosystemu takie jak finansowanie i kapitał wysokiego ryzyka, co wskazało 70,2% uczestników badania. Kolejnym kluczowym obszarem jest wzmacnianie współpracy pomiędzy uczelniami, startupami i inwestorami, co uzyskało 57,4% wskazań. Promocja regionu, szczególnie w kontekście przyciągania inwestorów, została wskazana przez 53,2% respondentów. Internacjonalizacja oraz współpraca międzynarodowa wymagają poprawy według 48,9% ankietowanych. Infrastruktura i laboratoria to

istotny obszar rozwojowy w oczach 42,6% uczestników badania. Wydarzenia, networking i wymiana doświadczeń są ważne dla 38,3% respondentów. Kompetencje oraz dostęp do talentów należy ulepszyć zdaniem 36,2% badanych, natomiast równość płci i różnorodność w startupach wymaga pracy według 6,4% uczestników.

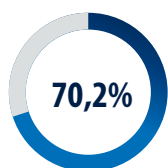
Które elementy ekosystemu wymagają największej poprawy w ciągu najbliższych 3-5 lat?

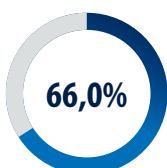
Zdecydowanie największe potrzeby poprawy w ekosystemie startupowym województwa dotyczą obszaru finansowania i dostępu do kapitału, co wskazało 70,2% respondentów. Istotnym wyzwaniem jest również współpraca z inwestorami i korporacjami, która wymaga usprawnienia według 66,0% uczestników badania. Trzecią potrzebą poprawy, jaką jest promocja oraz zwiększanie widoczności ekosystemu, zwróciło uwagę 53,2% ankietowanych. Mentoring i wsparcie kompetencyjne wymagają usprawnienia zdaniem 46,8% respondentów. Infrastruktura, obejmująca dostępność biur, laboratoriów i prototypowni, oraz wydarzenia networkingowe zostały wskazane przez 40,4% uczestników. Dodatkowo 38,3% respondentów podkreśla konieczność poprawy współpracy z uczelniami oraz instytucjami badawczymi. Pozostałe obszary, niewymienione w głównych kategoriach, wymagają poprawy według 4,3% ankietowanych.

Wyniki wskazują, że tematy związane z kapitałem oraz współpracą z otoczeniem biznesowym są kluczowe dla przyszłego rozwoju regionalnego ekosystemu startupowego. W ramach innych wskazań respondenci podkreślali potrzebę rozwoju lokalnych inicjatyw venture buildingowych i funduszy wspólnie inwestujących w startupy z Pomorza Zachodniego, które łączą wiedzę operacyjną z kapitałem.

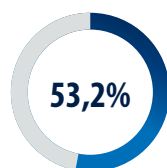
Które obszary wsparcia wymagają największej poprawy, aby wzmocnić ekosystem startupowy w województwie zachodniopomorskim?

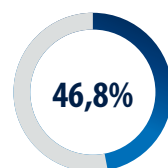
Finansowanie i dostęp do kapitału

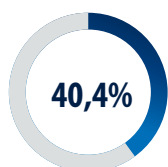
Współpraca z inwestorami i korporacjami

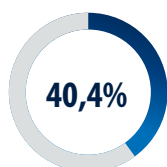
Promocja i widoczność ekosystemu

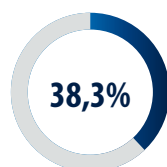
Mentoring i wsparcie kompetencyjne

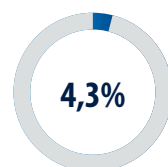
Infrastruktura (biura, laboratoria, prototypownie)

Wydarzenia inetworking

Współpraca z uczelniami i instytucjami badawczymi

Inne

PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

- Jednym z najskuteczniejszych elementów dla wzmocnienia ekosystemu startupowego jest rozwój funduszy inwestycyjnych i dostęp do kapitału, co wskazało 68,1% respondentów, sygnalizując kluczową barierę finansową w regionie.
- Silne programy mentoringowe i akceleracyjne uznano za priorytet przez 59,6% ankietowanych, co podkreśla potrzebę profesjonalnego wsparcia kompetencyjnego dla młodych firm.
- Rozbudowa infrastruktury technologicznej i prototypowni oraz wsparcie internacjonalizacji uzyskały po 53,2% wskazań, wskazując na braki w specjalistycznych zasobach i ekspansji poza region.
- Lepsza współpraca uczelni z biznesem (51,1%) i rozwój wydarzeń networkingowych (44,7%) to kolejne priorytety, co sugeruje potencjał w integracji środowiska akademickiego i lokalnego networkingu.
- W edukacji dominuje mentoring i coaching (66,0%), kursy przedsiębiorczości akademickiej (57,4%) oraz programy kompetencji technicznych (51,1%), co interpretuje się jako zapotrzebowanie na praktyczne umiejętności biznesowe i techniczne.
- Respondenci podkreślają potrzebę programów multisektorowych, prezentacji sukcesów i zarządzania ekosystemem przez praktyków, co może przyspieszyć piovotowanie pomysłów i budowanie know-how.
- Administracyjnie kluczowe są lokalne granty i ulgi podatkowe (68,1%), koordynacja samorządu z uczelniami (61,7%) oraz promocja internacjonalizacji (57,4%), ułatwiające start i rozwój firm.
- W perspektywie 3-5 lat największej poprawy wymaga finansowanie wysokiego ryzyka (70,2%) i współpraca uczelni-startupy-inwestorzy (57,4%), co wskazuje na strategiczne wyzwania kapitałowe i networkingowe.
- Promocja regionu (53,2%), internacjonalizacja (48,9%) i infrastruktura (42,6%) to kolejne obszary do usprawnienia, z naciskiem na przyciąganie zewnętrznych inwestorów.

- Obszary wsparcia wymagające poprawy to przede wszystkim finansowanie (70,2%), współpraca z inwestorami (66,0%) i promocja (53,2%), co potwierdza dominację barier kapitałowych nad innymi wyzwaniami.
- Respondenci sugerują rozwój venture buildingu i funduszy współinwestujących, podkreślając konieczność jasnej odpowiedzialności sektora publicznego za wdrożenie zmian w ekosystemie.

Rekomendacje (problem → rozwiązanie → wdrożenie)

Połączenie diagnozy potencjału i barier wskazuje, że województwo powinno przyjąć strategię „skoku jakościowego”, koncentrując się na kilku komplementarnych kierunkach działania, zamiast rozpraszania zasobów.

1. Zarządzanie i Koordynacja: Wprowadzenie profesjonalnego zarządzania, spójności i redukcja biurokracji.

Przedsięwzięcia samorządowe powinny być przekierowane z logiki eventowej na logikę realnego wzrostu innowacyjności, mierzonego za pomocą konkretnych Kluczowych Wskaźników Rozwoju (KPI) dla całego ekosystemu. Rekomendowane jest stworzenie publicznego rejestru regionalnych startupów do monitorowania efektów w celu powszechnego dostępu do istniejących rozwiązań – także dla inwestorów. Kluczowym elementem jest powołanie Koordynatora Ekosystemu (Sekretariatu lub niezależnego NGO), który spoi działania instytucjonalne, zredukuje ich dublowanie i zapewni spójność oferty dla startupów, oddając jednocześnie kierowanie programami (akceleratorycznymi i grantowymi) w ręce praktyków i ekspertów rynkowych, a nie wyłącznie administracji. Co istotne ta rekomendacja może zostać wdrożona poprzez poszerzenie kompetencji podmiotu istniejącego już na lokalnym rynku lub pilotażowe wdrożenie koordynacji na poziomie nieformalnym, polegające na konsultacji planowanych działań i budowanie spójnej oferty programowej.

2. Współpraca z lokalnym biznesem: Rozwinięcie programów akceleratorycznych powiązanych z przedsiębiorstwami, działającymi w regionie.

W oparciu o duże przedsiębiorstwa i porty regionu należy zbudować branżowe akceleratory korporacyjne, w których startupy rozwijają rozwiązania dla logistyki, portów, offshore, zielonej chemii, medycyny i biogospodarki, mając bezpośredni dostęp do danych, infrastruktury oraz pilotów u klienta. Takie programy mogą być współfinansowane przez samorząd i partnerów przemysłowych, a zarządzane przez wyspecjalizowane podmioty (np. fundusze, venture buildery) pracujące w standardach rynkowych.

Należy też zadbać o ciągłość i cykliczność akceleracji, programy powinny mieć stałe edycje, jasne kryteria wejścia, komponent mentoringowy i ścieżkę dalszego finansowania, aby budować rozpoznawalną „markę” regionu wśród startupów w całej Polsce i krajach ościennych. Tego typu akceleracja może być również narzędziem przyciągania startupów spoza województwa, które będą testować rozwiązania w zachodniopomorskim środowisku przemysłowym i portowym.

Warto zauważyć, że istnieje wiele przykładów podmiotów komercyjnych spoza regionu, które prowadzą aktywne działania zmierzające do współpracy z innowacyjnymi podmiotami branżowymi. Rekomendowane jest kierowanie zachęt do podmiotów komercyjnych z różnych branż w celu stworzenia oferty współpracy z zespołami innowacyjnymi np. poprzez zadawanie konkretnych case studies biznesowych z możliwością testowego wdrożenia czy walidacji w środowisku zbliżonym do realnego. Warto podjąć działania mające na celu podniesienie świadomości korzyści wynikających ze współpracy ze startupami, w tym przede wszystkim możliwość dostępu do kreatywnych i innowacyjnych pomysłów i technologii.

3. Rozwój kompetencji, mentoringu i kultury przedsiębiorczości

Badania pokazują, że największe potrzeby edukacyjne dotyczą mentoringu, coachingu dla młodych przedsiębiorców oraz kursów przedsiębiorczości startupowej i technicznej. Proponowane jest podjęcie działań edukacyjnych podnoszących świadomość w zakresie przedsiębiorczości dla uczniów szkół ponadpodstawowych i studentów w celu wskazania alternatywnych ścieżek kariery. Region powinien stworzyć stały, zintegrowany program rozwoju kompetencji łączący szkolenia z finansów, sprzedaży, marketingu, technologii, dostosowany do poziomu rozwoju startupów i dedykowany startupom.

Istotne jest wykorzystanie już istniejących przykładów sukcesu startupów i inwestorów z regionu, którzy chcą dzielić się wiedzą w ramach warsztatów z praktykami. Ważne jest budowanie i utrzymanie dobrej relacji z rozpoznawalną grupą mentorów-praktyków (osób z realnym doświadczeniem w prowadzeniu i skalowaniu biznesu), które na bazie dobrych praktyk i historii sukcesu z regionu, mogą stanowić inspirację dla nowych zespołów i realną pomoc w rozwiązywaniu problemów. Wstępne badanie zainteresowania wśród potencjalnych mentorów i ekspertów wskazuje na możliwość udziału w programach szkoleniowych i gotowość do dzielenia się wiedzą.

Ważne jest też adresowanie niedoreprezentowanych grup (mniejszości, w tym imigranci, mniejszości narodowe i etniczne) poprzez specjalne ścieżki wsparcia, konkursy i programy inkluzywne, co zostało wskazane również w badaniu ankietowym jako potrzebny, choć rzadziej akcentowany element. Tego typu działania, połączone ze wzmocnieniem wydarzeń networkingowych i sceny meetupowej, mogą podnieść poziom kapitału społecznego i gotowości do podejmowania ryzyka przedsiębiorczego.

4. Kapitał i finansowanie: Zwiększenie dostępności kapitału prywatnego i uproszczenie instrumentów publicznych.

Region powinien rozwijać lokalny kapitał wysokiego ryzyka poprzez stworzenie lub wzmocnienie funduszy współinwestycyjnych (publiczno-prywatnych) w formule ASI i funduszy załączkowych, które inwestują w projekty z województwa w fazie pre-seed i seed. Kluczowe jest powiązanie tych funduszy z istniejącymi instytucjami (ZARR, PFP, POMERANGELS ASI SA), stworzenie prostych ścieżek wejścia

dla aniołów biznesu i wsparcie inicjatyw mających na celu powstanie mechanizmów zachęt podatkowych (np. ulg) dla prywatnych inwestorów regionalnych. Zachęcenie przedsiębiorstw do tworzenia programów wsparcia finansowego dla projektów w ramach konkursów startupowych, grantów czy akceleratorów (w ramach rekomendacji nr 2).

Należy uruchomić lokalne programy grantowe i quasi-kapitałowe (voucherowe, proof-of-concept), skierowane specjalnie do startupów z obszarów inteligentnych specjalizacji, z naciskiem na szybki, odformalizowany proces oceny i wsparcie w pozyskiwaniu finansowania krajowego i europejskiego. Warto zintegrować te programy z systematycznym scoutingiem projektów na uczelniach i w przedsiębiorstwach przemysłowych, tak aby kapitał był wiązany z konkretnym pipeline'em projektów technologicznych.

Inspiracją dla wdrożenia powyższych działań mogą być wyzwania, formułowane przez korporacje i realizowane przez startupy z regionu województwa pomorskiego. Koordynatorem i organizatorem konkursu jest Gdański Park Naukowo-Technologiczny w ramach Strefy Akceleracji.

Pierwszym krokiem dla realizacji powyższych celów może być podnoszenie świadomości przedsiębiorstw i inwestorów w zakresie możliwości inwestowania w startupy, dostępu do środków publicznych mających na celu stworzenie dedykowanych funduszy w tym środki pochodzące z PFR oraz wsparcie w zakresie ubiegania się o środki i umożliwienie wymiany doświadczeń z podmiotami, które uzyskały takie wsparcie kapitałowe na realizację wehikułów inwestycyjnych (przykład z regionu stanowi fundusz POMERANGELS ASI SA).

5. Infrastruktura i huby: Specjalizacja infrastruktury fizycznej i stworzenie centrum współpracy.

Należy przejść z sytuacji rozwoju wielu równoległych, nieskoordynowanych inicjatyw do logiki sieci wyspecjalizowanych „węzłów” np. hub ICT w Szczecinie, hub blue economy i offshore przy portach, hub medtech/biotech przy PUM, hub Przemysłu 4.0 przy ZUT i największych zakładach przemysłowych. Każdy z takich hubów powinien mieć dostęp do infrastruktury (laboratoria, prototypownie, living laby), programy akcelerycyjne i dedykowaną obsługę w zakresie kompetencji, a docelową rolę Koordynatora Ekosystemu (za Rekomendacją 1) będzie koordynacja i zapewnienie spójnej oferty dla startupów. Ponadto, należy rozwinąć profesjonalną przestrzeń fizyczną (cowork, centrum kreatywne) pełniącą funkcję miejsca spotkań, wymiany wiedzy i networkingu, które będą stymulowane przez dedykowanego koordynatora.

Konieczne jest także doposażenie istniejących parków i inkubatorów w infrastrukturę technologiczną (laboratoria, warsztaty, sprzęt prototypowy) oraz wdrożenie jednolitego systemu „jednego okienka” informacyjnego, który agreguje wszystkie formy wsparcia, programy i wydarzenia w jednym cyfrowym punkcie. Taka konsolidacja zmniejszy chaos informacyjny, podniesie jakość usług i pozwoli efektywniej wykorzystywać środki unijne i krajowe.

W regionie funkcjonują nieformalni liderzy innowacji w poszczególnych sektorach, którzy choć nie mają formalnego obowiązku rozwijają branżowy ekosystem przedsiębiorczy. Te aktywności mogą podlegać standaryzacji procesów w celu ujednolicenia oferty wsparcia i lepszej wymiany wiedzy między poszczególnymi hubami. Możliwe i pożądane jest działanie na szczeblu nieformalnym, przy zaangażowaniu liderów (podmiotów) i osób gotowych współtworzyć ekosystem i wspierać go poprzez tworzenie i rozwój inicjatyw sektorowych.

6. Nauka i biznes: Wzmocnienie potencjału komercjalizacji badań

Uczelnie powinny zostać włączone w spójny regionalny program przedsiębiorczości akademickiej: propozycja edukacji w zakresie ścieżek startupowych na wybranych kierunkach, preinkubacja projektów badawczych, wspólne hackathony i konkursy z udziałem przedsiębiorstw, a także system nagród i grantów za komercjalizację. Niezbędne jest podniesienie wiedzy i kompetencji w zakresie ochrony własności intelektualnej i komercjalizacji w ramach istniejących Centrów Transferu Technologii (np. poprzez stworzenie transparentnych, partnerskich zasad i spółek celowych na wzór najlepszych praktyk zagranicznych) oraz aktywny scouting projektów badawczych o potencjale rynkowym przez dedykowane zespoły. Pracownicy CTT mogą zostać zachęceni do czerpania przykładów z pracy CTT na uczelniach innych regionów, które mogą uchodzić za wiodące w celu lepszego transferu wiedzy np. poprzez wymianę kadry akademickiej, szkolenia czy wizyty studyjne, także zagraniczne. Podniesienie kompetencji kadr dla transferu technologii stanowi jeden z celów unijnych, wsparty środkami finansowymi, których operatorem w Polsce jest Narodowe Centrum Badań i Rozwoju poprzez program Science4Business – Nauka dla Biznesu, realizowany ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki na lata 2021-2027.

7. Ekspansja zagraniczna: Internacjonalizacja dzięki przewadze lokalizacyjnej

Region powinien zbudować dedykowany program internacjonalizacji startupów, systemowo wykorzystujący bliskość Niemiec i Skandynawii, obejmujący misje gospodarcze, wejścia na zagraniczne akceleratory, soft-landing w partnerskich hubach oraz promocję zachodniopomorskich projektów na kluczowych wydarzeniach europejskich. Należy powiązać te działania z ofertą CIG oraz z sieciami międzynarodowymi, w których uczestniczą już uczelnie i duże firmy, tak aby ścieżka „lokalny pomysł – zagraniczny rynek” była realna dla większej liczby startupów.

Ważne jest rozwijanie współpracy transgranicznej na poziomie dedykowanych programów akcelerycyjnych, funduszy oraz projektów pilotażowych w obszarze logistyki, energetyki morskiej, medtechu i zielonych technologii. Dzięki temu region może stać się naturalnym „mostem” dla startupów z Polski, wchodzących na rynki niemieckie i skandynawskie, oraz odwrotnie.

Dedykowaną ofertę dla startupów w zakresie programu ekspansji zagranicznej oferują Akceleratorzy, wchodzące w skład projektów Smart UP, które w ramach programu oferują także wsparcie „Go Global”, czyli ścieżkę ekspansji z dedykowanym finansowaniem, otrzymywanym w formie grantu. Wybrane akceleratorzy realizujące grant to m.in.: Idea Global Akcelerator, scalab, KPT Scaleup Booster, Unicorn Hub Startup Booster, Gdański Park Naukowo-Technologiczny.

Finansowanie ekspansji zagranicznej projektów może odbywać się także poprzez środki zewnętrzne takie jak program „Promocja marki innowacyjnych MŚP”, realizowana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP). Program ma na celu dofinansowanie w targach w charakterze wystawcy.

Matryca wykonalności i źródła finansowania

Problem	Brak spójnej wizji i koordynacji (rozproszenie zasobów, podejście administracyjne)	
Cel Główny	Wprowadzenie profesjonalnego zarządzania, spójności i redukcja biurokracji.	
Horyzont wdrożenia	Krótkoterminowy	Średnio- i długoterminowy
Rekomendacje – Action Plan	Opracowanie planu strategicznego i spójnej wizji rozwoju ekosystemu startupowego w województwie zachodniopomorskim.	Powołanie Koordynatora Ekosystemu (NGO/Sekretariat), który integruje wszystkie podmioty. Oddanie prowadzenia programów akcelerycyjnych praktykom i ekspertom rynkowym: przewaga inwestorów i founderów z doświadczeniem w tworzeniu projektów.
Spodziewana reakcja rynkowa i oczekiwane tempo zmian	Koordynacja działań różnych instytucji zaangażowanych w ekosystem startupowy. Zapewnienie synergii działań i uniknięcie zdublowania tych samych programów. Podniesienie jakości oferowanego wsparcia. Lepsze praktyczne zastosowanie wiedzy i nowych kompetencji dla founderów. Pierwsze efekty możliwe w krótkim terminie, dzięki wdrożeniu lepszej współpracy między podmiotami, konsultacji programów i oferty. Docelowa rola lidera i koordynatora wymaga alokowania budżetu.	

Problem	Brak wykorzystania przewag regionalnych, wynikających ze specjalizacji województwa zachodniopomorskiego	
Cel Główny	Rozwinięcie programów akcelerycyjnych powiązanych z lokalnym przemysłem i usługami	
Horyzont wdrożenia	Krótkoterminowy	Średnio- i długoterminowy
Rekomendacje – Action Plan	Nawiązanie relacji z przedsiębiorstwami regionalnymi i stworzenie struktury współpracy z nowymi projektami, w tym stworzenie zachęt i edukacji dla przedsiębiorstw, które zdecydują się na współpracę ze startupami. Spotkania w ramach grup roboczych z przedstawicielami biznesu z regionu województwa zachodniopomorskiego.	Definicja wyzwań przez przedsiębiorstwa i utworzenie systemu wsparcia dla zespołów, które podejmą wyzwanie. Nabór startupów do programu (np. Hackatony), realizacja podjętych wyzwań i próba wdrożenia do organizacji. Ogłoszenie Konkursu na rozwiązanie wyzwań zidentyfikowanych przez lokalny biznes w formule hackathonu czy konkursu dla młodych zespołów.
Spodziewana reakcja rynkowa i oczekiwane tempo zmian	Lepsza współpraca dużego biznesu, w tym przemysłu ze startupami. Możliwość wykreowania nowych podmiotów, które przystąpią do realizacji zdefiniowanych zadań. Możliwość szybkiej walidacji pomysłów w oparciu o infrastrukturę przedsiębiorstw. Możliwość wdrożenia pilotażu programu wyzwań w średnim terminie, przy założeniu zaangażowania koordynatora i pozytywnej odpowiedzi podmiotów komercyjnych. Docelowo w długim terminie cykliczna formuła programu, wymaga alokowania budżetu i odpowiedzialnej jednostki.	

Problem	Niska jakość programów wsparcia; brak dostępu do mentorów-praktyków i wyspecjalizowanego know-how	
Cel Główny	Zapewnienie wysokiej jakości, praktycznego mentoringu i know-how rynkowego.	
Horyzont wdrożenia	Krótkoterminowy	Średnio- i długoterminowy
Rekomendacje – Action Plan	Kontakt i budowa relacji w celu stworzenia stałego i rozpoznawalnego Systemu Mentorskiego (mentorzy-praktycy z doświadczeniem skalowania). Stworzenie stałej platformy współpracy i utrzymywania relacji networkingowych z czołowymi przedstawicielami akademii, biznesu i instytucji otoczenia biznesowego.	Zatrudnianie wysokiej klasy business developerów i ekspertów z doświadczeniem komercyjnym. Odbudowa i rozwój regularnej sceny networkingowej (cykliczne meetupy, spotkania founderów, stałe forum dialogu).
Spodziewana reakcja rynkowa i oczekiwane tempo zmian	Wykorzystanie istniejących kompetencji w regionie. Nowe połączenia networkingowe. Szybsza i prostsza ścieżka dotarcia i komunikacji pomiędzy startupami i inwestorami. Kumulacja doświadczeń z projektów realizowanych w regionie. Możliwość osiągnięcia pierwszych efektów w krótkim terminie, dzięki zaangażowaniu doświadczonych przedsiębiorców, founderów i inwestorów z regionu w ramach istniejących inicjatyw. Docelowa formuła współpracy z grupą ekspertów możliwa w długim terminie, dzięki stałej koordynacji i budowania relacji.	

Problem	Niedobór kapitału prywatnego (Aniołowie Biznesu); zbyt duża biurokracja w dostępie do środków publicznych.	
Cel Główny	Zwiększenie dostępności kapitału prywatnego i uproszczenie instrumentów publicznych.	
Horyzont wdrożenia	Krótkoterminowy	Średnio- i długoterminowy
Rekomendacje – Action Plan	Tworzenie relacji pomiędzy środowiskiem inwestorów w celu wymiany wiedzy i doświadczeń na temat możliwości i dobrych praktyk w zakresie inwestycji startupowych, w tym organizacja spotkań networkingowych i edukacyjnych, konferencji i wydarzeń branżowych.	Wprowadzenie ulg Podatkowych dla Aniołów Biznesu inwestujących na wczesnym etapie. Uruchomienie lokalnych instrumentów quasi-kapitałowych (Proof-of-Concept, vouchery) dla startupów, z odformalizowaną oceną. Podnoszenie świadomości inwestorów na temat możliwości podejmowania inwestycji typu business angel czy VC.
Spodziewana reakcja rynkowa i oczekiwane tempo zmian	Wzrost wartości zainwestowanego kapitału prywatnego w fazie pre-seed/seed; Liczba nowych Aniołów Biznesu w regionie; Poprawa dostępu do finansowania dla startupu. Finansowanie bardziej ryzykownych startupów na wczesnym etapie rozwoju. Działanie długoterminowe, mające na celu wywieranie presji na centralne ośrodki decyzyjne i podnoszenie świadomości ekosystemu na temat wyzwań w zakresie dostępu do kapitału i sposobu na ich przezwyciężenie.	

Problem	Infrastruktura niespecjalistyczna (głównie biurowa), brak centralnej przestrzeni (hubu);	
Cel Główny	Specjalizacja infrastruktury fizycznej i stworzenie centrum współpracy.	
Horyzont wdrożenia	Krótkoterminowy	Średnio- i długoterminowy
Rekomendacje – Action Plan	Konsultacje z podmiotami ekosystemu startupowego i analiza zasobów infrastrukturalnych i dostępu do wsparcia w ramach przeglądu istniejącej infrastruktury i form wsparcia.	Utworzenie profesjonalnej Przestrzeni (Cowork/Centrum Kreatywne) jako miejsca spotkań i pracy w środowisku kreatywnym. Stworzenie Wyszczególnionych „Węzłów” (Hubów) np. Blue Economy/Offshore (przy portach) oraz MedTech/Biotech (przy PUM). Doposażenie Parków w Infrastrukturę Technologiczną (laboratoria, prototypownie, sprzęt do testowania).
Spodziewana reakcja rynkowa i oczekiwane tempo zmian	Możliwość dostępu do wyspecjalizowanych przestrzeni dla nowych podmiotów. Możliwość prowadzenia badań i testów w dedykowanych pomieszczeniach, łatwo dostępnych dla nowych zespołów. W średnim terminie możliwość zbudowania świadomości wśród centrów branżowych w zakresie możliwości koncentracji wiedzy i talentów, dzięki współpracy ze startupami. W długim terminie możliwość rozwoju twardej infrastruktury i zaplecza.	

Problem	Trudności w komercjalizacji B+R na uczelniach; niewykorzystany potencjał bliskości rynków zagranicznych (Niemcy/Skandynawia)	
Cel Główny	Wykorzystanie przewag lokalizacyjnych i zasobów akademickich.	
Horyzont wdrożenia	Średnioterminowy	Długoterminowy
Rekomendacje – Action Plan	Przygotowanie i wsparcie podmiotów w zakresie oceny możliwości pozyskania finansowania zewnętrznego dla działań mających na celu podnieść zdolności komercjalizacji, w tym także centrów transferu technologii przy uczelniach. Wymiana doświadczeń pomiędzy uczelniami z regionu z ośrodkami akademickimi z Niemiec, Danii i innych krajów o rozwiniętych kompetencjach w zakresie komercjalizacji wyników B+R.	Uproszczenie procedur Własności Intelektualnej (IP) dla naukowców poprzez przejęcie zadań przez CTT, tworzenie partnerskich zasad komercjalizacji (spółki celowe). Budowa Branżowych Akceleratorów Korporacyjnych (np. Logistyka, Offshore) we współpracy z dużym przemysłem. Łączenie środowiska naukowego i biznesowego mając na uwadze bezpośredni kontakt ludzi, nie tylko formalne struktury.
Spodziewana reakcja rynkowa i oczekiwane tempo zmian	Więcej startupów oferujących produkt/usługę na rynkach zagranicznych. Lepszy dostęp do wiedzy i kapitału z bardziej dojrzałych rynków startupowych. Podniesienie świadomości founderów na temat rozwiązań ekosystemowych. Zaangażowanie infrastruktury (zaplecze techniczne i kapitałowe) dużych przedsiębiorstw regionalnych do rozwoju nowych projektów. Możliwość osiągnięcia pierwszych celów w średnim terminie, dzięki wykorzystaniu istniejących programów wsparcia (Science4Business) i poszerzenia kompetencji kadr. W długim terminie możliwa współpraca z uczelniami w zakresie zmian w procesach ewaluacji naukowców i podniesienia znaczenia komercjalizacji badań i własności intelektualnej.	

Problem	Niski stopień wykorzystania zasobów dostępnych w ramach rynków zachodnich.	
Cel Główny	Internacjonalizacja dzięki przewadze lokalizacyjnej	
Horyzont wdrożenia	Średnioterminowy	Długoterminowy
Rekomendacje – Action Plan	Promocja możliwości uzyskania finansowania zewnętrznego na rzecz ekspansji zagranicznej i wsparcie startupów w zakresie oceny możliwości pozyskania finansowania zewnętrznego w tym poprzez dedykowane programy akcelerycyjne "Go Global". Organizacja spotkań lub konferencji dedykowanych potencjalnym beneficjentom programów wsparcia w celu podniesienia świadomości na temat możliwości wsparcia i skutecznego ubiegania się o finansowanie.	Systemowe wykorzystanie bliskości Niemiec i Skandynawii (programy soft-landing, misje gospodarcze, wspólne projekty transgraniczne) i budowa kompetencji wśród founderów w zakresie poruszania się w ekosystemach zachodnich. Nawiązanie stałej współpracy z organizacjami ekosystemu startupowego na wybranych rynkach zachodnich. Wsparcie obecności przedstawicieli lokalnego ekosystemu startupowego – przede wszystkim founderów – na branżowych wydarzeniach za granicą. Wykorzystanie przedsiębiorstw duńskich i niemieckich obecnych na rynku lokalnym do budowania relacji z rynkami zachodnimi.
Spodziewana reakcja rynkowa i oczekiwane tempo zmian	Budowa projektów z nastawieniem międzynarodowym, szybszy i ułatwiony dostęp do dużych, atrakcyjnych rynków zbytu. Dywersyfikacja źródeł pozyskania kapitału. Większy dostęp do dobrych praktyk i programów wsparcia. Specjalizacja regionu w zakresie dokonywania ekspansji na rynek niemiecki. W średnim terminie możliwe realizacje celów, dzięki istniejącym programom akcelerycyjnym ("Go Global"), realizowanym przez istniejące ośrodki. W długim terminie dążenie do wykreowania lokalnego ośrodka akcelerycyjnego, zdolnego absorbować środki zewnętrzne (np. PARP) dla rozwoju lokalnych podmiotów startupowych, w tym ekspansji zagranicznej. W długim terminie budowa relacji z partnerami zagranicznymi i transfer wiedzy.	

7

Literatura i źródła

ANEKSY

Kwestionariusz ankiety, scenariusze wywiadów

Ankieta:

Ekosystem startupowy województwa zachodniopomorskiego na tle krajowym

0. Identyfikacja podmiotu

Podaj dane identyfikujące:

Nazwa projektu

Wybierz województwo, w którym zarejestrowany jest podmiot [atrybut: WOJEWÓDZTWO]

Czy posiadasz klientów lub relacje biznesowe z podmiotami z Województwa Zachodniopomorskiego?

1. Atuty i potencjał regionu

Jakie są największe atuty województwa [WOJEWÓDZTWO] dla rozwoju startupów? (możesz wybrać kilka)

- Dostęp do wykwalifikowanej kadry (pula talentów)
- Możliwość współpracy z uczelniami wyższymi
- Lokalizacja i dostęp do rynków zagranicznych
- Konkurencyjne w porównaniu z innymi regionami Polski koszty prowadzenia działalności
- Dostęp do infrastruktury: biura coworkingowe, laboratoria, prototypownie, parki technologiczne
- Sieci kontaktów i wydarzenia (meetupy, konferencje, hackathony)
- Inne:

2. Bariery i ograniczenia

Jakie bariery najbardziej utrudniają rozwój startupów w województwie [WOJEWÓDZTWO]?
(możesz wybrać kilka)

- Brak dostępu do kapitału prywatnego na wczesnym etapie (VC, aniołowie biznesu)
- Brak dostępu do kapitału publicznego na wczesnym etapie (granty, dotacje)
- Trudności w pozyskaniu wykwalifikowanych kadr
- Bariery regulacyjne i skomplikowane procedury administracyjne
- Niedostateczna infrastruktura wsparcia (akceleratory, inkubatory, laboratoria)
- Ograniczona współpraca między startupami a uczelniami
- Ograniczona współpraca między startupami a inwestorami
- Ograniczona współpraca między startupami a korporacjami/MŚP
- Inne:

Jak oceniacie rolę kobiet w ekosystemie startupowym województwa [WOJEWÓDZTWO]?

- Bardzo niski udział kobiet w startupach i inicjatywach wspierających
- Niski – inicjatywy kobiece są sporadyczne
- Średni – kobiety wchodzą do startupów, ale wciąż
- w mniejszości
- Wysoki – kobiety aktywnie uczestniczą i prowadzą startupy

3. Wsparcie, infrastruktura i współpraca

Jak oceniacie dostępność infrastruktury wspierającej startupy w województwie [WOJEWÓDZTWO]?

- Brak biur coworkingowych, laboratoriów i prototypowni
- Infrastruktura częściowo dostępna (np. biura, ale brak laboratoriów)
- Infrastruktura dostępna w większości kluczowych obszarów
- W pełni rozwinięta i odpowiadająca potrzebom startupów

Jak oceniacie ofertę instytucji wsparcia w województwie [WOJEWÓDZTWO]? (wskaż na linii współpracy)

- Startupy–Uczelnie: brak / ograniczona / dobra / bardzo dobra
- Startupy–Inwestorzy: brak / ograniczona / dobra / bardzo dobra
- Startupy–Korporacje/MŚP: brak / ograniczona / dobra / bardzo dobra
- Startupy–Instytucje wsparcia (akceleratory, inkubatory): brak / ograniczona / dobra / bardzo dobra

Które obszary wsparcia wymagają największej poprawy, aby wzmocnić ekosystem startupowy w województwie [WOJEWÓDZTWO]? (możesz wybrać kilka)

- Finansowanie i dostęp do kapitału
- Mentoring i wsparcie kompetencyjne
- Infrastruktura (biura, laboratoria, prototypownie)
- Wydarzenia i networking
- Współpraca z uczelniami i instytucjami badawczymi
- Współpraca z inwestorami i korporacjami
- Promocja i widoczność ekosystemu

4. Finansowanie i klimat inwestycyjny

Jak oceniacie dostępność finansowania dla startupów w województwie [WOJEWÓDZTWO]?

- Brak źródeł finansowania (publicznych i prywatnych)
- Ograniczony dostęp – tylko dotacje/publiczne granty
- Częściowy dostęp – fundusze i inwestorzy działają w wybranych branżach
- Szeroki dostęp – różnorodne źródła finansowania i aktywna obecność inwestorów

Jak oceniacie gotowość inwestorów do współpracy ze startupami z województwa [WOJEWÓDZTWO]?

- Brak zainteresowania regionem
- Inwestorzy sporadycznie angażują się w wybrane startupy
- Inwestorzy chętnie współpracują, ale tylko w niektórych branżach
- Inwestorzy aktywnie wspierają i inwestują w lokalne startupy

5. Internacjonalizacja i networking

Jakie bariery najbardziej utrudniają ekspansję zagraniczną startupów z województwa [WOJEWÓDZTWO]? (możesz wybrać kilka)

- Brak kapitału
- Brak partnerów zagranicznych
- Bariery prawne/regulacyjne
- Niedostateczne kompetencje językowe lub międzynarodowe
- Inne:

Jak oceniacie dostępność wydarzeń startupowych w województwie [WOJEWÓDZTWO] (konferencje, meetupy, hackathony)?

- Brak wydarzeń
- Sporadyczne i mało istotne
- Regularne, ale z ograniczonym zasięgiem
- Szerokie i znaczące dla ekosystemu

6. Rekomendacje strategiczne (wszystkie pytania będą obowiązywać w formie zamkniętej, jak i otwartej tak, aby umożliwić zebranie kluczowych opinii dla badania jakościowego)

Jakie działania byłyby najskuteczniejsze, aby wzmocnić ekosystem startupowy województwa [WOJEWÓDZTWO]? (możesz wybrać kilka)

- Rozwój funduszy inwestycyjnych i dostęp do kapitału
- Silniejsze programy mentoringowe i akceleracyjne
- Lepsza współpraca uczelni z biznesem i instytucjami wsparcia
- Rozwój infrastruktury technologicznej i prototypowni
- Promocja regionu w kraju i za granicą
- Tworzenie programów dla kobiet i grup niedoreprezentowanych
- Rozbudowa wydarzeń networkingowych i branżowych
- Systematyczne wsparcie internacjonalizacji startupów
- Inne:

Które elementy ekosystemu wymagają największej poprawy w ciągu najbliższych 3–5 lat? (możesz wybrać kilka)

- Finansowanie i kapitał wysokiego ryzyka
- Kompetencje i dostęp do talentów
- Infrastruktura i laboratoria
- Współpraca między uczelniami, startupami i inwestorami
- Promocja regionu i przyciąganie inwestorów
- Równość płci i różnorodność w startupach
- Wydarzenia, networking, wymiana doświadczeń
- Internacjonalizacja i współpraca międzynarodowa
- Inne:

Które mechanizmy wsparcia byłyby najskuteczniejsze dla poprawy współpracy między kluczowymi aktorami ekosystemu? (możesz wybrać kilka)

- Platformy współpracy i sieciowanie startupów, uczelni i inwestorów
- Wspólne projekty B+R i programy spin-off / spin-out

- Programy łączące MŚP i korporacje z startupami
- Regularne forum wymiany doświadczeń i dobrych praktyk
- Inne:

Jakie działania w obszarze edukacji i kompetencji powinny zostać wdrożone, aby zwiększyć skuteczność startupów w województwie [WOJEWÓDZTWO]?

- Kursy przedsiębiorczości akademickiej i startupowej na uczelniach
- Szkolenia z zakresu finansów, marketingu i sprzedaży dla startupów
- Programy wsparcia kompetencji technicznych (IT, technologie morskie, biotech)
- Mentoring i coaching dla młodych przedsiębiorców
- Inne:

Jakie działania administracyjne i regulacyjne mogłyby najbardziej wspierać rozwój ekosystemu w regionie województwa [WOJEWÓDZTWO]?

- Upraszczenie procedur rejestracji i prowadzenia działalności
- Tworzenie lokalnych programów grantowych i ulg podatkowych dla startupów
- Lepsza koordynacja działań samorządu, uczelni i instytucji wsparcia
- Promocja i wsparcie inicjatyw internacjonalizacyjnych
- Inne:

Bibliografia

1. Analiza i określenie pokrewnych branż oraz pokrewnych obszarów badawczych na potrzeby wzmacniania obszarów inteligentnych specjalizacji województwa zachodniopomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, 2023
2. Analiza kluczowych kompetencji w obszarze badań i nauki uczelni Pomorza Zachodniego pod kątem wpisywania się w inteligentne specjalizacje regionu. Raport końcowy, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, 2023, https://innowacje.wzp.pl/wp-content/uploads/2023/12/Analiza_kompetencje-w-obszarze-badan-i-nauki_6.0_po-korekcie.pdf
3. Atlas Statystyczny województwa zachodniopomorskiego, Główny Urząd Statystyczny, 2025, <https://szczecin.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/inne-opracowania/atlas-statystyczny-wojewodztwa-zachodniopomorskiego-spoleczenstwo-jakosc-zycia-przestrzen,10,2.html>
4. Gospodarka oparta na wiedzy w województwie zachodniopomorskim w 2023 r., Główny Urząd Statystyczny, 2024, <https://szczecin.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/nauka-technika/gospodarka-oparta-na-wiedzy-w-wojewodztwie-zachodniopomorskim-w-2023-r,2,15.html>
5. Gospodarka oparta na wiedzy w województwie zachodniopomorskim w 2024 r., Główny Urząd Statystyczny, 2025, <https://szczecin.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/nauka-technika/gospodarka-oparta-na-wiedzy-w-wojewodztwie-zachodniopomorskim-w-2024-r,2,16.html>
6. Inteligentne Specjalizacje Województwa Zachodniopomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, 2022, https://smart.wzp.pl/sites/default/files/pliki/inteligentne_specjalizacje_wojewodztwa_zachodniopomorskiego_zm.pdf
7. Katalog funduszy Venture Capital, PFR Ventures, <https://www.gov.pl/web/ncbr/katalog-funduszy-venture-capital>
8. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego tom I, Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie, 2020, https://rbgp.pl/wp-content/uploads/2020/07/zal_nr_1_XVII_214_20_PZPWZ_TOM_I_UWARUNKOWANIA.pdf
9. Polskie startupy 2023, Startup Poland, 2023, <https://startuppoland.org/wp-content/uploads/2023/10/POLSKIE-STARTUPY-2023.pdf>
10. Polskie Startupy 2024, Startup Poland, 2024, <https://startuppoland.org/wp-content/uploads/2024/11/POLSKIE-STARTUPY-2024-1.pdf>

11. Port lotniczy Szczecin Goleniów im. NSZZ Solidarność, 2025, <https://airport.com.pl>
12. Potencjał inwestycyjny polskich miasta Szczecin, Polska Agencja Inwestycji i Handlu, 2025, <https://www.paih.gov.pl/wp-content/uploads/2025/08/Potencjal-inwestycyjny-polskich-miast-Szczecin-2025.pdf>
13. Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce 2024, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, 2024, <https://www.parp.gov.pl/component/publications/publication/raport-o-stanie-sektora-malych-i-srednich-przedsiębiorstw-w-polsce-2024>
14. Raport Roczny 2023, Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, 2024, <https://uprp.gov.pl/sites/default/files/inline-files/Raport%20roczny%202023.pdf>
15. Raport Roczny 2024, Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, 2025, <https://uprp.gov.pl/sites/default/files/inline-files/Raport%20roczny%202024.pdf>
16. Stan i ruch naturalny ludności w województwie zachodniopomorskim w 2024 r., Główny Urząd Statystyczny, 2025, <https://szczecin.stat.gov.pl/opracowania-biezace/opracowania-sygnalne/ludnosc/stan-i-ruch-naturalny-ludnosci-w-województwie-zachodniopomorskim-w-2024-r-informacja-sygnalna,1,18.html>
17. Start – sukces i wszystko co pomiędzy. Przewodnik po biznesie na Pomorzu Zachodnim, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, 2022, <https://innowacje.wzp.pl/wp-content/uploads/2023/09/Przewodnik-web-high.pdf>
18. Startupowy krajobraz 2024: Wyzwania, trendy i przyszłość – Huge Thing, Aleksandra Janik, MamStartup, 2025, <https://mamstartup.pl/startupowy-krajobraz-2024-wyzwania-trendy-i-przyszlosc-huge-thing/>
19. Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2030, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, 2019, https://eregion.wzp.pl/sites/default/files/srwz_2030.pdf
20. Transakcje na polskim rynku VC 2024, PFR Ventures, Inovo, 2025, <https://pfrventures.pl/arttykul/transakcje-na-polskim-ryнку-vc-w-2024>
21. Transport wodny, Centrum Inicjatyw Gospodarczych Województwo Zachodniopomorskie, 2017, <https://cig.wzp.pl/region-2/infrastruktura/transport-wodny>
22. Województwo zachodniopomorskie w liczbach 2024, Urząd Statystyczny w Szczecinie, 2024, <https://szczecin.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/foldery/województwo-zachodniopomorskie-w-liczbach-2024,3,16.html>
23. Zachodniopomorska Mapa Akademicka, 2025, <https://zachodniopomorskie.mapaakademicka.pl/>

PRZYPISY

- 1 Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2024/2025, Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Gdańsku
- 2 Raport Polskie Startupy 2024, Fundacja Startup Poland, Warszawa 2024
- 3 <https://www.nemera.net/news/nemera-expands-production-capacity-in-szczecin-to-strengthen-leadership-in-glp-1-drug-market/>
- 4 PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO TOM I: UWARUNKOWANIA KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA, Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie, Szczecin, 2020 r.
- 5 Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2024/2025, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/edukacja/edukacja/szkolnictwo-wyzsze-w-roku-akademickim-20242025,8,11.html>
- 6 Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2024/2025, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/edukacja/edukacja/szkolnictwo-wyzsze-w-roku-akademickim-20242025,8,11.html>
- 7 Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2024/2025, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/edukacja/edukacja/szkolnictwo-wyzsze-w-roku-akademickim-20242025,8,11.html>
- 8 Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2024/2025, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/edukacja/edukacja/szkolnictwo-wyzsze-w-roku-akademickim-20242025,8,11.html>
- 9 Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2024/2025, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/edukacja/edukacja/szkolnictwo-wyzsze-w-roku-akademickim-20242025,8,11.html>
- 10 Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2024/2025, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/edukacja/edukacja/szkolnictwo-wyzsze-w-roku-akademickim-20242025,8,11.html>
- 11 Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2024/2025, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/edukacja/edukacja/szkolnictwo-wyzsze-w-roku-akademickim-20242025,8,11.html>
- 12 Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2024/2025, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/edukacja/edukacja/szkolnictwo-wyzsze-w-roku-akademickim-20242025,8,11.html>
- 13 Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2024/2025, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/edukacja/edukacja/szkolnictwo-wyzsze-w-roku-akademickim-20242025,8,11.html>
- 14 Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2024/2025, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/edukacja/edukacja/szkolnictwo-wyzsze-w-roku-akademickim-20242025,8,11.html>
- 15 Coloplast Business Centre Celebrates 15 Years of Operation, <https://spcc.pl/en/coloplast-business-centre-celebrates-15-years-of-operation/>
- 16 Vestas oficjalnie przejmuje fabrykę łopat do turbin wiatrowych w Goleniowie, <https://wiadomosciektrotechniczne.pl/vestas-oficjalnie-przejmuje-fabryke-lop-at-do-turbin-wiatrowych-w-goleniowie/>

- 17 Gospodarka oparta na wiedzy w województwie zachodniopomorskim w 2024 r., Główny Urząd Statystyczny, Szczecin 2025, <https://szczecin.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/nauka-technika/gospodarka-oparta-na-wiedzy-w-wojewodztwie-zachodniopomorskim-w-2024-r-,2,16.html>
- 18 Gospodarka oparta na wiedzy w województwie zachodniopomorskim w 2024 r., Główny Urząd Statystyczny, Szczecin 2025
- 19 Gospodarka oparta na wiedzy w województwie zachodniopomorskim w 2024 r., Główny Urząd Statystyczny, Szczecin 2025
- 20 Gospodarka oparta na wiedzy w województwie zachodniopomorskim w 2024 r., Główny Urząd Statystyczny, Szczecin 2025
- 21 Gospodarka oparta na wiedzy w województwie zachodniopomorskim w 2024 r., Główny Urząd Statystyczny, Szczecin 2025
- 22 Gospodarka oparta na wiedzy w województwie zachodniopomorskim w 2024 r., Główny Urząd Statystyczny, Szczecin 2025
- 23 Gospodarka oparta na wiedzy w województwie zachodniopomorskim w 2024 r., Główny Urząd Statystyczny, Szczecin 2025
- 24 Gospodarka oparta na wiedzy w województwie zachodniopomorskim w 2024 r., Główny Urząd Statystyczny, Szczecin 2025
- 25 Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2024/2025, Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Gdańsku, 2025 r.
- 26 <https://startuppoland.org/report/polskie-startupy-2024/>
- 27 <https://www.theigc.org/blogs/reducing-gender-financing-gap-getting-more-capital-women-led-startups>
- 28 <https://www.weforum.org/stories/2024/03/women-startups-vc-funding/>
- 29 <https://theanna.io/state-of-female-founders>
- 30 <https://www.pwc.com/gx/en/services/entrepreneurial-private-business/assets/five-fundraising-recommendations-for-women.pdf>
- 31 <https://www.crunchbase.com/hub/szczecin-companies>
- 32 <https://www.crunchbase.com/hub/gdansk-companies>
- 33 https://poland.dealroom.co/location/state/west_pomeranian_voivodeship/overview
- 34 <https://www.linkedin.com/company/technopark-pomerania/?originalSubdomain=pl>
- 35 <https://www.linkedin.com/showcase/szczecinup/?originalSubdomain=pl>

ABSTRACT

Regional Potential and Strengths

West Pomerania serves as a gateway between Poland, Germany and Scandinavia. Its proximity to Berlin, Copenhagen and Hamburg, access to the Baltic Sea, and modern transport infrastructure (A6, S3, S6 motorways, main railway lines, and Szczecin–Goleniów Airport) create favourable conditions for internationally oriented business activity. The integrated port complex of Szczecin–Swinoujście, together with the port of Kołobrzeg, provides a foundation for the development of the blue economy, offshore wind, intermodal logistics and smart port solutions, which may serve as natural pilot markets for startups.

The region has strong academic potential, with approximately 34,000 students enrolled in several higher education institutions, concentrated mainly in Szczecin and Koszalin. The University of Szczecin (US), West Pomeranian University of Technology in Szczecin (ZUT), Pomeranian Medical University in Szczecin (PUM), Maritime University of Szczecin (PM), Koszalin University of Technology (PK) and the Academy of Art in Szczecin (AS) together offer a broad portfolio of competencies in engineering, information and communication technologies (ICT), medicine, logistics, biotechnology and creative industries. These competencies are consistent with the region's smart specialisation areas.

The regional economy is based on several key pillars: modern business services and ICT, metal and machinery industries, advanced chemical processing, the maritime economy and logistics, natural resource processing, as well as tourism and quality of life-related sectors. The presence of large, often international companies (including Asseco Poland S.A. and Asseco Cloud Sp. z o.o., 3Shape Poland Sp. z o.o., DGS Diagnostics Sp. z o.o., Bridgestone Stargard Sp. z o.o., Kalmar Poland Sp. z o.o., LM Wind Power Vestas Blades (Poland) Sp. z o.o., Kronospan Polska Sp. z o.o., Polska Żegluga Morska P.P., Morska Stocznia Remontowa "Gryfia" S.A., and Coloplast Business Centre Sp. z o.o.) creates a base of potential B2B clients, pilot partners and a talent pool for startups.

At the institutional level, a network of business support organisations operates in the region, including technology parks, incubators, technology transfer centres, regional funds, industry organisations and local government units responsible for economic development. In the survey conducted

for this study, respondents identified cooperation with universities, favourable location, access to office infrastructure, relatively lower operating costs and professional networks as the main regional strengths.

Key Problems and Barriers

Despite these assets, the region's share in the national startup ecosystem remains marginal. The number of startups registered in West Pomerania is very low, and only around 2% of companies nationwide indicate the region as the best location for development or as a key market. The region remains overshadowed by major metropolitan centres (Warsaw, Wrocław, Cracow, the Tri-City, Poznań and Lublin), which benefit from a greater critical mass of capital, talent and acceleration programmes.

According to the research conducted for this Report, a major barrier to the development of the startup ecosystem in West Pomerania is the lack of access to private early-stage capital. As many as 63.8% of survey respondents indicated difficulties in securing funding from venture capital funds and business angels. In addition, 46.8% pointed to insufficient cooperation with investors, while 44.7% highlighted limited access to public financial instruments at the pre-seed and seed stages.

Further analysis of the findings leads to the conclusion that the support ecosystem is fragmented and poorly specialised. Many institutions treat startups as only one of several target groups, offering mainly project-based activities dependent on external programmes. Only 2.1% of respondents assess the startup infrastructure as fully developed; nearly half consider it "partially available", while a significant group reports a lack of access to key facilities such as coworking spaces, laboratories and prototyping facilities.

In terms of cooperation between key actors, 51.1% of respondents point to weak collaboration between startups and corporations or SMEs, 36.2% indicate insufficient cooperation with academia, and a similar share refer to institutional and regulatory barriers. Additionally, the region faces demographic challenges, including the outflow of young people and population ageing, as well as a concentration of R&D personnel in the public sector, which limits the scale of commercialisation and the development of spin-offs.

Strategic Conclusions and Recommendations

The analysis of the entire study leads to the conclusion that the West Pomeranian startup ecosystem is currently in a phase of "untapped potential". While resources, specialisations and institutions are present, the ecosystem lacks a critical mass and effective mechanisms for integrating science, industry, capital and startups into a coherent system. Development requires a shift from a fragmented, project-based support logic towards a limited number of strategic priorities: building regional high-

-risk capital, specialising and strengthening selected hubs (ICT, blue economy/offshore, medtech/biotech, Industry 4.0), developing accelerators linked to large companies, and systematically integrating universities into academic entrepreneurship.

At the same time, it is necessary to address demographic and skills-related challenges through measures aimed at retaining and attracting talent (including international talent), developing lifelong learning and startup competence development programmes, and improving the quality of public services for business. Leveraging the region's unique location on the German border and within the Baltic hub should translate into specialised internationalisation programmes, positioning the region as a natural "back-office" for the expansion of Polish startups into German and Scandinavian markets, and vice versa.